

องค์คณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
ตามทัศนะของชุมชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

- 8 ก.ค. 2526

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

ปริญญาพันธ์

ของ

โยธิน จารุภูมิ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

151942

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำคณะนิติศาสตร์ และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปัญหานี้อย่างถี่ถ้วนแล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....
..... ประธาน

..... กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิติมา
ปรีทีติกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญสูง ที่ได้กรุณาชี้แนะ ให้ข้อคิด ให้คำปรึกษา ติดตาม
และให้กำลังใจตลอดมา ผู้ศึกษาขอบคุณกราบขอขอบพระคุณท่านทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังเกตกรรมสามัคคีศึกษา ครู-
อาจารย์ นักเรียน กรรมการศึกษา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกสภาจังหวัด ในจังหวัด
นครศรีธรรมราชทุกท่าน ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยความจริงใจและส่งเสริมให้ผู้ศึกษาค้นคว้าโดยพร้อมเพรียงกัน ทำให้งาน
ศึกษาค้นคว้าฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

โยธิน จารุภูมิ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของกรศึกษาค้นคว้า	4
	ข้อตกลง เบื้องต้น	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	ศำนยามศัพทเฉพาะ	5
2	เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	7
	การจัดกรศึกษาระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย	7
	ความหมายของบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	14
	คุณลักษณะของบริหาร	14
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
	งานวิจัยในประเทศ	31
	งานวิจัยในต่างประเทศ	33
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	36
	กลมตัวอย่าง	36
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	40
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	41
	การใช้เครื่องมือ	43

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	43
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
สัญลักษณ์และข้อความที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
ประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	48
การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	
ความคุณสมบัติเบื้องต้น ความทัศนะของชุมชนระดับต่าง ๆ	48
การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	
ความคุณสมบัติเบื้องต้น ความทัศนะของชุมชนฝ่ายต่าง ๆ	57
การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	
ความคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ความทัศนะของชุมชนระดับต่าง ๆ	65
การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	
ความคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ความทัศนะของชุมชนฝ่ายต่าง ๆ	75
เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน	
มัธยมศึกษา	84
เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน	
มัธยมศึกษา ความคุณสมบัติเบื้องต้นความทัศนะของชุมชนระดับต่าง ๆ ..	84
เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน	
มัธยมศึกษา ความคุณสมบัติเบื้องต้นตามทัศนะของชุมชน	
ฝ่ายต่าง ๆ	97
เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน	
มัธยมศึกษา ความคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ความทัศนะของชุมชน	
ระดับต่าง ๆ	90

เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัตินในการปฏิบัติงาน การตัดสินใจของชุมชน ฝ่ายต่าง ๆ	94
การจัดอันดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช	98
5 สรุป บทปริยายผล และข้อเสนอแนะ	102
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	102
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	102
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	102
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	103
การวิเคราะห์ข้อมูล	103
บทปริยายผล	108
ข้อเสนอแนะ	117
บรรณานุกรม	118
ภาคผนวก	123

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนโรงเรียนระดับต่าง ๆ และกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งเป็นฝ่ายบริหาร โรงเรียน ครู - อาจารย์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และประชาชน	38
2	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืน	44
3	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น	48
4	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น	51
5	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น	53
6	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนโรงเรียนระดับตำบล ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น	55
7	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น	57
8	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายครู - อาจารย์ ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น	59
9	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น	61
10	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายประชาชน ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น	63
11	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	66

12	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	68
13	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	70
14	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนโรงเรียนระดับตำบล ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	73
15	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	75
16	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายครู – อาจารย์ ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	77
17	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านคุณสมบัติใน การปฏิบัติงาน	79
18	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายประชาชน ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	82
19	ค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนระดับต่าง ๆ ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น	84
20	ค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายต่าง ๆ ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น	87
21	ค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนระดับต่าง ๆ ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	91
22	ค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายต่าง ๆ ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	94

ภูมิหลัง

ปัจจุบันนี้ประชากรของชาติได้เพิ่มจำนวนขึ้นมากอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รัฐจึงมีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีบทบาทในการพัฒนาช่วยเหลือชุมชนหรือสังคม กรมสามัญศึกษาซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ให้ความสำคัญเรื่องนี้ จึงวางแนวทางปฏิบัติในด้านการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมุ่งที่จะให้โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียนมีบทบาทร่วมพัฒนาชุมชนช่วยเหลือชุมชน ให้ชุมชนได้รับประโยชน์จากโรงเรียน และในโอกาสเดียวกันก็ให้ชุมชนได้มีบทบาทเข้ามาช่วยเหลือโรงเรียน และพัฒนาโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียนทั่วประเทศเป็นโรงเรียนเพื่อชุมชนต่อไป (ถองการมัธยมศึกษา 2520 : 1) การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อชุมชนจะบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายได้นั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารหลายระดับ โดยเฉพาะผู้บริหารระดับโรงเรียนมีความสำคัญยิ่ง ความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียนและความสำเร็จของครู-อาจารย์ และนักเรียนนั้นนอกจากจะขึ้นอยู่กับผลงานโดยรวมของทุกฝ่ายแล้ว ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอีกอย่างหนึ่งคือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับครู-อาจารย์ นักเรียน และชุมชน เป็นผู้นำในการสอนและการฝึกอบรมนักเรียนให้เป็นผู้มีความรู้มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม มีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนได้ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่จะต้องทำให้โรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และร่วมกันใช้โรงเรียนเป็นศูนย์วิชาการ เพื่อพัฒนาชุมชนต่อไป การที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจะบริหารโรงเรียนในความรับผิดชอบให้บรรลุเป้าหมายได้ จะต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่าย เป็นต้นว่าผู้บริหารระดับเหนือขึ้นไป ครู-อาจารย์ นักศึกษา นักเรียน และประชาชนในชุมชน ซึ่งบุคลากรเหล่านี้ล้วนเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับผู้บริหารโรงเรียน จึงมีบทบาทและความสำคัญต่อผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง การที่ผู้บริหารโรงเรียนจะได้รับความร่วมมือจากบุคลากรเหล่านี้ ส่วนหนึ่งย่อมมาจาก

คุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารโรงเรียนเอง และมีคุณลักษณะที่ดีเป็นที่พึงประสงค์ตรงตามความต้องการของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง บุคลากรเหล่านี้แตกต่างกันไปตามสภาพของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ซึ่งสืบเนื่องมาจากสภาพทางภูมิศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และความเชื่อที่แตกต่างกัน

ภาคใต้ของประเทศไทย เป็นภาคที่มีสภาพทั้งกว้างแตกต่างไปจากภาคอื่น ๆ ของไทย เป็นภาคที่มีปัญหาทางด้านการเมืองมาก และจากปัญหาด้านการเมืองนี้ ก็พลอยทำให้เกิดปัญหาทางด้านการศึกษามากมาย จึงจะเห็นได้จากกรณีที่โรงเรียนในภาคนี้ถูกเผา ครูถูกจับไปเรียกค่าไถ่ ครูถูกฆ่า ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาหนัก ๆ พึงนั้น จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ในภาคใต้ และก็ได้ประสบปัญหาต่าง ๆ เช่นกัน จากบรรยายสรุปจังหวัดนครศรีธรรมราช (จังหวัดนครศรีธรรมราช 2523 : 1 - 50) จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นทั้งเนินเขา ภูเขา ที่ราบ และชายฝั่งทะเล อากาศอบอุ่นตลอดปี มีฤดูเพียงสองฤดู คือ ฤดูร้อนกับฤดูฝน มีฝนตกชุกเกือบตลอดทั้งปี ประชาชนมีอาชีพทำสวนผลไม้ ยางพารา กาแฟ ทานา และการประมง สภาพทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับต่ำ การคมนาคมไม่สะดวก การศึกษามีตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา การจัดการศึกษามีปัญหาและอุปสรรคมาก มีทั้ง ๆ มีจำนวนนักเรียนนักศึกษาจบการศึกษาแต่ละระดับเป็นจำนวนมาก สถานที่เรียนต่อไม่เพียงพอ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของรัฐยังกระจายไปไม่ทั่วถึงทุกตำบล ทั้ง ๆ ที่ประชาชนต้องการให้เปิดเพิ่มอีกหลายแห่ง และโรงเรียนมัธยมศึกษาบางโรงเรียนประชาชนไม่ต้องการผู้บริหาร บางโรงเรียนครู-นักเรียนร่วมกันขับไล่ผู้บริหาร

จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเลือกเฟ้นผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้ได้บุคคลที่มีลักษณะเหมาะสม มีความรู้ความสามารถที่จะบริหารโรงเรียนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ ในการนี้ กรมสามัญศึกษาได้กำหนดเกณฑ์ขึ้นเรียกว่า เกณฑ์การคัดเลือกบุคคลเข้ารับการอบรมเตรียมผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาที่จะเปิดใหม่ กำหนดคุณสมบัติ วิธีการคัดเลือก และเงื่อนไขการเข้ารับการอบรมไว้ดังเช่น ในปี 2523 ได้กำหนดคุณสมบัติไว้ว่า

1. มีอายุระหว่าง 25 - 40 ปี และเป็นข้าราชการครูมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี
2. มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และเป็นข้าราชการสังกัดกรมสามัญศึกษา ตั้งแต่ระดับ 3

ขึ้นไป

3. มีความประพฤติเรียบร้อย และมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู

4. มีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี เหมาะสมที่จะเป็นผู้บริหาร หรือมีประสบการณ์ ทำงานด้านบริหารมาก่อน

5. พร้อมที่จะไปดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามคำสั่งของกรมสามัญศึกษา (กองการมัธยมศึกษา 2523 : 1)

แต่การที่จะเลือกผู้บริหารโรงเรียนที่มีคุณลักษณะที่ดีเป็นที่พึงประสงค์นั้นไม่ใช่ของง่าย ดังที่ สมพงษ์ เกษมสิน (สมพงษ์ เกษมสิน 2519 : 84) ได้กล่าวอ้างคำพูดของขงจื้อ ไว้ว่า "การเลือกทั้งหลายในโลกนี้ ไม่มีอะไรยากเท่ากับเลือกคน เพราะสิ่งของวัสดุ เครื่องกล เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนเพชรนิลจินดา เรามีทางเลือกทดลองให้ลองใช้ได้ แต่เรื่องเลือกคนนั้นเป็นความยากลำบากยิ่ง" ถึงอย่างไรก็ตาม หากเรามีหลักเกณฑ์ มีวิธีการ มีเครื่องมือที่ดี ที่จะใช้ในการเลือกสรรบุคคล ก็จะทำให้เลือกบุคคลได้ถูกต้องกว่าเราไม่มีหลักเกณฑ์ในการเลือก ดังนั้นการสรรหาหรือการเลือกบุคคลให้เหมาะสมกับตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายบริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ นักเรียน และประชาชนในชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย

จากสภาพปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษาค้นคว้าต้องการที่จะศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการสรรหา ฝึกอบรม และปฏิบัติตนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้เหมาะสมตรงตามความต้องการและทัศนะของชุมชนนั้น อันจะเป็นแนวทางให้ลดปัญหาและอุปสรรคในการขยายและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในชุมชนนั้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อจัดอันดับความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางสรรหา วิจารณ์แต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาระดับต่าง ๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราชต่อไป ทั้งสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการจัดฝึกอบรม และพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาต่าง ๆ และยังช่วยเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาตัวผู้บริหารเอง ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนยิ่งขึ้น

ขอบทลง เบื้องต้น

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กระทำกับชุมชน ซึ่งประกอบด้วยฝ่ายบริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประชาชน (กรรมการศึกษา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาจังหวัด) ในเขตที่โรงเรียนตั้งอยู่ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2525

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะศึกษาค้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา สองด้าน คือ ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น และด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ตามทัศนะของชุมชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช และจัดอันดับความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วยกลุ่มบุคคลดังนี้ คือ

2.1 ฝ่ายบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

จำนวน 48 คน

2.2 ครู-อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

จำนวน 164 คน

2.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 316 คน.

2.4 ประชาชนจังหวัดนครศรีธรรมราช ในเขตที่โรงเรียนมัธยมศึกษาตั้งอยู่ จำนวน 161 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา คือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช 4 ฝ่าย คือ

- 3.1 ฝ่ายบริหารโรงเรียน
- 3.2 ครู-อาจารย์
- 3.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- 3.4 ประชาชน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง ลักษณะ ท่าที อุปนิสัย บุคลิกภาพ คุณสมบัติ และพฤติกรรมของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งแสดงออกในรูปการปฏิบัติเป็นวจินต์ เคยปฏิบัติหรืออยากปฏิบัติ ซึ่งแยกออกเป็น คุณลักษณะสองด้าน คือ

1.1 คุณลักษณะเบื้องต้นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่แสดงออกต่อสายทาสุมชน เช่นด้านความรู้ ความสามารถ ความคิด ความรับผิดชอบ คุณธรรม ความประพฤติ บุคลิกภาพ อารมณ์ และความเป็นผู้นำ

1.2 คุณลักษณะในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่แสดงออกต่อชุมชนในด้านการปฏิบัติงาน เช่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ีความเป็นประชาธิปไตย มีมนุษยสัมพันธ์ มุ่งงานการนิเทศงานในโรงเรียน ออกพบ ชยัน รวบคอบ และบริหารงานของโรงเรียนคานต่าง ๆ

คุณลักษณะคังกล่าวข้างคั้น วัคได้โดยเครื่องมือที่ผู้ศึกษาคนควาสร้างคั้นเอง

2. ชุมชน หมายถึง คนกลุ่มหนึ่ง คังภูมิลาเนาอยู่ในอาณาเขตทางภูมิศาสตรที่คั้นข้างแนนอน และคิกคอกัน ีความสนใจรวมกัน ซึ่งจะทำให้เกิดการปฏิบัติระหว่างกัน ความสัมพันธ์ระหว่างกัน และ

การอยู่ร่วมกันในอาณาเขตนั้น ชุมชนในที่นี้หมายถึง

2.1 ฝ่ายบริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารและช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.2 ครู-อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง ครู-อาจารย์ ผู้ทำหน้าที่สอนใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.3 นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2525

2.4 ประชาชนในที่นี้ หมายถึง กรรมการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา กำหนด
ผู้ใหญบ้าน และสมาชิกสภาจังหวัด ในเขตที่โรงเรียนตั้งอยู่

ถ้าหากโรงเรียนตั้งอยู่ในเขตเทศบาล คำว่า ประชาชนในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้
ให้รวมถึงสมาชิกสภาเทศบาลด้วย

เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เป็นการศึกษาระดับประถมศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็นสองตอน คือ มัธยมศึกษาตอนต้น และ มัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาเรียนของแต่ละภาคสามปี ในตอนต้นให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนกลุ่มวิชาการและวิชาชีพตามความถนัด และความสนใจอย่างกว้างขวาง ในตอนปลายให้ผู้เรียนได้เน้นการเรียนกลุ่มวิชาที่ผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพต่อไป

นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาอยู่ในภาวะที่เข้าสู่ความเป็นหนุ่มสาว มีกำลังกายแข็งแรง มีความเจริญทางสมองเกือบถึงขีดสุด และพร้อมที่จะเป็นกำลังของชาติในระยะเวลาอีกไม่นานนัก การจัด การศึกษาระดับนี้จึงจำเป็นต้องให้นักเรียนได้เรียนทั้งวิชาการและวิชาชีพ เพราะเป็นที่แน่นอนว่าระดับอุดมศึกษานั้น ไม่สามารถที่จะรับนักเรียนที่จบระดับมัธยมศึกษาได้ทุกคน หากนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ไม่มีความรู้ในการประกอบอาชีพแล้ว ย่อมจะก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคมและรัฐ (พนัส หันนากินทร์

2521 : 67 - 68)

1. หลักการทั่วไปของมัธยมศึกษา

เนื่องจากการมัธยมศึกษาเป็นส่วนต่อจากระดับประถมศึกษา มิใช่เป็นการศึกษาภาคบังคับ รัฐมีหน้าที่บริการให้ทุกคนเข้ามามีการศึกษาได้เรียนในระดับมัธยมศึกษาด้วยความสมัครใจอย่างเท่าเทียมกัน และรัฐได้ช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย เช่น ให้ทุนการศึกษา และยกเว้นเงินบำรุง การศึกษา เป็นต้น รัฐจะจัดให้โรงเรียนรัฐบาลทุกแห่งมีฐานะทัดเทียมกัน การมัศึกษามีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาความรู้ทั่วไปซึ่ง เป็นพื้นฐานของวิชาที่สูงขึ้น พัฒนาความรู้ที่จะเป็นพื้นฐานในการ ศึกษาต่อ พัฒนาอาชีพของประชากร และพัฒนาจริยธรรมของคน (กรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา 2518 :

64 - 65)

2. จุดหมาย

จุดหมายของการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สรุปได้ว่าเป็นการให้เด็กนักเรียนได้พัฒนาความสามารถ ความถนัดและความสนใจ ให้มีนิสัยใฝ่รู้ รู้จักคิดและวิเคราะห์อย่างมีระเบียบวิธีการและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม ความรับผิดชอบ รู้จักสิทธิและหน้าที่ รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ สามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้จากการเรียนไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อปลูกฝังความเป็นคนไทยและเราใจเป็นอย่างดีของมนุษยชาติ

3. โรงเรียนมัธยมศึกษา

ปัจจุบันนี้รัฐบาลพยายามที่จะกระจายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไปในชนบทให้ทั่วถึงทุกตำบล ดังนั้น ฐานะของโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงมีแตกต่างกันหลายระดับ ซึ่งพอจะแยกได้ดังนี้

3.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาระดับตำบล เป็นโรงเรียนที่สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนตามตำบลต่าง ๆ กระจายอยู่ตามตำบล ที่มีประชากรหนาแน่นทั่วประเทศ มีปัญหาในการจัดการ

3.2 โรงเรียนมัธยมศึกษาระดับอำเภอ ปัจจุบันโรงเรียนมัธยมศึกษา ระดับอำเภอ มีทุกอำเภอ และเป็นโรงเรียนที่ได้รับความนิยมพอสมควร เป็นโรงเรียนขนาดกลางถึงขนาดใหญ่

3.3 โรงเรียนมัธยมศึกษาระดับจังหวัด เป็นโรงเรียนที่ได้รับความนิยมจากประชาชนมาก เปิดสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. การมัธยมศึกษาปัจจุบัน

เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ การมัธยมศึกษาปัจจุบันได้จัด
คือ

4.1 การจัดตั้งโรงเรียนใหม่ เพื่อกระจายการศึกษาระดับนี้ไปสู่ชนบทให้มากตามท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้มีความเสมอภาคกัน

4.2 การปรับปรุงโรงเรียนเดิมที่มีอยู่ให้มีคุณภาพทัดเทียมกัน

4.3 โรงเรียนการวิเทศที่สามประการ คือ

4.3.1 โรงเรียนที่สอนนักเรียน

4.3.2 ให้งานและงานใหญ่ปกครอง

4.3.3 บริการสังคมหรือชุมชน

ปัจจุบันกรมสามัญศึกษาได้วางแผนปฏิบัติในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อชุมชน เพื่อให้โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศเป็นโรงเรียนมัธยมชุมชน (เรื่อง เจริญชัย 2522 : 130 - 138) กรมสามัญศึกษาจึงจัดโครงการทดลองโรงเรียนมัธยมชุมชนทั้งแก่ปีการศึกษา 2521

ความมุ่งหมายทั่วไป

1. เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
2. เพื่อให้สมาชิกของชุมชนมีบทบาทส่งเสริมการศึกษาทั้งทางตรง และทางอ้อม
3. เพื่อจัดโปรแกรมการศึกษาให้สอดคล้องกับความพร้อม และความถนัดของชุมชน
4. เพื่อปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในชนบทให้สูงขึ้น
5. เพื่อให้โรงเรียนในชนบทเป็นที่นิยมของปวงชน
6. เพื่อพัฒนาอาชีพ และสนองความถนัดของการของประเทศไทย ในการขจัดปัญหาความ

สูญเสียในด้านการลงทุน

ความมุ่งหมายเฉพาะ

1. ปรับปรุงและพัฒนาครูให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ถึงขีดความสามารถสูงสุดของแต่ละคน
2. ปรับปรุงการสอนโดยใช้วิธีการสมัยใหม่
3. ประยุกต์ใช้หลักสูตรกว้าง ให้ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น
4. จัดกิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมพิเศษ และการฝึกอบรม เพื่อกระชับความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และเพื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนด้วยผลงาน
5. ใช้วัสดุอุปกรณ์และทรัพยากรของท้องถิ่น เพื่อการเรียนการสอนการฝึก ให้มี

ประสิทธิภาพสูงขึ้น

6. เพื่อผลิตคนระดับกลางให้มีคุณภาพเป็นรากฐานของการพัฒนาชุมชน

เป้าหมาย

ปีการศึกษา 2521 และ 2522 เป็นระยะเวลาของการทดลองในปีการศึกษา 2521 เริ่มทดลองโรงเรียนจำนวนเก้าโรง และในปีการศึกษา 2522 ทดลองในโรงเรียนจำนวน 20 โรง ในปีการศึกษา 2523 ให้โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียนดำเนินการ

วิธีดำเนินการ

โดยจัดสายการบริหารตามแนวปฏิบัติในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อชุมชน จัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสม เข้ารับหน้าที่บริหารโรงเรียน จัดการวางแผนบริหารด้านต่าง ๆ การประสานงาน แต่งตั้งคณะกรรมการของโครงการ คณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน คณะกรรมการที่ปรึกษา จัดการประชุมกรรมการ สรรวหาปัญหาต่าง ๆ ทำโครงการระยะสั้น ระยะยาว การติดตามประเมินผล การเผยแพร่การทดลอง การประชาสัมพันธ์ และการสรุปผลงานประจำปี

งบประมาณและการเงิน

โรงเรียนในโครงการทดลอง จะได้รับงบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ รายจ่ายเกี่ยวกับการประชุม การอบรม การสัมมนา การบรรยาย การฝึกและการจัดกิจกรรมจากงบประมาณแผ่นดินส่วนหนึ่ง และได้รับเงินจากการสนับสนุนของฝ่ายสงฆ์ หรือผู้นำชุมชนอีกส่วนหนึ่ง

สรุปผลการประเมิน

1. ชุมชนเห็นความสำคัญและความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาอาชีพตามความต้องการของแต่ละท้องถิ่น จึงได้ให้การสนับสนุนเต็มที่
2. นักเรียนที่เรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น รุ่นที่ 1 ซึ่งเรียนวิชาอาชีพแบบหลักสูตรกว้าง (ตามหลักสูตร ค.ม.ส.1) จะเรียนต่อสายอาชีพมากกว่านักเรียนในโรงเรียนโครงการ รุ่นที่ 2 ซึ่งเรียนวิชาอาชีพตามหลักสูตร พ.ศ. 2503 ที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนวิชาชีพพลอยมาก
3. ระบบครูเบ็ดเสร็จ ช่วยให้การดำเนินงานตามโครงการนี้คล่องตัวอย่างมาก จากความสำเร็จของการทดลองโรงเรียนมัธยมชุมชนในรุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 กรมสามัญศึกษา จึงได้ดำเนินโครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท (มพช.) โดยให้อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงานโครงการพิเศษ (สคส.) ระยะเวลาของโครงการเริ่มดำเนินงาน พ.ศ. 2522 และจะสิ้นสุดโครงการในปี พ.ศ. 2527

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนวิชาสามัญ และวิชาอาชีพที่สามารถสนองความแตกต่างของบุคคล และสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ให้โรงเรียนสามารถให้บริการด้านอาคาร สถานที่ อุปกรณ์ และเป็นแหล่งวิชาการแก่ชุมชน ตลอดจนเป็นแหล่งศึกษาในการให้ความร่วมมือด้านต่าง ๆ ระหว่างโรงเรียนและชุมชนได้

เป้าหมาย

เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการทดลอง ซึ่งได้รับความช่วยเหลือด้านการเงินจากธนาคารโลก ทำการพัฒนาและปรับปรุงโรงเรียนมัธยมประจำตำบลที่คัดเลือกไว้ จำนวน 42 โรงเรียน ในภาคต่าง ๆ ของประเทศ โดยแบ่งออกเป็น 3 รุ่น ๆ ละ 14 โรงเรียน

ในการพัฒนาโรงเรียนทั้งสามรุ่น กรมสามัญศึกษาจะให้ความช่วยเหลือโรงเรียนในด้าน

1. อาคารเรียน อาคารประกอบ บ้านพักครู ภารโรง และปรับปรุงบริเวณ
2. เครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ รวมทั้งครุภัณฑ์ ประกอบห้อง
3. การนิเทศและฝึกอบรมบุคลากร

การพัฒนาทั้งสามรุ่นจะเป็นผลให้โรงเรียน สามารถรับนักเรียนเพิ่มขึ้นได้ทั้งสิ้น เมื่อสิ้นโครงการ จำนวน 13,000 คน

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ

1. แผนการดำเนินงานโรงเรียนมัธยม เพื่อพัฒนาชนบท (มพช.) เป็น 3 รุ่น ๆ ละ 14 โรงเรียน รวมเป็น 42 โรงเรียน ในเวลา 5 ปี

2. โครงการนี้เป็นโครงการเงินยืมจากธนาคารโลก คิดเป็นเงินลงทุนทั้งโครงการประมาณ 414 ล้านบาท โดยฝ่ายไทยจ่ายสมทบ 260 ล้านบาท ธนาคารโลกให้ยืมประมาณ 154 ล้านบาท

3. จะดำเนินการก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบ บ้านพักครู ภารโรง ปรับปรุงบริเวณให้แก่โรงเรียนในโครงการตามความจำเป็นซึ่งได้สำเร็จแล้ว โดยทำการก่อสร้างโรงเรียนรุ่นที่ 1 ประมาณปลายปีงบประมาณ 2523

4. สำนักงานโครงการพิเศษ (สสศ.) รับผิดชอบการดำเนินการเพื่อการก่อสร้าง จัดซื้อ จัดหาครุภัณฑ์ เครื่องมือและอุปกรณ์การเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ เพื่อให้โรงเรียนได้จัดสอนตาม หลักสูตร 2521 ได้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. จะจัดให้มีการสัมมนาฝึกอบรมผู้บริหารโรงเรียนให้เข้าใจนโยบาย ปรัชญาหลักสูตร และขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการ เป็นระยะ ๆ ในขณะที่โรงเรียนอยู่ในโครงการ
6. จะมีการติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ และประเมินผลงานเมื่อสิ้นสุดโครงการ

หลักสูตร

เนื่องจากโรงเรียนโครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชุมชน (มพช.) เป็นโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในชนบทหน้าที่ของโรงเรียนนอกจากจะจัดการ เรียนการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น 2521 แล้วยังมีหน้าที่ที่จะร่วมมือและประสานงาน กับงานจัดการ เรียนการสอนด้านวิชาชีพและ ด้านวิชาการ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่สำนักงานโครงการพิเศษ พยายามจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ บุคลากร ให้โรงเรียนสามารถทำการสอนได้กว้างขวาง และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน กล่าวคือ นอกจากโรงเรียนโครงการจะสามารถนำเอาหลักสูตร วิชาศิลปะปฏิบัติ ซึ่งปรับปรุงใหม่ และขออนุมัติ กระทรวงศึกษาธิการ ให้นำมาใช้สอนแทนวิชาแรงงานและอาชีพตามหลักสูตร 2521 แล้วยังจะเปิด โอกาสให้โรงเรียนสามารถนำเอาหลักสูตรของท้องถิ่นที่ได้นำเสนอกรมวิชาการแล้ว หรือสร้างขึ้นใหม่ มาใช้ เพื่อทำการ เรียนการสอนในโรงเรียนโครงการได้

สรุปผลการประเมิน

เมื่อโครงการดำเนินมาถึงครึ่งทาง ได้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ ในระหว่างปี พ.ศ. 2524 - 2525 ได้พบว่า

1. จำนวนนักเรียน ปรากฏว่าไม่ไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในปีการศึกษา 2524 คาดว่าจำนวนนักเรียนจะบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้เมื่อสิ้นสุดโครงการ
2. จำนวนครู ปรากฏว่าสูงกว่าเกณฑ์กรมสามัญศึกษากำหนดไว้ แต่เมื่อพิจารณาจากจำนวนครู พบว่าไม่มีครูที่มีวุฒิทางด้านวิชาเฉพาะและยังขาดแคลนครูวุฒิทางวิชาชีพ

3. ด้านโปรแกรมการเรียนรู้การสอนทางวิชาที่ตรงกับความต้องการของนักเรียนและชุมชน นั้น ปรากฏว่า วิชาเกษตรกรรมโตแก่ พืชและสัตว์ ตรงกับความต้องการมากที่สุด ส่วนวิชาที่พบว่าการตรงกับความต้องการน้อยที่สุด คือ วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาประดิษฐ์

4. วิชาที่ยังไม่มีการเปิดสอน ยกแก่เรียนและชุมชนต้องการให้เปิดสอนเพิ่มเติม โตแก่ วิชาภาษาอังกฤษและวิชาเลี้ยงลูกเด็กก่อนวัยเรียน

5. กิจกรรมของโรงเรียนมัธยม เพื่อพัฒนาเขต (มพข.) ที่ชุมชนพอใจมากที่สุด คือ กิจกรรมการสุขภาพอนามัย ในความร่วมมือของชุมชนต่อกิจกรรมของโรงเรียนพัฒนาชุมชน พบว่าชุมชนของโรงเรียน มพข. ในความร่วมมือคือการพัฒนาของโรงเรียนนอกโครงการ

6. กิจกรรมที่ชุมชนต้องการให้จัดเพิ่มมากขึ้น คือ การบริการด้านความรู้ทั่วไป และ อาชีพ

7. ปัญหาในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนของโรงเรียน คือ ด้านบุคลากร โรงเรียนยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ในการพัฒนาชุมชนและครูไม่พียงในโรงเรียนหรือชุมชน จึงทำให้ดำเนินงานร่วมกับชุมชนไม่เต็มที่ และยังขาดแคลนทางการเงินและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน

ข้อสังเกตจากการดำเนินงานตามโครงการ

1. โรงเรียนที่มีผู้บริหารให้ความสนใจโครงการและมีความรู้ในด้านการบริหารการใช้หลักสูตร จะเป็นกำลังสำคัญในการทำให้โครงการบรรลุผลสำเร็จ

2. ความสามารถในการเป็นผู้นำของอาจารย์ใหญ่ ซึ่งนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างมาก ความรู้ความเข้าใจในหลักการ แนวทางและวิธีดำเนินงาน รวมทั้งจะต้องมีความสามารถที่จะนำครูและชุมชนให้แก่งานของชุมชนได้ เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมี

3. อาจารย์ใหญ่และคณะครูในโรงเรียนจะต้องมีความรู้และความสามารถในการที่จะนำหลักสูตรไปปรับปรุงให้โดยพิจารณาจากกิจกรรมที่เหมาะสมกับลักษณะ และความต้องการของชุมชน

4. สัมพันธภาพระหว่างโรงเรียนและชุมชน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่ง โรงเรียนจะต้องพยายามขจัดความไม่เข้าใจหรือของว่างที่เกิดขึ้น โรงเรียนจะไม่เป็นเสมือนสถานที่สอนนักเรียนที่ชุมชนจะเข้ามาดู เกี่ยวควยไม่ได้ หากเป็นเช่นนั้นชุมชนจะปล่อยให้โรงเรียนแก้ปัญหาของโรงเรียนเอง และโรงเรียนก็ไม่มีทางที่จะแก้ปัญหาของชุมชนได้

ความหมายของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

พนัส หันนาคินทร์ ได้ให้ความหมายของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ว่า คือ ผู้ที่ใช้อำนาจในการดำเนินงานโรงเรียนมัธยมศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (พนัส หันนาคินทร์ 2513 : 1)

วิจิตร วรุตบางกูร และ สุพิชญา ชีระกุล ได้ให้ความหมายของผู้บริหารโรงเรียนว่า หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้เริ่มผู้นำในการดำเนินงานของคณะครู และบุคลากรอื่น ๆ ในส่วนของโรงเรียน เพื่อให้งานนั้นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (วิจิตร วรุตบางกูร และ สุพิชญา ชีระกุล 2523 : 74)

ธีระ ฤกษ์เจริญ ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียน คือ ผู้ที่ทำหน้าที่หัวหน้าครู - อาจารย์ และใช้ความรู้ความสามารถดำเนินงานโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จ (ธีระ ฤกษ์เจริญ 2521 : 146)

จากการให้ความหมายของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของหลายท่าน จะเห็นได้ว่ามีคำสองคำที่ซ้ำกันคือ บุคคลและบรรลุเป้าหมาย จึงอาจสรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง บุคคลที่ใช้วิธีดำเนินการอย่างฉลาดให้บรรลุเป้าหมาย ที่โรงเรียนวางไว้

คุณลักษณะของผู้บริหาร

คุณลักษณะของผู้บริหารที่ดี และจะปฏิบัติงานได้รับผลสำเร็จนั้น นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ ได้กำหนดไว้สองประการคือ คุณสมบัติเบื้องต้น และคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ 2522 : 216 - 217)

คุณสมบัติเบื้องต้นของนักบริหาร (Basic Qualifications of the Executive)

1. มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดมีไหวพริบ (Intelligence)
2. สามารถในการวิเคราะห์ (Analytical Ability)
3. สามารถในการพิจารณาเหตุการณ์ (Judgement)
4. มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ (Initiative and Resourcefulness)

5. จิตใจมั่นคง ไม่เอาแต่อารมณ์ (Emotional Stability)
6. มีบุคลิกลักษณะและความประพฤติส่วนตัวดี (Good Personality)
7. มีคุณสมบัติของผู้นำ (Leadership in Action)

คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน (Action Characteristics of the Executive)

1. ริเริ่มและมีความคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ (Alert : New Ideas)
- ✓ 2. ใจกว้าง (Open Minded)
3. รู้จังหวะเวลา (Sense of Timing)
4. รู้ว่าอะไรรีบด่วนไม่รีบด่วน (Sense of Urgency)
5. รับฟังและรู้จักเลือกความเห็นที่ดี (Free Market-ideas)
6. หนักเอาเบาสู้ (Cover a Challenge)
- ✓ 7. หนักแน่นอดทน ไม่ท้อถอย (Tough Minded)
8. สามารถในการสร้างสรรค์ (Creative)
9. สามารถในการปรับปรุงงาน (Innovator)
10. รู้จักพิจารณาพัฒนาอุปสรรค (Judgement Dilemma of Ideas Versus Disturbance)

เชน (Shane) และ ยาร์ช (Yarch) ได้สรุปลักษณะของผู้บริหารไว้ 13 ประการ

คือ

1. เป้าหมายหนักแน่นและมีวิจารถูก
2. มีความมานะ อดทน และตั้งใจจริงในการทำงาน
3. เชื่อมั่นในตนเอง
4. ทำตัวให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น
5. มีใจกว้าง
6. ให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในงานของตนอย่างเต็มที่
7. หนักแน่นอดทน

8. ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
9. มีปัญญา
10. มีมนุษยสัมพันธ์
11. มีอารมณ์มั่นคง
12. เป็นคนมีระเบียบวินัย
13. เป็นนักพัฒนา

(Shane and Yarch. 1957 : 517 - 519)

โนลท์ (Nolte) ได้เสนอแนะว่า คุณลักษณะของผู้บริหารที่เก่ง ๆ ที่จะทำให้เป็นผู้มีความสามารถในการทำงานได้ดี และสอดคล้องกับเทคโนโลยีสรุปไว้ คือ

1. มีมนุษยสัมพันธ์
2. มีใจกว้าง
3. มีวิสัยทัศน์เป็นวงกว้างไกล
4. มีความเป็นประชาธิปไตย
5. มีความสามารถในการแก้ปัญหา
6. เป็นที่ศรัทธาของคนทั่วไป
7. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
8. ยอมรับในความผิดพลาด
9. มีความมั่นใจ มีอารมณ์มั่นคง
10. ตั้งใจทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
11. มีความสามารถในการสื่อสาร
12. รู้จักสร้างบรรยากาศที่ดีในที่ทำงาน
13. เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและการทำงาน
14. เป็นคนทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ
15. เป็นคนกระฉับกระเฉงไว

(Nolte. 1966 : 385 - 398)

จุมพล ศาสตร์ศึกษากร ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารไว้ว่า

1. เป็นผู้มีความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงาน
2. จัดระเบียบของกิจการและจัดตัวบุคคลให้เข้ากันงาน
3. ความสามารถในการใช้จ่ายเงิน
4. ประสิทธิภาพ
5. ประสานงาน
6. บำรุงขวัญผู้ร่วมงาน
7. ความคุมบังคับบัญชาผู้ร่วมงาน
8. รู้จักประเมินผลงาน
9. ปรับปรุงงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

(จุมพล ศาสตร์ศึกษากร 2520 : 328 - 331)

สุนทร ธีร์รังษี กล่าวว่า ผู้จะเป็นบัณฑิตหรือนักปราชญ์ หรือผู้บริหารที่ดีนั้น นอกจากจะเป็นผู้รอบรู้ในศิลปวิทยาการต่าง ๆ แล้ว ควรเป็นผู้ที่ประกอบไปด้วยคุณสมบัติใจดีประการ ที่เรียกว่า

สัปปริสธรรม 7 คือ

1. อหิงสา ความเป็นผู้รู้จักเหตุ เช่น เหตุแห่งความสุข เหตุแห่งความทุกข์ เป็นต้น
2. อิตถียุตา ความเป็นผู้รู้จักผล เช่น รู้ว่าสิ่งนี้เป็นผล สืบเนื่องมาจากสิ่งนั้น ๆ
3. อิตถียุตา ความเป็นผู้รู้จักตน คือ รู้ว่าตนเองมีฐานะดังกล่าวยังไร แล้ว

ปฏิบัติตนให้เหมาะสมตามฐานะนั้น

4. มัตถียุตา ความเป็นผู้รู้จักประมาณ คือ รู้จักความพอดีในการกระทำหรือ

ประกอบภารกิจตามหน้าที่และฐานะของตน

5. กาลียุตา ความเป็นผู้รู้จักกาลอันควรไม่ควรในการประกอบกิจการต่าง ๆ
6. ปริสัถียุตา ความเป็นผู้รู้จักชุมชน และกิจการที่ควรประพฤติต่อชุมชนหรือสังคมนั้น ๆ
7. บุคคลสโรปรียุตา ความเป็นผู้รู้จักเลือกบุคคล เช่น รู้จักเลือก แต่งตั้งบุคคล

ให้เหมาะสมกับหน้าที่การงาน รู้จักว่าบุคคลใดควรปฏิบัติอย่างไร บุคคลใดควรคบหาสมาคมด้วยหรือไม่ และควรคบในฐานอย่างไร เป็นต้น

(สุนทร ธีร์รังษี 2522 : 93 - 95)

เทพพนม เมืองแมน โลกดาวถึง คุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารไว้ดังนี้

1. อากัปกิริยา ท่าทาง ท่าทางกิริยาของผู้บริหาร ความประพฤติ ภาษากายที่ใช้ การวิพากษ์วิจารณ์ หรือคำเหนี่ยวนำกับบัญชา

2. ความกล้า
3. ความเด็ดขาด
4. ความเป็นผู้วางใจได้ รักษาสัญญาที่ได้ไว้
5. ความอดทนอดกลั้น
6. ความจริงใจสนใจในงาน
7. ความคิดริเริ่มมองการณ์ไกล
8. ความซื่อตรง
9. ความยุติธรรม
10. ความรู้
11. ความเฉลียวฉลาด
12. ความไม่เห็นแก่ตัว
13. ความทรงจำเวลา

(กรมสามัญศึกษา 2522 : 6)

สมพงษ์ เกษมสิน ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติอันจำเป็นสำหรับความสำเร็จของผู้บริหาร ที่ทำให้ผู้บริหารปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แบ่งเป็นข้อใหญ่ ๆ สี่ข้อ ดังนี้

1. ด้านพื้นฐานและประสบการณ์ (Background and Experience)

ทำให้ผู้บริหารสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับธุรกิจได้ ผู้บริหารที่จะต้องมียุทธศาสตร์ในด้านการตัดสินใจ วินิจฉัยสั่งการ วางแผน เพื่อจะได้เลือกวิธีการอย่างถูกต้อง และต้องมีความสามารถในการปฏิบัติงาน ทั้งเป็นผู้ให้การฝึกสอนกับผู้น้อยด้วยเท่า ๆ กัน ต้องมีความสามารถทั้งด้านเทคนิคและการบริหาร

2. ด้านสติปัญญาและคุณภาพสมอง (Intellectual and Mental Qualities)

มีความสำคัญต่อหน้าที่ของผู้บริหารมาก อาจจะแยกพิจารณาดังนี้

- 2.1 ความสามารถทางภาษา (Verbal Ability)
- 2.2 ความสามารถทางเหตุผล (Reasoning Ability)
- 2.3 ความสามารถจำ (Memory Ability)
- 2.4 ความสามารถทางสติปัญญาทั่วไป (General Mental Ability)
- 2.5 ความสามารถในการวินิจฉัย (Judgement Ability)
- 2.6 ความสามารถในการยืดหยุ่นได้ (Flexibility Ability)

3. คุณสมบัติทางร่างกาย (Physical Attributes) ผู้บริหารต้องมี

ร่างกายสมบูรณ์ จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหาร โดยเฉพาะเรื่อง

- 3.1 เป็นที่ยอมรับนับถือของผู้อื่นว่าเป็นผู้เข้มแข็ง อ่อน
- 3.2 เป็นที่ศรัทธาใจของผู้อื่นหรือเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้ในยามฉุกเฉิน
- 3.3 ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากการปฏิบัติงานได้มาก

4. บุคลิกภาพและความสนใจ (Personality and Interests)

ความสนใจ ความเชื่อมั่น เป็นผู้บรรลุวัตถุประสงค์ทางอารมณ์ มีความปรารถนาสูง และมีความรับผิดชอบ เหล่านี้เป็นพลังใหญ่บริหารสละแรงกายและแรงใจให้แก่การบริหารงานทั้งสิ้น (สมพงษ์ เกษมนัส 2521 : 293 - 296)

* วิจักษณ์ วุฒยวงกูร และ สุทธิญา วีระกุล ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้บริหารโรงเรียนที่ควรต้องมี คือ

1. ความเป็นผู้นำ (Leadership) คือ มีอิทธิพลในตนเองสูงกว่าอิทธิพลอื่น ๆ ของบุคคลในกลุ่ม และสามารถชักนำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหน่วยงานใฝ่ฝ่าย คุณสมบัติในด้านนี้ประกอบไปด้วยลักษณะต่าง ๆ คือ

- 1.1 มีความร่าเริงแจ่มใสและอดทน (Vitality and Endurance)
- 1.2 มีความสามารถในการตัดสินใจ (Decisiveness)
- 1.3 มีความสามารถในการจูงใจคน (Persuasiveness)
- 1.4 มีความรับผิดชอบ (Responsibility)

1.5 มีความฉลาดและไหวพริบ (Wisdom and Intelligence)

1.6 มีความขยันขันแข็ง (Diligence)

1.7 มีความเสียสละ (Sacrifice)

1.8 มีบุคลิกภาพดี (Appearance)

1.9 ความเป็นประชาธิปไตย (Democratic Minded)

2. มีความรู้และประสบการณ์ (Knowledge and Experience) เป็น

คุณสมบัติที่เกี่ยวกับงานในอาชีพของผู้บริหาร โดยเฉพาะ เป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่ง ความรู้ และ ประสบการณ์จำเป็นสำหรับผู้บริหารมีดังนี้ คือ

2.1 ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของงาน

2.2 ความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษา

2.3 ความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์

2.4 ความรู้และประสบการณ์ในวิชาการบริหาร

3. มีมนุษยสัมพันธ์ (Human Relationship) ผู้บริหารจะต้องทำงานร่วมกับบุคคลทั้งนอกและในโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นจะต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งประกอบไปด้วยลักษณะที่สำคัญ ๆ ดังนี้

3.1 ยิ้มแย้มแจ่มใส

3.2 มีความเสมอคนเสมอปลาย

3.3 ยกย่องชมเชย

3.4 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3.5 มีความยืดหยุ่น

3.6 เบิกเผย

3.7 เป็นกันเอง

4. มีคุณธรรมสูง (Virtue) คุณธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้บริหาร

ให้ประพฤติแต่ในสิ่งที่ดีงาม ได้แก่

- 4.1 มีความยุติธรรม
- 4.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 4.3 มีความจงรักภักดี
- 4.4 มีศีลธรรม

5. มีสุขภาพดี (Healthy) สุขภาพในที่นี้หมายถึง สุขภาพทางกาย (Physical Health) และสุขภาพจิต (Mental Health) ด้วย สุขภาพจะเป็นเครื่องสร้างเสริมการปฏิบัติงานให้ถูกต้องและสม่ำเสมอ (วิจิตร วรุตมากร และสุพิญา ชีระกุล 2523 : 74 - 76)

วาลควิสต์ (Walquist) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้บริหารโรงเรียนไว้ว่า เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่และความรับผิดชอบมากมาย ซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติงานกับกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มเพื่อนร่วมงาน นักเรียน ชุมชน และคณะกรรมการที่ปรึกษาต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานกับกลุ่มต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว เห็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรู้ถึงประวัติ ประเพณี และปัญหาทางอาชีพของตน มีความสามารถที่จะมองเห็นปัญหาและวิธีแก้ มองเห็นความบกพร่องด้านโครงสร้างขององค์กรที่เป็นเหตุให้งานไม่เกิดประสิทธิภาพ สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงปรับปรุงแก้ไขเท่าที่จำเป็น สิ่งที่สำคัญและจำเป็นเหนือสิ่งอื่นใดก็คือ ผู้บริหารจะต้องแก้ปัญหาด้วยวิธีประชาธิปไตย ด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง อีกประการหนึ่งผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำคณาจารย์ ชอชมคนอื่น และเป็นผู้ที่คนอื่นชอบ เป็นผู้ให้ความอบอุ่นแก่เพื่อนร่วมงาน ผู้บริหารจะทำงานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพไม่ได้เลย หากไม่เป็นที่รักใคร่ของผู้อยู่ใต้การบังคับ (Steig and Frederic. 1969 : 137 citing Walquist)

จาคอบสัน ลอกสคอน และวิกแมน (Jacobson Logsdon and Wiegman) ได้แสดงความเห็นไว้ว่า ผู้ที่จะเป็นครูใหญ่ในคราวจะมีคุณสมบัติดังนี้ คือ

1. คุณสมบัติทั่วไป
 - 1.1 เป็นผู้มีความสามารถในการจัดการและเป็นผู้บริหารที่มีทักษะ
 - 1.2 บริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 1.3 เป็นผู้นำหรือประสานงานการเรียนการสอน

1.4 มีความเฉลียวฉลาดและมีไหวพริบในการบริหาร

1.5 สามารถตัดสินใจได้อย่างฉับพลันและถูกต้อง รู้จักมอบอำนาจและความรับผิดชอบแก่ผู้ที่เหมาะสม

นอกจากนี้ครูใหญ่ยังต้องเป็นผู้จัดการที่ดี รู้รายละเอียดเกี่ยวกับการเงินที่จะใช้สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ รู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัด ดูแลกิจการต่าง ๆ ภายในโรงเรียนอย่างรอบคอบ

2. คุณสมบัติส่วนตัว

ครูใหญ่ควรมีความสามารถในด้านการสอนและสาธิตการสอนได้ และต้องเป็นผู้มีความรู้ทางการศึกษาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ยอมรับรูปแบบการสอนที่คืบหน้า ๆ มากกว่าที่จะยึดแบบที่ตนเองมีความชำนาญ

ครูใหญ่ต้องมีสุขภาพดี บุคลิกภาพดี พูดหรือฟังได้ชัดเจน มีสุขภาพจิตดี มีสติปัญญาสูง สามารถหาเทคนิคการทำงานให้มีประสิทธิภาพสูง มีใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของคณะครูและเด็ก เป็นผู้นำเสนอในตัวเอง และมีอารมณ์มั่นคง นอกจากนี้ยังต้องเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาอบรมผู้บริหารโรงเรียนจากสถานอุดมศึกษาต่าง ๆ จากคลีนิกส์สำหรับบริหารครูใหญ่เป็นคนทันสมัยเสมอ

(Jacobson, Logsdon and Wiegman. 1973 : 40 - 44)

คุณลักษณะที่หัวหน้าหรือผู้บริหารพึงมีในการปฏิบัติหน้าที่ไปสู่ความสำเร็จนี้ บุญชู โรจนเสถียร ได้ประมวลไว้เป็นหลักหกประการด้วยกัน คือ

1. กำหนดแผนงานให้เป็นที่ทราบกันอย่างแน่ชัด ได้แก่ การกำหนดโครงการงานและมอบหมายงานให้แก่วิทยากรแต่ละคนอย่างกระจ่างชัด ให้เข้าใจมาตรฐานของการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ และควรบอกให้รู้ว่า งานที่เขากำลังทำอยู่นั้นได้ผลแล้วหรือยัง ถ้าดีแล้วก็ต้องบอกต่อไปว่าควรจะรักษามาตรฐานนั้นต่อไปอย่างไร

2. สร้างเกลียวสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้น หัวหน้าหรือผู้บริหารที่ดีต้องรู้จักสร้างเกลียวสัมพันธ์ระหว่างตนกับวิद्यากรโดยการติดตาม ใ้ถาม ชี้แจงปรับความเข้าใจและคอยติดตามผลงานที่วิद्यากรกำลังปฏิบัติอยู่ทุกขั้นตอน หัวหน้าควรหาโอกาสสังสรรค์กับลูกน้องและคุยกันถึงปัญหาที่มีผลกระทบนอกเวลางาน ให้ลูกน้องได้ทราบถึงเหตุการณ์ที่เป็นอยู่ในสำนักงาน

3. ความเสมอต้นเสมอปลาย ในฐานะที่เป็นหัวหน้าหรือผู้บริหารจะต้องพร้อมที่จะเป็นที่พึ่งของวิद्यากร ดังนั้นความเสมอต้นเสมอปลาย จึงเป็นคุณธรรมพิเศษที่ขาดไม่ได้ การออกคำสั่งที่ดี หรือกำหนดเกณฑ์ให้ปฏิบัติที่ดี จะต้องสมเหตุสมผลลงเสียก่อนว่า เป็นที่เชื่อถือได้ทุกฝ่าย

4. รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ หัวหน้าหรือผู้บริหารที่คอยรู้จักกาลเทศะและรู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะที่มักจะเปลี่ยนแปลง เกิดขึ้น

5. ความรู้ในระบบงาน หัวหน้างานที่ดีต้องรอบรู้และสามารถให้ข้อมูลที่มักกับมีผู้ถามควาคนเป็นผู้รอบรู้ ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าควาคงทำตนเป็นพหูสูตร เพียงแต่หมั่นเอาใจใส่เรื่องราวและปัญหาสำคัญ ๆ ที่ผู้บังคับบัญชาคองเผชิญอยู่ทุกปัญหา รวมทั้ง เหตุการณ์รอบ ๆ ตัว โดยเฉพาะปัญหาส่วนที่ส่วนเกี่ยวข้องกับผลของการปฏิบัติหน้าที่การงานนั้น

6. คำทั่วไปเข้าใจง่าย หัวหน้าหรือผู้บริหารจะคอยเปิดประตูให้ทุกคนที่ต้องการพบมีโอกาสพบได้เสมอ และพร้อมที่จะรับฟังปัญหาต่าง ๆ ของบรรดาลูกน้อง ด้วยความเข้าใจที่เข้าใจหมั่นแะดูการทำงานของลูกน้องแต่ละคน และเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นกันเอง

(จุใจ แสงพันธ์ ม.ป.ป. : อัคราเนา อ้างอิงมาจาก มุญญ โรจนเสถียร)

สตอกกิลล์ (Stogdill. 1974 : 7 - 16) ได้รวบรวมผลการวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะและพฤติกรรมของผู้นำ โดยจำแนกออกเป็นกลุ่มตามผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. บุคลิกภาพ ลักษณะและพฤติกรรมของผู้นำ ที่ได้รับการยืนยันจากผลการวิจัยมากกว่า 15 เรื่อง พบว่า ผู้นำควรจะมีบุคลิกภาพและพฤติกรรมเหมือนบุคคลอื่น ๆ ในเรื่องต่อไปนี้

1.1 มีไหวพริบดี มีความคิดอ่านเฉียบแหลมกว่า

1.2 มีนิสัยรักการศึกษามากกว่า รักการอ่านติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการหรือในวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำอยู่ ทำให้มีความรู้ทันสมัยและกว้างขวาง

1.3 เป็นที่พึ่งในเรื่องที่คนรักชอบได้ มีความเข้าใจในงานที่ทำ ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับงานที่ทำอยู่เสมอ หรือรู้ล่วงหน้าจะไปสอบถามปรึกษาหารือได้

1.4 ชอบกิจกรรมและงานสังคม ไม่เป็นคนเก็บตัว กระตือรือร้นที่จะรวมกิจกรรมสังคมกับกลุ่ม เข้ากับคนโดยทั่วโดยไม่เคอะเขิน มีการหาสังคมที่

1.5 มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีฐานะพอเลี้ยงตัวเองให้อยู่ในระดับเดียวกันหรือดีกว่ากลุ่ม ไม่มีหนี้สินหรือหยิบยืมเพื่อนร่วมงานจนทำให้ฐานะต่ำลงในสังคมของตน

ส่วนปริมาณของคุณภาพ คุณสมบัติ และทักษะที่สำคัญของหัวหน้างาน ขึ้นอยู่กับสภาพงานที่บริหารอยู่

2. บุคลิกลักษณะของผู้นำที่ได้รับการยืนยันจากผลการวิจัยมากกว่า 10 เรื่อง พบว่าผู้นำควรจะมีบุคลิกลักษณะเหนือบุคคลอื่น ๆ ในเรื่องต่อไปนี้

2.1 ความสามารถในการเข้าสังคม เข้ากับคนได้ทุกระดับ โดยปราศจากอาการหวาดกลัว เศาะเหิน รู้จักวิทยาในการพูดคุยกับทุกคน ปรับตัว ให้เข้ากับคนอื่นได้ และเป็นผู้มีมารยาทสังคมที่ดี

2.2 มีความคิดริเริ่ม สามารถที่จะริเริ่มสิ่งใหม่ให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน มีจินตนาการที่สามารถนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมได้

2.3 มีความอดทน ทนทานต่อความยากลำบาก ทำงานหนักได้ต่อทนต่อปัญหา รบรอน โดยไม่เสียกำลังใจ

2.4 รู้วิธีทำงาน รู้หลักในการทำงาน รู้เรื่องที่ทำและรู้กว้าง ทำให้งานเสร็จได้เร็วและมีคุณภาพ

2.5 มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเข้าใจขอบเขตความสามารถของตนเอง ไม่เกินมาหาความเชื่อ เสริมคุณค่าของงานให้เป็นผู้มีความสามารถ มีความเชื่อมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ และเมื่อจำเป็นต้องแสดงพลัง เทพบุลย์ ก็สามารถทำได้โดยมีหลักฐานอ้างอิง

2.6 มีความทันตัวและมีความสามารถในการคาดการณ์ข้างหน้าได้ เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น กลองแกล้ว ว่องไว และสามารถที่จะวิเคราะห์และคาดการณ์ข้างหน้าได้ถูกต้อง และแม่นยำ

2.7 ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ ทำตัวเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และให้ความร่วมมือในการทำงาน เช่น อำนวยความสะดวกรวบรวมประสานงาน ให้บริการต่าง ๆ เป็นต้น

2.8 เป็นที่เชื่อถือเสียใจจริง เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ แล้วหรือเป็นที่รู้จักของคนส่วนมาก โดยเฉพาะในเรื่องหน้าที่การงาน และมีชื่อเสียงในทางดี

2.9 มีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงและคิดสิ่งใหม่ ๆ เป็นผู้ที่มีนิสัยรักการเปลี่ยนแปลงให้เกิดผลดีแก่หมู่คณะ มีความสามารถในการประยุกต์ของที่เก่าให้เป็นของใหม่ที่ทันสมัย

2.10 มีความสามารถในการระดมทุน เป็นผู้มีความสามารถในการพูด และ
 การเขียนที่มีประสิทธิภาพ กระทั่งรักเขาใจหาย อดจะสอว นมวด
 นอกเหนือจาก 10 ขอนี้แล้ว ยังได้พบว่สิ่งจำเป็อย่างประการสำหรับุคคลิกณะของผู้นำ
 ได้แก่ ความสุ่ม รอบคอบ อดเสีย และบุคลิกธรรม
 X เมื่อได้สรุปจากผลการวิจัยบุคคลิกณะของผู้นำทุกเรื่องแล้ว พบว่าปัจจัยที่สัมพันธ
 สูง สกกับผู้นำคือ

1. ความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค
2. ความเป็นผู้จัก มีความเตง
3. ความสามารถในการเขาสังคม
4. ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ
5. ความกล้าที่จะคิดที่จะทำ แสดงความกิดเห็น
6. ความต้องการทำให้ดีกว่าคนอื่น ๆ
7. อารมณ์ขัน ที่ไม่หยามโดน
8. ความรวมมืออันดี
9. มีชีวิตชีวา สดชื่น แดงกายดี
10. ความสามารถในการกีฬา

ฟายอล (Fayol. 1971 : 7) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติที่จำเป็นของผู้นำไว้ดังนี้

1. ผู้นำที่ดีจะต้องมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง
2. ผู้นำที่ดีจะต้องเป็นผู้นำสุขภาพจิตที่ดี กล่าวคือ มีความสามารถที่จะเข้าใจ เรียนรู้
 และปรับตัวได้
3. ผู้นำที่ดีจะต้องมีศีลธรรมจรรยา
4. ผู้นำที่ดีจะต้องเป็นผู้มีการศึกษา
5. ผู้นำที่ดีจะต้องมีความเข้าใจในระเบียบวิธีการในการปฏิบัติงาน
6. ผู้นำที่ดีจะต้องเป็นผู้มีระบอบการณอย่างกว้างขวาง

คุณลักษณะของความเป็นผู้มีน้ำหนักระวิเคราะห์และจัดให้เป็นหมวดหมู่แล้ว ความเป็นผู้นำ
อาจประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ 6 ด้าน คือ

1. ด้านความสามารถ (Capacity) หมายถึงความเป็นผู้มีสติปัญญาดี (Intelligence)
ความเป็นผู้มีความตื่นตัว (Alertness) อยู่เสมอ ความเป็นผู้มีความสามารถในการใช้ภาษา
(Verbal facility) ในการติดต่อกับผู้อื่น ความเป็นผู้มีความริเริ่มสร้างสรรค์ (Originality)
และเป็นผู้มีวิจารณญาณในการตัดสินใจ (Judgement)

2. ด้านความสำเร็จ (Achievement) หมายถึงความเป็นผู้ใฝ่ในการศึกษา
หาความรู้และเป็นผู้มีความรู้ (Scholarship) ความเป็นผู้มีความรู้ (Knowledge)
ในการปฏิบัติงาน และเป็นผู้ที่ทำงานให้สำเร็จด้วยความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา (Athletic
accomplishments)

3. ด้านความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึงความเป็นผู้ที่ไว้วางใจ
ได้ (Dependability) ความเป็นผู้มีความคิดริเริ่ม (Initiative) ความเป็นผู้ทำงาน
เสมอทนเสมอปลาย (Persistence) ความเป็นผู้มุ่งมั่นในการทำงาน (Aggressiveness)
ความเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) และความเป็นผู้ปรารถนาที่จะทำ
งานให้ดีที่สุด (Desire to excell)

4. ด้านการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึงความสามารถที่จะให้
ความร่วมมือ (Cooperation) ในกิจกรรม (Activity) และงานสังคม (Sociability)
ต่าง ๆ รวมทั้งการมีความสามารถในการปรับปรุงตนเอง (Adaptability) ให้เข้ากับบุคคล
อื่น ๆ และมีการมุกตลก (Humor) ตามโอกาสอันควร

5. ด้านฐานะตำแหน่ง (Status) หมายถึงความจำเป็นที่จะต้องเป็นผู้ที่มีฐานะ
ทางสังคมและมีฐานะทางเศรษฐกิจดี (Socio-economic position) รวมทั้งเป็นผู้
ที่ได้รับการยอมรับนับถือเป็นที่ยอมรับ โดยบุคคลโดยทั่วไป

6. ด้านสถานการณ์ (Situation) หมายถึงความจำเป็นที่จะต้องเป็นบุคคลที่รู้จักกาลเทศะ
มีความคิด มีทักษะ ให้ความสนใจกับบุคคลอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บังคับบัญชา รวมทั้งรู้ถึงวิธีการ
และเป้าหมายในการที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จ

ทินพันธุ์ นาคะตะ (ทินพันธุ์ นาคะตะ 2509 : 64 - 87) และอรุณ ภัทธรรม (อรุณ ภัทธรรม 2517 : 207 - 211) โลกาวินาศลักษณะที่ควรนำมาสรุปไว้ดังนี้

1. ความไม่เห็นแก่ตัว (Unselfishness) หมายถึงการไม่ฉวยโอกาสเอาเปรียบบุคคลอื่น ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความสุข และผลประโยชน์เฉพาะส่วนตัว นอกจากนี้ยังหมายถึงการรู้จักเสียสละ ชุมเสียซึ่งความโลภและความหลงตัวเอง ๆ

2. แสดงลักษณะหาพบ (Daring) ที่เหมาะสม หมายถึงการวางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะทั้งทางด้านความประพฤติ และการแต่งกาย ทำหน้าที่เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาและมีชีวิตที่ว่างอยู่เสมอ

3. ความสงบเสถียร (Humility) หมายถึงการไม่โอ้อวดที่เย่อหยิ่ง ของทองหรือล้นเกิน รวมทั้งไม่ควรมีความภาคภูมิใจจนถึงขั้นสิ่งใดมาจนดูเหมือนไร้ซึ่งเหตุผล

4. ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) หมายถึงการเป็นคนที่ซื่อตรง มั่นคง อยู่ในศีลธรรม รักษาสัจจะและเกียรติยศชื่อเสียง

5. ความน่าเชื่อถือและไว้วางใจ (Dependability) หมายถึงการเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ตรงต่อเวลา มีคุณธรรมในการทำงานและรู้สำนึกในหน้าที่

6. ความจงรักภักดี (Loyalty) หมายถึงการเป็นผู้มีความรักและความนิยมชมชอบต่อหน่วยงาน ต่อผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชาโดยส่วนรวม

7. ความอดทน (Endurance) หมายถึงการเป็นผู้มีความมานะพากเพียรในการปฏิบัติงาน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากทั้งปวง และพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ด้วยการใช้ปัญญาและเหตุผล

8. ความกล้าหาญ (Courage) หมายถึงการรู้สำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ แม้การกระทำนั้นจะต้องเสี่ยงต่อชีวิตก็ตามกระทำ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม และพร้อมที่จะทำหน้าที่ในการกระทำนั้นเสมอ

9. ความเด็ดขาด (Decisiveness) หมายถึงการมีความสามารถในการตัดสินใจหรือตกลงใจที่จะปฏิบัติงานใด ๆ โดยรวดเร็ว ไม่ลังเล และมีความเด็ดขาด ชัดเจน พ้นเพื่อให้งานสามารถดำเนินการต่อไปได้โดยไม่หยุดชะงัก

10. ความเห็นอกเห็นใจ (Sympathy) หมายถึงการรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา แบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้อื่น และผู้ใดที่มีกับผู้อื่นแล้วรู้สึกว่าเขาเหล่านั้นไม่ได้รับความเป็นธรรม ให้ความช่วยเหลือเท่าที่ตนเองมีความสามารถ

11. ความมีมนุษยธรรม (Humanity) หมายถึงการมีความเมตตาปรานีเอาใจใส่ ต่อเพื่อนร่วมงาน ปรารถนาที่จะให้เขาเป็นสุขสบาย ความจริงใจ และให้ความช่วยเหลือแก่เขาตาม ความจำเป็น

12. ความยุติธรรม (Justice) หมายถึงการให้ความเสมอภาค ไม่ลำเอียง ในการปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา โดยอาศัยหลักการและเหตุผล ไม่ว่าการกระทำนั้นจะเป็นการลงโทษ หรือให้รางวัล และการกระทำนั้นจะต้องเป็นไปโดยเปิดเผย

13. มีความรู้ (Knowledge) หมายถึงจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในวิชาเฉพาะ ในหน้าที่การงาน และความรู้ทั่วไปเป็นอย่างดี กล่าวคือผู้นำที่คนนั้นจะต้องเป็นผู้ที่ เป็นผู้นำเฉพาะ (Specialist) หรือเป็นศัพท์ (ผู้รู้) และเป็นผู้รู้ ซึ่งหมายถึงผู้รู้

14. มีสติปัญญา (Intelligence) หมายถึง เป็นผู้มีความฉลาด ไร้สติปัญญาและ มีสมองในการทำงานทุกชนิด

15. ความนุ่มนวลแบบเนียน (Tact) หมายถึงการมีความสามารถในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างดี รู้จักกาลเทศะและถนอมน้ำใจ ในลักษณะ "ถักบัวไม่ให้ช้ำและลงน้ำไม่โดน"

16. ความริเริ่ม (Initiative) หมายถึงการเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่จะทำสิ่งใหม่ ๆ หรือทำในสิ่งที่คนอื่นยังไม่เคย

17. ความกระตือรือร้น (Enthusiasm) หมายถึงการเป็นผู้มีจิตใจจดจ่อหรือ สนใจที่จะปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างจริงจัง มีความรักงาน ต้องการทำให้สำเร็จและกระทำงานนั้น ด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน

18. ความตื่นตัว (Alertness) หมายถึงการเป็นผู้พร้อมที่จะทำงานเสมอ และทำงานทุกชนิดด้วยความมีสติ มีความรอบคอบและมีความระมัดระวัง

19. กลยุทธ์ (Judgement) หมายถึงการเป็นผู้พิจารณาในทางปฏิบัติงาน จะกระทำงานทุกอย่างด้วยความสนใจและละเอียดถี่ถ้วน และเป็นไปตามขั้นตอน

20. การสังคม (Sociability) หมายถึงความเป็นผู้มีความสามารถที่จะเข้าไต่กับทุกฝ่าย และพยายามปรับปรุงตนเองให้เข้ากับบรรยากาศของสังคมได้เสมอ

21. การบังคับตนเอง (Self - Control) หมายถึงความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ บังคับจิตใจมิให้แสดงออกในอาการที่ไม่เหมาะสม

อรรถสิทธิ์ สิทธิสุนทร (อรรถสิทธิ์ สิทธิสุนทร 2524 : 9 - 10) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำที่ดีไว้ 4 ประการคือ เป็นผู้ที่มีพื้นฐาน ภูมิวุฒิ ภูมิธรรม และมีความชัดเจนในทัศนะ

ภูมิฐาน หมายถึงความสง่าผ่าเผย ความสะอาดหมดจด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความพอเหมาะพอดีของรูปร่าง เครื่องแต่งกาย ทรงทีกิริยาท่าทางและวาจา ความเป็นผู้มีฐานันแสดงถึงบุคลิกลักษณะแห่งการเป็นหัวหน้าหรือผู้นำ ทำให้คนทั้งหลายมีความพึงใจ ยำเกรง และมีความเชื่อถือศรัทธา

ภูมิวุฒิ หมายถึงความเป็นผู้มีความรู้ในการปฏิบัติงาน กล่าวคือ จะต้องมีความรู้เฉพาะวิชาการในหน้าที่โดยตรงให้แตกฉาน และจะต้องมีความรู้ในวิชาการแขนงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ นอกจากนั้นจะต้องมีความรู้ทั่วไปอย่างดี วิชาความรู้ดังกล่าว มีส่วนสัมพันธ์และเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน เป็นเครื่องมืออันจำเป็นสำหรับใช้แก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน ฉะนั้นผู้นำจะต้องพยายามเรียนรู้ให้มากหลังจากคำรับตำรา และการเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์และจากผู้อื่นทั้งคุณวุฒิ ทัศนคติ จะได้ทราบเหตุการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้นำที่ขาดหรือหย่อนภูมิรู้หรือภูมิปัญญาจะขาดความเชื่อถือในความรู้และความสามารถจากผู้อื่นแม้กับปัญญา อันจะเป็นคนเหตุแห่งปัญหาของการปกครองบังคับบัญชาในที่สุด

ภูมิธรรม ผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาแม้จะมีภูมิฐานและมีภูมิวุฒิที่ดีเลิศสูงส่งเพียงใด ถ้าความประพฤติไม่ดี ไม่มีวินัย จิตใจไร้อิศวรธรรม จรรยา และวัฒนธรรมเสียแล้ว ความรู้หรือวิชาการที่มีก็หาประโยชน์อันมิได้ เพราะจะนำเอาความรู้ไปใช้ในทางที่ผิด ทุจริต เบียดเบียน และทำลายผู้อื่นให้เดือดร้อนเสมอ ผู้นำซึ่งขาดภูมิธรรมจะมีความร้ายแรง เสียยิ่งกว่าผู้นำที่ขาดความรู้ เพราะผู้นำที่มีภูมิธรรมต่ำมักไร้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อประโยชน์ตนและพวกพ้องของตนยิ่งกว่าเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งจะนำมาซึ่งความแตกแยกของบุคลากรต่าง ๆ ในหน่วยงาน หน่วยงานขาดความมีระเบียบ วินัย

และเป็นที่รัก เกียจของสังคมโดยทั่วไป ฉะนั้นภูมิธรรมเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของผู้นำ ทุกประเภท และทุกลักษณะหน่วยงาน

ความชัดเจนในศิลปะ ภูมิฐาน ภูมิวุฒิ และภูมิธรรมยังไม่อาจทำให้ผู้นำเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพได้ ผู้บริหารหรือผู้นำที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นผู้ที่สามารถประยุกต์หรือผสมผสานทั้งสามเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานได้บรรลุถึงเป้าหมาย โดยมีประสิทธิภาพ การประยุกต์คุณสมบัติทั้งสามของผู้นำเข้าด้วยกันก็คือ ศิลปะแห่งความเป็นผู้นำนั่นเอง ผู้นำที่มีประสิทธิภาพย่อมจะต้องเป็นผู้ที่ชัดเจนทั้งการพูด การเขียน และการกระทำ ฉะนั้นความชัดเจนในเรื่องดังกล่าวแล้ว ผู้นำก็ไม่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ฉะนั้นความชัดเจนในศิลปะแห่งการวางแผนให้เหมาะสม การให้ความรู้อย่างมีหลักการ และ**การมีคุณธรรมในการปฏิบัติงาน**ย่อมเป็นคุณสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้นำ

ผู้นำที่นอกจากจะมีบุคลิกลักษณะและพฤติกรรมตามที่กล่าวมาแล้ว ยังต้องมีสุขภาพจิตที่ดีด้วย สุโท เจริญสุข (สุโท เจริญสุข 2520 : 52) ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับบุคคลที่มีสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ไว้ดังนี้

1. มีอนามัยดี ไม่เจ็บป่วยหรือพิการ
2. มีจิตใจเข้มแข็ง อุดมคติ กล้าสู้ ไม่ท้อแท้
3. มีอาการพฤติกรรมปราศจากโรคประสาท
4. มีความมั่นใจในตนเอง มีเหตุผล
5. มีความพอใจในตนเอง สุขใจในอาชีพ
6. อยู่ร่วมกับคนอื่นได้ดี ไม่เบียดเบียนชีวิต
7. อยู่ในขอบข่ายของศีลธรรม และกฎหมาย
8. เขาใจ และรู้จักตัวเองดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อนันต์ มาสวัสดิ์ (อนันต์ มาสวัสดิ์ 2518 : 43 - 44) ได้วิจัยเรื่องคุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนา ตามทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก พบว่าคุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนาที่ครูส่วนใหญ่เห็นว่ามีสำคัญอยู่ใน 10 อันดับแรก คือ

1. ปกครองบังคับบัญชาโดยยึดหลักพรหมวิหาร 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา

2. มีความรู้ความสามารถในการบริหารกิจการโรงเรียน

3. มีความยุติธรรม

4. ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

5. ใจคอหนักแน่น มีอารมณ์คง

6. มีความประพฤติดี ยึดเป็นแบบอย่างได้

7. มีความเข้มแข็ง เด็ดเดี่ยว และกล้าตัดสินใจ

8. ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี

9. มีสุขภาพอนามัยแข็งแรงและสมบูรณ์

10. แต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะและสัปดาห์เรียบร้อย

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ครูชายกับครูหญิง ครูที่มีวุฒิต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน ครูที่วัยวุฒิต่างกัน ครูต่างสังกัดกัน ตลอดจนครูใหญ่กับครูต่างกับทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนาไม่แตกต่างกัน

เฉลิม รัชตะกุล (เฉลิม รัชตะกุล 2524 : 120 - 121) ได้วิจัยเรื่องลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ ในเขตการศึกษา 11 พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด สรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 33 ข้อ ควบกัน และที่ผู้บริหารให้ความสำคัญอยู่ใน 10 อันดับแรกคือ
 1. การเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้ากับชุมชนได้
 2. การเป็นผู้มีความยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
 3. การเป็นผู้มีคุณธรรมประจำใจ
 4. การเป็นผู้ที่กระตือรือร้น ใจกว้างเร็ว ถูกต้อง แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีไหวพริบ
 5. การเป็นผู้มีความรู้ดี
 6. การเป็นผู้มีความประพฤติดี ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้
 7. การเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต
 8. การเป็นผู้มีความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า

ประโยชน์ส่วนตน

9. การเป็นผู้มีสุขภาพดี ทั้งร่างกายและจิตใจ
 10. การเป็นผู้ที่มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
2. อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 54 ข้อ ควบกัน และที่อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาให้ความสำคัญอยู่ใน 10 อันดับแรกคือ

1. การเป็นผู้มีความยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
2. การเป็นผู้ที่มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. การเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี
4. การเป็นผู้ที่ใจกว้าง มีความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ผู้ร่วมงานได้

5. การเป็นผู้มีความประพฤติดี วางตัวเหมาะสม ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างแก่
6. การเป็นผู้มีความเข้าใจ เห็นใจ ห่วงใย ให้ความสำคัญ ให้ความสำคัญแก่

ผู้ใต้บังคับบัญชา

7. การเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกี่ยวกับเรื่องการเงิน
ของโรงเรียน

8. การเป็นผู้ที่มีความมั่นคงหนักแน่น ไม่หวั่นไหวต่อคนง่าย
9. การเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มีลักษณะของความเป็นผู้นำ
10. การเป็นผู้ที่มีความเข้มแข็ง เติบโตมาก กล้าตัดสินใจ

งานวิจัยต่างประเทศ

เอดมอนสันและคณะ (Edmonson and Others. 1953 : 79 - 81)

ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และได้สรุปว่า ครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา
ควรมีคุณลักษณะที่ ดังนี้

1. เป็นผู้มีวินัยธรรม
2. เป็นผู้มีความคิดและมองการณ์ไกล
3. มีความสามารถในการเชิงบริหาร
4. มีความสามารถในการกระตุกคนอื่น
5. มีความสนใจบุคคลอื่น ๆ
6. มีความเป็นนักวิชาการ
7. มีความรู้ในวิชาชีพ
8. มีอุดมการณ์ในอาชีพและการปฏิบัติงาน

สำหรับแมกนุสัน (Magnuson. 1971 : 78.- 91)

ได้วิจัยเรื่องคุณลักษณะของ

ผู้จัดการโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ โดยจำแนกคุณลักษณะของผู้จัดการโรงเรียนออกเป็น 2
ลักษณะ คือ คุณลักษณะทางวิชาชีพ (Professional Characteristics) และคุณสมบัตินัก
ส่วนตัว (Personal Characteristics) ได้สรุปคุณลักษณะทั้งสองคุณลักษณะไว้ดังนี้

1. คุณลักษณะทางวิชาชีพ ประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้
 - 1.1 มีความสามารถในการติดต่อและเข้ากับผู้อื่นได้ดี
 - 1.2 มีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี

- 1.3 รู้จักมอบหมายงานให้ผู้อื่นทำ
- 1.4 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- 1.5 ใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องในการตัดสินใจ
- 1.6 เป็นผู้นำเข้าใกล้และมีเวลาสำหรับผู้ร่วมงาน
- 1.7 ให้ความใส่ใจในบุคคลอื่น ๆ
- 1.8 มีความสามารถในการวางแผนและการจัดระเบียบงาน
- 1.9 รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่น ๆ
- 1.10 รู้จักใช้ช่องทางเชิงอำนาจหน้าที่
2. คุณลักษณะส่วนตัว ประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้
 - 2.1 มีวิจารณ์อย่างมีความยุติธรรม
 - 2.2 มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดี
 - 2.3 มีความกล้าหาญ
 - 2.4 เป็นผู้ที่มีสติไม่โอ้อวด
 - 2.5 มีความจริงใจ
 - 2.6 มีความเป็นมิตร
 - 2.7 มีการมอบอำนาจ
 - 2.8 มีใจกว้างและเปิดเผย
 - 2.9 มีความเสมอต้นเสมอปลาย
 - 2.10 มีความเคารพผู้อื่นและเอาใจใส่ผู้อื่น

* ส่วนนี้ สัตัน (Easton. 1974 : 6894 - 6895) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของคณบดีมหาวิทยาลัยที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ในรัฐเซาท์สเทิร์น โดยใช้แบบสอบถาม จากคณบดี 39 คน และไรการสัมภาษณ์คณบดี 19 คน ของมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยในรัฐเซาท์สเทิร์น แบบสอบถามที่ถามคณบดีจะเกี่ยวกับบุคลิก และความสามารถพื้นฐาน หน้าที่ ความสัมพันธ์กับอธิการบดี และหัวหน้าแผนกวิชา หน้าที่ในการบริหารกับคณบดี . การบริหารงานและคุณลักษณะกับความสามารถของคณบดีที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของคณบดี

แบบสอบถามที่ถามถึงภารกิจที่จะเกี่ยวกับหน้าที่ในการบริหารงานกับคุณลักษณะ ผลการศึกษพบว่า คนวัยที่ประสบความสำเร็จในการทำงานส่วนมากเคยมีประสบการณ์ในการบริหาร ระบุคุณสมบัติมาาก่อน นอกจากนั้นยังพบว่า

1. อายุเฉลี่ยของคนวัยที่สูงกว่า 53 ปี
2. คนวัย 14 คน ทำการสอนวัยในขณะทำหน้าที่คนวัย
3. คนวัยเห็นว่า การมีความสัมพันธ์กับหัวหน้าแผนกมีความสำคัญมากกว่าความสัมพันธ์กับภารกิจ หรือผู้นำกองการที่ไม่เป็นทางการ
4. คนวัยและภารกิจที่มีความเห็นว่า คุณลักษณะและความสามารถของคนวัยจะนำไปสู่ความสำเร็จดังนี้

- 4.1 ความสามารถในการทำงานกับประชาชน
- 4.2 การได้รับความเคารพและความไว้วางใจจากคณาจารย์
- 4.3 ความสามารถในการจัดองค์การ
- 4.4 ความสามารถในการเป็นผู้นำ
- 4.5 ความเชื่อมั่นในตนเอง
- 4.6 ความกตริเริ่ม
- 4.7 ความสามารถทางการศึกษาและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง
- 4.8 ความรู้ทั่วไป

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช วิธีการศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จะวิเคราะห์ตามทัศนะของชุมชนซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ครู-อาจารย์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้ใหญ่นำนำนัน สมาชิกสภาจังหวัด กรรมการศึกษา ในเขตที่โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตั้งอยู่ มีจำนวนประชากรทั้งหมด 5,373 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ 689 คน ด้วยค่าความเชื่อมั่น 95 % (Mercado. 1977 : 54) ดังนั้นเพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. สุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 34 โรงเรียน ดังนี้
 - 1.1 โรงเรียนระยองวิทยาคาร จำนวน 2 โรงเรียน ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ 2 โรงเรียน
 - 1.2 โรงเรียนระยองวิทยาคาร จำนวน 15 โรงเรียน สุ่มแบบง่ายมาร้อยละ 40 ได้จำนวน 6 โรงเรียน
 - 1.3 โรงเรียนระยองวิทยาคาร จำนวน 17 โรงเรียน สุ่มแบบง่ายมาร้อยละ 50 ได้จำนวน 8 โรงเรียน
2. สุ่มกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาระยองวิทยาคาร จำนวน 2 โรงเรียน
 - กลุ่มตัวอย่างที่ใช้มี 4 ฝ่ายคือ
 - 2.1.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายบริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารและ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ใช้ประชากรทั้งหมดจำนวน 10 คน

2.1.2 สุ่มครู-อาจารย์ ค่ายการสุ่มแบบง่าย มาร้อยละ 15 จากจำนวนครู-อาจารย์ทั้งหมดของแต่ละโรงเรียน จำนวน 2 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 49 คน

2.1.3 สุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ค่ายการสุ่มแบบง่ายมาร้อยละ 8 จากจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมดของแต่ละโรงเรียน จำนวน 2 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 70 คน

2.1.4 สุ่มประชาชน (กรรมการศึกษา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาจังหวัด) ในเขตที่โรงเรียนตั้งอยู่ ค่ายการสุ่มแบบง่ายมาร้อยละ 50 จากจำนวนประชาชนในเขตที่โรงเรียนตั้งอยู่ทั้งหมดของแต่ละโรงเรียน จำนวน 2 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน

2.2 โรงเรียนมัธยมศึกษาระดับอำเภอ จำนวน 6 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้มี 4 ฝ่ายคือ

2.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายบริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ใช้ประชากรทั้งหมดจำนวน 21 คน

2.2.2 สุ่มครู-อาจารย์ ค่ายการสุ่มแบบง่ายมาร้อยละ 15 จากจำนวนครู-อาจารย์ทั้งหมดของแต่ละโรงเรียน จำนวน 6 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 75 คน

2.2.3 สุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ค่ายการสุ่มแบบง่ายมาร้อยละ 8 จากจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมดของแต่ละโรงเรียน จำนวน 6 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 154 คน

2.2.4 สุ่มประชาชนในตำบลที่โรงเรียนตั้งอยู่ ค่ายการสุ่มแบบง่ายมาร้อยละ 50 จากจำนวนประชาชนในเขตที่โรงเรียนตั้งอยู่ทั้งหมดของแต่ละโรงเรียน จำนวน 6 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 61 คน

2.3 โรงเรียนมัธยมศึกษาระดับตำบล จำนวน 8 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้มี 4 ฝ่ายคือ

2.3.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายบริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ใช้ประชากรทั้งหมด จำนวน 17 คน

2.3.2 สุ่มครู-อาจารย์ คอยการสุ่มแบบง่ายมาร้อยละ 15 จากจำนวน ครู-อาจารย์ทั้งหมดของแต่ละโรงเรียน จำนวน 8 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน

2.3.3 สุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คอยการสุ่มแบบง่ายมาร้อยละ 8 จากจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมดของแต่ละโรงเรียน จำนวน 8 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 คน

2.3.4 สุ่มประชาชนในเขต ที่โรงเรียนตั้งอยู่ คอยการสุ่มแบบง่ายมาร้อยละ 50 จากจำนวนประชาชนในเขต ที่โรงเรียนตั้งอยู่ทั้งหมดของแต่ละโรงเรียน จำนวน 8 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 75 คน

ชุมชน (ฝ่ายบริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ นักเรียน ประชาชน) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่จะทำการศึกษาค้นคว้า รวม 689 คน รายละเอียดการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนโรงเรียนระดับต่าง ๆ และกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งเป็นฝ่ายบริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และประชาชน

ชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา	ฝ่ายบริหาร โรงเรียน		ครู-อาจารย์		นักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 3		รวมกลุ่มศึกษา กำหนด ๒ หน่วยงาน สมาชิกสภาจังหวัด	
	ประชา กร	กลุ่มตัว อย่าง	ประชา กร	กลุ่มตัว อย่าง	ประชา กร	กลุ่มตัว อย่าง	ประชา กร	กลุ่มตัว อย่าง
ระดับจังหวัด								
1. เบญจมาภุมหิต	5	5	165	25	399	32	20	10
2. กัลยาณิวัฒนา	5	5	161	24	475	38	30	15
รวม	10	10	326	49	874	70	50	25

ชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา	ฝ่ายบริหาร โรงเรียน		ครู - อาจารย์		นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3		กรรมการศึกษา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาจังหวัด	
	ประชา กร	กลุ่มตัว อย่าง	ประชา กร	กลุ่มตัว อย่าง	ประชา กร	กลุ่มตัว อย่าง	ประชา กร	กลุ่มตัว อย่าง
<u>ระดับอำเภอ</u>								
1. สិขลคณาชาวิทยา	3	3	69	10	265	22	20	10
2. ทาสาลาประสิทธิศึกษา	3	3	68	10	256	20	18	9
3. ฉวางรัชดาภิเษก	4	4	63	14	390	30	27	14
4. รอนพิบูลย์เกียรติวสุนทราภิวัฒน์	3	3	69	10	270	22	19	10
5. เขียวใหญ่	4	4	108	16	360	28	17	9
6. หงส	4	4	102	15	397	32	17	9
รวม	21	21	478	75	1938	154	118	61
<u>ระดับตำบล</u>								
1. นลองรัฐราษฎร์อุทิศ	2	2	36	6	113	10	21	10
2. คงคาประชารักษ์	2	2	29	4	115	10	19	10
3. ช่างกลาประชาบาล	2	2	16	3	105	8	25	12
4. ศิริราษฎร์พัฒนา	2	2	40	6	180	14	17	8
5. ปังพูน	3	3	46	7	135	14	18	9
6. โศภณคณาภรณ์	2	2	30	5	140	12	18	9
7. ประสาธน์ราษฎร์บำรุง	2	2	19	3	92	8	17	8
8. หงสวิทยา	2	2	40	6	196	16	19	9
รวม	17	17	256	40	1131	92	154	75
รวมทั้งหมด	48	48	1060	164	3943	316	322	161

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อทราบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชน แบ่งออกเป็นสามตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็นสองด้าน คือ คุณสมบัติเบื้องต้นของผู้บริหาร และคุณสมบัตินในการปฏิบัติงาน ด้านละ 30 ข้อ ตัวเลือกมีห้าอันดับ คือ ต้องการมากที่สุด ต้องการมาก ต้องการปานกลาง ต้องการน้อย ต้องการน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ 2

โปรดตรวจสอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา แล้วพิจารณาว่าตรงตามความต้องการของท่านหรือไม่ หากต้องการคุณลักษณะนั้น ๆ ระบุโดย โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเลือกแต่ละข้อ ตามความหมายดังนี้

ต้องการมากที่สุด	หมายถึง	คุณลักษณะของผู้บริหารที่ต้องการให้มีมากที่สุดไม่ได้
ต้องการมาก	หมายถึง	คุณลักษณะของผู้บริหารที่ต้องการให้มีมาก
ต้องการปานกลาง	หมายถึง	คุณลักษณะของผู้บริหารที่ไม่แน่ใจว่าเป็นคุณลักษณะตามที่เราต้องการให้มีมากหรือมีน้อย
ต้องการน้อย	หมายถึง	คุณลักษณะของผู้บริหารที่ต้องการให้มีเพียงเล็กน้อย
ต้องการน้อยที่สุด	หมายถึง	คุณลักษณะของผู้บริหารที่ต้องการให้มีเพียงเล็กน้อยที่สุดหรือไม่ควรจะมี

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหาร	ต้องการมากที่สุด	ต้องการมาก	ต้องการปานกลาง	ต้องการน้อย	ต้องการน้อยที่สุด
0	<u>คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน</u>					
	มีความสามารถในการวางแผน	✓				
00	มีความสามารถในการจัดระเบียบงาน	✓				

การตรวจให้คะแนน คิดตามน้ำหนักอัตราส่วนจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ต้องการมากที่สุด	คิดเป็นน้ำหนัก 5
ต้องการมาก	คิดเป็นน้ำหนัก 4
ต้องการปานกลาง	คิดเป็นน้ำหนัก 3
ต้องการน้อย	คิดเป็นน้ำหนัก 2
ต้องการน้อยที่สุด	คิดเป็นน้ำหนัก 1

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติมคุณลักษณะของผู้บริหารที่ต้องการที่นอกเหนือไปจากตอนที่ 2

ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ 2

คุณลักษณะของผู้บริหารที่นอกเหนือจากตอนที่ 2 หากท่านเห็นว่ามีคุณลักษณะของ
ผู้บริหารที่ท่านต้องการอยู่อีก กรุณาได้เขียนเพิ่มเติม

1. คุณสมบัติเบื้องต้นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพิ่มเติมคือ

1.1

1.2

1.3

2. คุณสมบัติในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพิ่มเติม คือ

2.1

2.2

2.3

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาคณะกรรมกรรมาที่ปรึกษา เพื่อกำหนดคำแนะนำ

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. ใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อศึกษากรอบความคิดเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชน จากฝ่ายบริหารโรงเรียน 20 คน ครู-อาจารย์ 40 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 60 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา และประชาชนจำนวน 40 คน ในเขตที่โรงเรียนตั้งอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

4. นำข้อมูลจากข้อ 1 ถึง 3 มาสร้างแบบสอบถาม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนสองด้าน คือ ด้านคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้บริหารและด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ด้านละ 50 ข้อ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งจะใช้เป็นแบบสอบถามในตอนที่ 2

5. นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วให้คณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจแก้ไข แล้วนำไปทดสอบความเที่ยงตรงโดยให้ตัวอย่างที่ไม่ได้ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า และไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างในข้อ 3 เพื่อศึกษากรอบความคิดเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชน จากฝ่ายบริหารโรงเรียน จำนวน 20 คน ครู-อาจารย์ จำนวน 50 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 100 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา และประชาชนจำนวน 80 คน ในเขตที่โรงเรียนตั้งอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า และไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างในข้อ 3 และ 5 กับฝ่ายบริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน ครู-อาจารย์ จำนวน 20 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา และประชาชนในเขตตำบลที่โรงเรียนตั้งอยู่ จำนวน 20 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น

7. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน นำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร ∞ - Coefficient

การใช้เครื่องมือ

แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้วิเคราะห์ มีอยู่สามตอน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกข้อความลงในข้อ 1 และใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ให้ตรงกับสถานภาพของตน ไม่ต้องตรวจให้คะแนน

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้ผู้ตอบแบบสอบถามใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ต้องการมากที่สุด ต้องการมาก ต้องการปานกลาง ต้องการน้อย ต้องการน้อยที่สุด ตามที่ต้องการ โดยกำหนดน้ำหนักให้ 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับในการตรวจให้คะแนน

ตอนที่ 3 หากผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ายังมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่อีก ให้กรอกข้อความเพิ่มเติม เมื่อรวบรวมข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนเพิ่มเติมขึ้นนอกเหนือไปจากข้อความในตอนที่สองแล้ว วิเคราะห์ด้วยวิธี Content Analysis

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การส่งและการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำแบบสอบถามไปส่งให้ฝ่ายบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของแต่ละโรงเรียน และขอให้ฝ่ายบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจัดส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามของแต่ละโรงเรียนไว้แล้ว ผู้ศึกษาค้นคว้าไปเก็บรวบรวมด้วยตนเอง จากแบบสอบถามจำนวน 689 ชุด ได้รับคืน 667 คิดเป็นร้อยละ 96.80 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนแบบสอบตามที่ส่งไปและรับคืน

ชื่อโรงเรียน	ฝ่ายบริหาร โรงเรียน		ครู- อาจารย์		นักเรียน ม.3		กรรมการศึกษา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาจังหวัด		รวม	
	ส่ง	รับ	ส่ง	รับ	ส่ง	รับ	ส่ง	รับ	ส่ง	รับ
ระยองจังหวัด										
1. เบญจมาภรณ์	5	5	25	25	32	32	10	9	72	71
2. กัลยาณิวัฒนา	5	5	24	21	38	35	15	13	82	74
รวม	10	10	49	46	70	67	25	22	154	145
ระยองอำเภอ										
1. สอนคุณาภวิทยา	3	3	10	10	22	22	10	10	45	45
2. ทาศาลาประสิทธิ์ศึกษา	3	3	10	10	20	19	9	8	42	40
3. นางรัชดาภิเษก	4	4	14	14	30	30	14	14	62	62
4. รณพิบูลย์เกียรติวิสุนทรา วิทยะ	3	3	10	10	22	20	10	8	45	41
5. เขียวใหญ่	4	4	16	13	28	28	9	9	57	54
6. พงสง	4	4	15	15	32	32	9	9	60	60
รวม	21	21	75	72	154	151	61	58	311	302
ระยองตำบล										
1. องค์ราษฎร์อุทิศ	2	2	6	6	10	10	10	10	28	28
2. คงคาประชารักษ์	2	2	4	4	10	10	10	10	26	26
3. ช่างกลางประชานุกูล	2	2	3	3	8	8	12	11	25	21
4. ศิริราษฎร์พัฒนา	2	2	6	6	14	14	8	8	30	30

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อโรงเรียน	ฝ่ายบริหาร โรงเรียน		ครู - อาจารย์		นักเรียน ม.3		กรรมการศึกษา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาจังหวัด		รวม	
	ส่ง	รับ	ส่ง	รับ	ส่ง	รับ	ส่ง	รับ	ส่ง	รับ
5. ปากพุม	3	3	7	6	14	14	9	8	33	31
6. ไชยสถาน	2	2	5	5	12	12	9	9	28	28
7. ประสาธน์ราษฎร์บำรุง	2	2	3	3	8	8	8	7	21	20
8. พงษ์วิทยา	2	2	6	6	16	16	9	9	33	33
รวม	17	17	40	39	92	92	75	72	224	220
									689	667

วิธีวิเคราะห์ผล

นำแบบสอบถามที่กล่มตัวอย่างครบเรียบร้อยแล้ว จำนวน 667 ชุด มาดำเนินการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. คัดเลือกเอาแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้ 667 ชุด
2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนเฉพาะข้อที่ 2
3. หาค่าคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วกำหนดเกณฑ์ดังนี้

(Best. 1970 : 204 - 208)

คะแนนเฉลี่ย

1.00-1.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่ต้องการให้มีเพียงเล็กน้อยและไม่ควรจะมี
1.50-2.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่ต้องการให้มีเพียงเล็กน้อย
2.50-3.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่ต้องการให้มีปานกลาง
3.50-4.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่ต้องการให้มีมาก
4.50-5.00	หมายถึง	คุณลักษณะที่ต้องการให้มีมากจะขาดไม่ได้

4. มีผู้กรอกข้อความเพิ่มเติมในตอนที่ 3 จำนวน 117 คน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 667 คน คิดเป็นร้อยละ 22.03 เมื่อนำมาพิจารณาตรวจแล้ว ข้อความเหล่านั้นซ้ำหรือมีใจความเหมือนกับตอนที่ 2 จึงไม่นำมาวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(Ferguson. 1976 : 45)

1.2 ค่าความแปรปรวน (Variance) ใช้สูตร

$$s^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ s^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ค่ายกกำลังสองของผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(Ferguson. 1976 : 64)

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สูตร ∞ - coefficient

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 $\sum s_i^2$ แทน ผลรวมความแปรปรวนของข้อสอบแต่ละข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของข้อสอบทั้งหมด
 n แทน จำนวนข้อสอบในแบบสอบถาม

(Cronbach. 1970 : 161)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำ และวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ปรากฏผลดังจะนำเสนอต่อไป และเพื่อความเข้าใจตรงกัน จึงได้กำหนดสัญลักษณ์และข้อความย่อ ๆ ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

๑ แทน คะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะได้ทำการวิเคราะห์ถึงขั้นตอนต่อไปนี้

1. การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวนคุณสมบัติเบื้องต้น ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายต่าง ๆ โดยจำแนกเป็นโรงเรียนระดับจังหวัด โรงเรียนระดับอำเภอ และโรงเรียนระดับตำบล ผลการศึกษาค้นคว้ามีรายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวนคุณสมบัติเบื้องต้น

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	$\bar{X}$
1	มีความยุติธรรม	4.67
2	มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.66
3	มีเหตุผล	4.62
4	มีความรับผิดชอบสูง	4.60
5	มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ	4.42
6	มีความจริงใจต่อทุกคน	4.39

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	$\bar{x}$
7	ทรงคองเวลา	4.34
8	มีสติปรีชาธรรม คือ เป็นผู้รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาลอันควรไม่ควร รู้จักชุมชน และเลือกบุคคล	4.32
9	มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย	4.30
10	มีความเสียสละและกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	
11	เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของเพื่อนร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.28
12	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน	4.22
13	ปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย	4.21
14	มีความฉลาด และไหวพริบดี	4.21
15	รู้จักปรับตัว และเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม ให้ทันเหตุการณ์	4.19
16	มีพรหมวิหาร คอยช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ อยากให้ผู้อื่นได้ความสุข และพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี	4.18
17	เป็นที่รักนับถือของคนทั่วไป	4.17
18	คนกวาดหาความร่อยเสมอ	4.05
19	รู้จักยกย่องผู้ที่ทำความดี	4.01
20	มีความจำดี	3.98
21	มีลักษณะทางดี สุขภาพดี ทั้งสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิต	3.97
22	เปิดเผยเข้าใจง่าย	3.96
23	มีความสามารถในทางการพูด และการฟัง	3.94
24	มีความร่าเริงแจ่มใส มีอารมณ์ขันเป็นครั้งคราว	3.86
25	มีน้ำใจเยือกเย็น และอดทน	3.82

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	ค่า
26	มีความรู้ในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	3.82
27	มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย และประหยัด	3.77
28	ต้องมีบ้านที่อาศัยอยู่ประจำในระยะทางที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก	3.59
29	มีอาชีพหรือที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะ และทำให้ค้ำจุนเป็นตัวอย่างได้	3.37
30	เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่น	3.28

จากตาราง 3 ผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปรากฏว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผล มีความรับผิดชอบสูง อยู่ในเกณฑ์สูงมากที่สุดในด้านอาชีพหรือที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะและทำให้ค้ำจุนเป็นตัวอย่างได้ เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่น อยู่ในเกณฑ์สูงรองลงมา นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์สูงมาก

1.1 เพื่อให้สามารถเห็นรายละเอียดของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น ตามทัศนะของชุมชนแต่ละระดับ จึงได้นำเสนอแยกเป็นชุมชนแต่ละระดับ พร้อมทั้งพิจารณาถึงค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อดังต่อไปนี้

1.1.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น รายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของ
ชุมชนโรงเรียนระยองวิทยาคม ด้านคุณสมบัติของตน

ลำดับที่	คุณสมบัติของตน	$\bar{X}$
1	มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.73
2	มีความยุติธรรม	4.69
3	มีเหตุผล	4.66
4	เปิดเผยเข้าใจง่าย	4.57
5	มีความรับผิดชอบสูง	4.55
6	มีความจริงใจต่อทุกคน	4.41
7	มีสัจพริยธรรม คือ เป็นคนรู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักคน รู้จักประมาณ รู้จักกาลอันควร ไม่นานควร รู้จักชุมชน และเลือกบุคคล	4.40
8	ตรงต่อเวลา	4.39
9	มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความ มั่นใจ	4.37
10	มีความเสียสละ และกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.31
11	เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของเพื่อนร่วมงาน และผู้เกี่ยวข้อง	4.29
12	มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย	4.28
13	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน	4.26
14	มีพรหมวิหาร คอยช่วยเหลือผู้อื่นทุกข์ อยากให้ผู้อื่นได้มีความสุข และพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข	4.23
15	รู้จักปรับตัว และเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมให้ทันเหตุการณ์ อยู่เสมอ	4.22
16	ปฏิบัติตนเสมอตนเสมอปลาย	4.21

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัตินักเรียน	ข้อ
17	มีความฉลาด และไหวพริบดี	4.10
18	เป็นที่รักนับถือของคนทั่วไป	4.17
19	รู้จักยกย่องผู้ทำความดี	1.07
20	สนใจหาความรู้อยู่เสมอ	4.06
21	มีลักษณะทางจิต สุขภาพดี ทั้งสุขภาพร่างกาย และสุขภาพจิต	3.96
22	มีความร่าเริงแจ่มใส มีอารมณ์เป็นบวก	3.95
23	มีความสามารถในการคิด และการฟัง	3.92
24	มีความจำดี	3.91
25	มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ง่าย ๆ และประหยัด	3.83
26	มีความรอบรู้ในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	3.83
27	มีน้ำใจเยือกเย็นและถ่อมตัว	3.74
28	ต้องมีบ้านพักที่อาศัยอยู่ประจำในระยะที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก	3.59
29	เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างยาวนาน	3.39
30	มีอาชีพครองที่เหมาะสม เพื่อสร้างฐานะและทำให้ตนเป็นตัวอย่างได้	3.25

จากตาราง 4 ผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปรากฏว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนโรงเรียนระยองวิทยาคม คุณสมบัตินักเรียน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม มีเหตุผล เปิดเผยเข้าใจง่าย มีความรับผิดชอบสูง อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างยาวนาน มีอาชีพครองที่เหมาะสม เพื่อสร้างฐานะและทำให้ตนเป็นตัวอย่างได้ อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

1.1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของ
ชุมชน โรงเรียนระดับอำเภอ การคุณสมบัติเบื้องต้น รายละเอียดดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของ
ชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ การคุณสมบัติเบื้องต้น

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	ค่า
1	มีความยุติธรรม	4.73
2	มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.66
3	มีเหตุผล	4.65
4	มีความรับผิดชอบสูง	4.63
5	มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความ มั่นใจ	4.49
6	มีความจริงใจต่อทุกคน	4.39
7	มีความเสียสละ และกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.36
8	มีสัจจริยธรรม คือ เป็นผู้รู้จักเหตุผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จัก กาลอันควรไม่ควร รู้จักชุมชน และเลือกบุคคล	4.34
9	ตรงต่อเวลา	4.34
10	มีความประพฤติเรียบร้อย และมีระเบียบวินัย	4.32
11	มีความฉลาดไหวพริบดี	4.31
12	เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของเพื่อนร่วมงาน และผู้เกี่ยวข้อง	4.31
13	รู้จักปรับตัวเปลี่ยนแปลงความเหมาะสมให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ	4.25
14	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน	4.22
15	ปฏิบัติตนเสมอตนเสมอปลาย	4.22

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	$\bar{X}$
16	มีพรหมวิหาร คอยช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์อย่างเต็มที่	4.21
17	และพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี	4.20
18	เป็นที่รักนับถือของคนทั่วไป	4.05
19	เปิดใจเข้าใจง่าย	4.05
20	คนหาความรู้อยู่เสมอ	4.00
21	รู้จักยกย่องชมเชย ผู้ทำความดี	4.00
22	มีความจำดี	4.00
23	มีความร่าเริงแจ่มใส มีอารมณ์ขันเป็นครั้งคราว	3.96
24	มีลักษณะท่าทางดี สุขภาพดีทั้งสุขภาพร่างกาย และสุขภาพจิต	3.96
25	มีความสามารถในการพูด และการฟัง	3.95
26	มีความรอบรู้เรื่องเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	3.88
27	มีความเยือกเย็นและถ่อมตัว	3.83
28	มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ง่าย ๆ และประหยัด	3.75
29	ต้องมีบ้านพักที่อาศัยอยู่เป็นประจำในระยะที่ไม่ห่างจากโรงเรียน	3.60
30	มากนัก	3.25
	มีอาชีพครองที่เหมาะสม เพื่อสร้างฐานะและทำให้เงินเป็นตัวอย่างได้	3.19
	เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตได้อย่างราบรื่น	

จากตาราง 5 ผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปรากฏว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนโรงเรียนระยองอําเภอ ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผล มีความรับผิดชอบสูง อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด มีอาชีพครองที่เหมาะสม เพื่อสร้างฐานะและทำให้เงินเป็นตัวอย่างได้ เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว

และดำเนินชีวิตได้อย่างราบรื่น อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

1.1.3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของ
ชุมชนโรงเรียนระดับตำบล การคุณสมบัติเบื้องต้น รายละเอียดกิจการาง 6

ตาราง 6 แสดงความคิดเห็นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะ
ของชุมชนโรงเรียนระดับตำบล

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	$\bar{x}$
1	มีความรับผิดชอบสูง	4.62
2	มีความยุติธรรม	4.60
3	มีเหตุผล	4.55
4	มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.48
5	มีความจริงใจต่อทุกคน	4.37
6	มีความเชื่อมั่นในตนเองกล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ	4.36
7	ตรงต่อเวลา	4.31
8	มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย	4.30
9	มีสัมปรีชธรรม คือ เป็นผู้รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักคน รู้จักประมาณ รู้จักกาล อันควรไม่ควร รู้จักชุมชน และเลือกบุคคล	4.26
10	เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของเพื่อนร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.24
11	มีความเสียสละ และกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.20
12	ปฏิบัติตนเสมอตนเสมอปลาย	4.15
13	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน	4.14
14	เป็นที่รักนับถือของคนทั่วไป	4.13

ตาราง 6 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	$\bar{X}$
15	มีพรหมวิหาร คอยช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์ อยากให้ผู้อื่นมีความสุข และพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี	4.11
16	มีความฉลาด และไหวพริบดี	4.10
17	รู้จักปรับตัว และเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมให้ทันเหตุการณ์ อยู่เสมอ	4.04
18	ค้นหาความรู้ อยู่เสมอ	4.04
19	มีลักษณะทางที่ดี สุขภาพดีทั้งสภาพร่างกาย และสุขภาพจิต	4.00
20	มีความจำดี	4.00
21	รู้จักยกย่องชมเชยผู้ที่ทำความดี	3.96
22	มีความสามารถในทางการพูด และการฟัง	3.94
23	เปิดเผย เข้าใจง่าย	3.86
24	มีน้ำใจเยือกเย็น และถ่อมตัว	3.86
25	มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ง่าย ๆ และประหยัด	3.88
26	มีความร่าเริงแจ่มใส และมีอารมณ์ขันเป็นครั้งคราว	3.76
27	มีความรอบรู้ในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	3.74
28	มีอาชีพหรือที่ทำงานที่เหมาะสม เพื่อสร้างฐานะ และทำให้ถิ่นเป็นตัวอย่างได้	3.60
29	ต้องไม่ห่างไกลจากบ้านหรืออยู่เป็นประจำในระยะที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก	3.58
30	เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้วและดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างราบรื่น	3.34

จากตาราง 6 ผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปรากฏว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนโรงเรียนระดับตำบล ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น

มีความรับผิดชอบสูง มีความยุติธรรม มีเหตุผล อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่น อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

1.2 เพื่อให้สามารถเห็นรายละเอียดของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น ตามทัศนะของชุมชนแต่ละฝ่าย จึงได้นำเสนอแยกเป็นฝ่ายต่าง ๆ พร้อมทั้งพิจารณาถึงค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อ ดังต่อไปนี้

1.2.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น รายละเอียดดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของฝ่ายบริหารโรงเรียน ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	Σ
1	มีความรับผิดชอบสูง	4.85
2	มีเหตุผล	4.83
3	มีความยุติธรรม	4.81
4	มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.70
5	มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ	4.54
6	มีความจริงใจต่อทุกคน	4.50
7	มีพรหมวิหาร คอยช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ อยากให้ผู้อื่นได้มีความสุข และพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี	4.48
8	ปฏิบัติตนเสมอคนเสมอปลาย	4.46
9	เห็นที่รักเป็นดั่งของคนทั่วไป	4.43
10	เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของเพื่อนร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.38
11	ทรงคณเวลา	4.35
12	มีลักษณะท่าทางดี สุขภาพดี ทั้งสุขภาพร่างกาย และสุขภาพจิต	4.35

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติของคน	๕
13	รู้จักปรับตัว และเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมให้ทันเหตุการณ์ อยู่เสมอ	4.35
14	ค้นหาความรู้อยู่เสมอ	4.33
15	มีความเสียสละและกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.33
16	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน	4.33
17	มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย	4.31
18	มีความฉลาด และไหวพริบดี	4.29
19	มีความร่าเริงแจ่มใส มีอารมณ์ขันเป็นครั้งคราว	4.27
20	มีสติประสีประสาร คือ เป็นรู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาลอันควรไม่ควร รู้จักชุมชน และเลือกบุคคล	4.23
21	รู้จักยกย่องชมเชยผู้ที่ทำความดี	4.19
22	เปิดเผย เข้าใจง่าย	4.15
23	มีความสามารถในทางการพูด และการฟัง	4.13
24	มีน้ำใจเยือกเย็น และกลมท้ว	4.10
25	มีความจำดี	4.04
26	มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย และประหยัด	4.00
27	มีความรอบรู้ในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	3.93
28	กองมืบ้านพักที่อาศัยอยู่ประจำในระยะที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก	3.83
29	เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างราบรื่น	3.65
30	มีอาชีพครองที่เหมาะสม เพื่อสร้างฐานะและทำให้ตนเป็นตัวอย่างได้	3.13

จากตาราง 7 ผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบเกณฑ์ ปรากฏว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน คำนวณสมบัติเบื้องต้น มีความรับผิดชอบสูง มีเหตุผล มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ มีความจริงใจต่อทุกคน อยู่ในเกณฑ์ของการมากที่สุด มีอาชีพครองที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะและทำให้ถิ่นเป็นตัวอย่างได้ อยู่ในเกณฑ์ของการปานกลาง นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ของการมาก

1.2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์ คำนวณสมบัติเบื้องต้น รายละเอียดดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์ คำนวณสมบัติเบื้องต้น

ลำดับที่	คุณสมบัตินเบื้องต้น	Σ
1	มีความยุติธรรม	4.72
2	มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.71
3	มีเหตุผล	4.69
4	มีความรับผิดชอบสูง	4.63
5	มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ	4.52
6	มีความจริงใจต่อทุกคน	4.46
7	เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของเพื่อนร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.46
8	ปฏิบัติตนเสมอคนเสมอปลาย	4.34
9	มีความฉลาด และไหวพริบดี	4.31
10	มีสัมปรีชาธรรม คือ เป็นผู้รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาลอันควร ไม่ควร รู้จักชุมชน และเลือกบุคคล	4.31

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	ข.
11	มีความเสียสละ และกระทำให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.29
12	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน	4.20
13	รู้จักปรับตัว และเปลี่ยนแปลงความเหมาะสมให้ทันเหตุการณ์ อยู่เสมอ	4.18
14	มีพรหมวิหาร คอยช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ยากให้ผู้อื่นได้มีความสุข และพลอยยินดีกับผู้อื่นที่ได้ดี	4.18
15	เป็นที่รักนับถือของคนทั่วไป	4.16
16	เบิกเผย เข้าใจง่าย	4.12
17	มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย	4.12
18	มีลักษณะทางดี สุขภาพดี ทั้งสุขภาพร่างกาย และสุขภาพจิต	4.11
19	ตรงต่อเวลา	4.10
20	คนหาหาความรุ่มรวยเสมอ	4.09
21	มีความจำดี	4.07
22	มีความร่าเริงแจ่มใส มีอารมณ์ขันเป็นครั้งคราว	4.04
23	รู้จักยกย่องชมเชยผู้ที่ทำความดี	4.03
24	มีความสามารถในการพูด และการฟัง	4.00
25	มีน้ำใจเยือกเย็น และกลมตัว	3.99
26	มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ง่าย ๆ และประหยัด	
27	มีความรอบรู้ในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	3.81
28	ต้องมีความรักที่อาศัยอยู่ประจำในระยะที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก	3.67
29	เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตได้อย่างราบรื่น	3.58
30	มีอาชีพครองที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะ และทำให้จิตใจเป็นตัวอย่างได้	3.39

จากตาราง 8 ผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปรากฏว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์ ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผล มีความรับผิดชอบสูง มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด มีอาชีพครองชีพที่เหมาะสม เพื่อสร้างฐานะและทำให้ถิ่นเป็นตัวอย่างได้ อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

1.2.3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น รายละเอียดดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	$\bar{x}$
1	มีความยุติธรรม	4.62
2	มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.59
3	มีความรับผิดชอบสูง	4.58
4	มีเหตุผล	4.56
5	มีความเสียสละ และกระทำหน้าที่เต็มประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.39
6	มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ	4.33
7	มีสัปปุริสธรรม คือ เป็นผู้รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาลอันควรไม่ควร รู้จักชุมชน และเลื่อมใสศรัทธา	4.30
8	มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย	4.30
9	มีความจริงใจต่อทุกคน	4.30
10	ตรงต่อเวลา	4.27

ตาราง ๑ (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	$\bar{X}$
11	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน	4.22
12	มีความฉลาด และไหวพริบดี	4.10
13	รู้จักปรับตัว และเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมได้ทันเหตุการณ์ อยู่เสมอ	4.16
14	เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของเพื่อนร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.14
15	เป็นที่รักนับถือของคนทั่วไป	4.11
16	ปฏิบัติตนเสมอตนเสมอปลาย	4.11
17	มีพรหมวิหาร คอยช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ อยากให้ผู้อื่นได้มีความสุข และพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี	4.11
18	ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ	3.98
19	รู้จักยกย่องชมเชยผู้ที่ทำความดี	3.98
20	มีความจำดี	3.91
21	มีความสามารถในการพูด และการฟัง	3.87
22	มีลักษณะทางดี สุขภาพดี สุขภาพร่างกาย และสุขภาพจิต	3.85
23	เปิดเผย เข้าใจง่าย	3.85
24	มีความร่าเริงแจ่มใส มีอารมณ์ขันเป็นครั้งคราว	3.79
25	มีน้ำใจเอื้อเฟื้อและถ่อมตัว	3.72
26	มีความรอบรู้ในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	3.70
27	มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ง่าย ๆ และประหยัด	3.69
28	ต้องมีบ้านพักที่อาศัยอยู่ประจำในระยะที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก	3.34

ตาราง 9 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	ปี
29	มีอาชีพหรือที่ที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะ และทำให้กินเป็นตัวอย่างได้	3.27
30	เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างยาวนาน	3.25

จากตาราง 9 ผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปรากฏว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบสูง มีเหตุผล อยู่ในเกณฑ์ของการมากที่สุด ต้องมีบ้านพักที่อาศัยอยู่ประจำที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก มีอาชีพหรือที่ที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะและทำให้กินเป็นตัวอย่างได้ เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้วและดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างยาวนาน อยู่ในเกณฑ์ของการปานกลาง นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ของการมาก

1.2.4 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายประชาชน ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น รายละเอียดดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายประชาชน ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	ปี
1	มีความยุติธรรม	4.66
2	มีความรับผิดชอบสูง	4.61
3	มีเหตุผล	4.56

ตาราง 10 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	Σ
4	มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.55
5	มีสัมปรีชธรรม คือ เป็นผู้รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาลอันควรไม่ควร รู้จักชุมชน และเลือกบุคคล	4.43
6	มีความประพฤติเรียบร้อยมีระเบียบวินัย	4.41
7	ตรงต่อเวลา	4.41
8	มีความจริงใจต่อทุกคน	4.31
9	มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ	4.31
10	มีความเสียสละ และกระทำให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.29
11	มีพรหมวิหาร คอยช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ อยากให้ผู้อื่นได้มีความสุข และพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี	4.26
12	เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของเพื่อนร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับ	4.26
13	รู้จักปรับตัว และเปลี่ยนแปลงความเหมาะสมให้ทันเหตุการณ์ อยู่เสมอ	4.23
14	มีความเชื่อเพื่อเผยแผ่ศาสนาเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน	4.21
15	ปฏิบัติตนเสมอคนเสมอปลาย	4.19
16	เป็นที่รักนับถือของคนทั่วไป	4.18
17	มีความฉลาด และไหวพริบดี	4.14
18	ค้นคว้าความรู้อยู่เสมอ	4.11
19	รู้จักยกย่องชมเชยผู้ที่ทำความดี	4.09
20	มีความจำดี	4.01

ตาราง 10 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติของตน	$\bar{x}$
21	มีลักษณะทางดี สุภาพทั้งสุภาพร่างกาย และสุภาพจิตใจ	4.01
22	มีความรอบรู้ในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	3.91
23	เปิดเผย เข้าใจง่าย	3.90
24	มีความสามารถในทางการพูด และการฟัง	3.88
25	มีน้ำใจเยือกเย็น และถ่อมตัว	3.88
26	มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ๆ ง่าย ๆ และประหยัด	3.85
27	มีความร่าเริงแจ่มใส มีอารมณ์ขันเป็นครั้งคราว	3.77
28	มีอาชีพครองที่เหมาะสม เพื่อสร้างฐานะ และทำให้พินเป็นตัวอย่างได้	3.62
29	ต้องมีบ้านพักที่อาศัยอยู่ประจำในระยะที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก	3.69
30	เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตคู่กันอย่างยาวนาน	3.47

จากตาราง 10 ผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปรากฏว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายประชาชน ด้านคุณสมบัติของตน มีความยุติธรรม มีความรับผิดชอบสูง มีเหตุผล มีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้วและดำเนินชีวิตคู่กันอย่างยาวนาน อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

2. การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาค้นคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายต่าง ๆ โดยจำแนกเป็นโรงเรียนระดับจังหวัด โรงเรียนระดับอำเภอ และโรงเรียนระดับตำบล ผลการศึกษาค้นคว้ามีรายละเอียด ดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะ
ของชุมชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	ค่า
1	มีความตั้งใจ ทุ่มเทหรือร้นในการทำงาน และมีแรงปรารถนาจะทำงาน ให้บรรลุผลสำเร็จสูง	4.42
2	ยอมรับฟัง วามคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี	4.36
3	งานที่ทำเป็นอย่างดี มีความสามารถปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	4.26
4	รู้จักแบ่งงาน หรือมอบงาน และอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้ บุคลากรภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความสามารถ	4.25
5	เป็นผู้ฝึกให้นักเรียน และเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย	4.22
6	มีความสามารถในการวางแผน	4.22
7	ให้เกียรติ และเคารพในสิทธิของเพื่อนร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.21
8	เป็นคนหนักเอาเบาสู้ มีความขยันขันแข็งและอดทน	4.17
9	ให้ความเป็นกันเองกับทุกคน และเข้ากันง่ายกับผู้อื่นได้ดี	4.16
10	มีความสามารถในการจัดระเบียบงาน	4.13
11	ให้โอกาสบุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	4.12
12	มีความเอื้ออาทรในการตัดสินใจ	4.12
13	มีความสามารถจูงใจคนให้ทำในสิ่งที่ต้องทำ	4.12
14	มีความสามารถสร้างบรรยากาศให้ร่วมงานกันแล้วแสดงความคิดเห็น	4.12
15	แก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่นำเชื่อถือ	4.12
16	บริหารงานอย่างประหยัด ใช้เงิน เวลา และพลังงานน้อยแต่ได้ผลมาก	4.11
17	ยึดมั่นในหลักการ ไม่ยึดมั่นในตัวบุคคลในการปฏิบัติงาน	4.09

ตาราง 11 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	Σ
18	เอาใจใส่กวักกันให้รวมงานทำงานอย่างเต็มที่	4.08
19	มีความสามารถในการติดตาม ควบคุม และประเมินผลงาน	4.04
20	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอยู่เสมอ	4.03
21	ระดมความคิดเริ่มสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	3.98
22	มีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม	3.95
23	เป็นนักประเมินประเมิน ยึดเหนี่ยวความเหมาะสม	
24	ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้พัฒนาอาชีพ และสร้างงานใหม่	3.94
25	สามารถยกลักษณะเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง	3.84
26	ดูแลความเป็นอยู่ให้เพื่อนร่วมงานรู้สึกแน่ใจว่ามีความปลอดภัย ความสมควร	3.83
27	จัดให้มีการฝึกอบรมคนทักษะ และวิธีการของผู้นำให้นักเรียน เพื่อไปนำหมู่บ้านที่ตนอาศัยอยู่ในด้านต่างๆ	3.82
28	เป็นผู้ส่งเสริม และพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.75
29	เมื่อพิจารณางานที่คิดใหม่ แล้วว่ามีประโยชน์ต่อส่วนรวมก็กล้าเสี่ยง ทำไปโดยไม่รีรอ	3.69
30	จัดหาเงินพัฒนาโรงเรียนอยู่เสมอ	3.62

จากตาราง 11 ผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปรากฏว่า คุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา ท่าน
คุณสมบัติในการปฏิบัติงานทุกข้อ อยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

2.1 เพื่อให้สามารถเห็นรายละเอียดของ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ความทักษะของชุมชนแต่ละระดับ จึงได้นำเสนอแยกเป็นชุมชนแต่ละระดับ พร้อมทั้งพิจารณาถึงค่าคะแนนเฉลี่ย ดังต่อไปนี้

2.1.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทักษะของชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน รายละเอียดดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทักษะของชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	Σ
1	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี	4.40
2	มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมีแรงปรารถนา จะทำงานใหม่บรรลุผลสำเร็จสูง	4.39
3	มีความสามารถจูงใจคนให้ทำในสิ่งที่ทำงาน	4.30
4	รู้หน้าที่ทำเป็นอย่างดี มีความสามารถปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	4.24
5	ให้ความเป็นกันเองกับทุกคน และเข้ากับผู้อื่นด้วยดี	
6	รู้จักแบ่งงาน หรือมอบงาน และอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบให้บุคลากรภายในโรงเรียน อย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ	4.23
7	แก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่น่ายกย่อง	4.21
8	มีความสามารถในการจัดระเบียบงาน	4.21
9	ให้เกียรติและเคารพในสิทธิของเพื่อนร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.21
10	เป็นคนหนักเอาเบาสู้ มีความขยันขันแข็ง และอดทน	4.20
11	มีความสามารถในการวางแผน	4.16

ตาราง 12 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	ฯ
12	ให้โอกาสบุคลากรทุกฝ่ายให้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	4.15
13	มีความสามารถสร้างบรรยากาศให้ครูร่วมงานกล้าแสดงความคิดเห็น	4.13
14	ยึดมั่นในหลักการ ไม่ยึดในตัวตนกลในการปฏิบัติงาน	4.10
15	บริหารงานอย่างประหยัด ใช้จ่ายเงิน เวลา และพลังงานน้อย แต่ได้ผลมาก	4.08
16	เป็นนักประเมินประเมิน รู้จักยืดหยุ่นตามความเหมาะสม	4.01
17	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพอยู่เสมอ	4.01
18	มีความสามารถในการติดตามควบคุม และประเมินผลงาน	3.99
19	เอาใจใส่กวาดขันให้ครูร่วมงานทำงานอย่างเต็มที่	3.96
20	เป็นแบบอย่างให้นักเรียนและเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย	3.96
21	มีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม	3.94
22	มีความกระตือรือร้นในการตัดสินใจ	
23	ชอบคิดริเริ่มสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	3.92
24	ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้พัฒนาอาชีพ และสร้างงาน	3.81
25	สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง	3.77
26	ดูแลความเป็นอยู่ให้เพื่อนร่วมงาน รู้สึกแน่ใจว่ามีความปลอดภัย ความสมควร	3.72
27	จัดหาเงินพัฒนาโรงเรียนอยู่เสมอ	3.67
28	จัดให้มีการฝึกอบรมกันทักษะ และวิธีการของผู้นำให้นักเรียน เพื่อนำหมู่บ้านที่ตนอาศัยอยู่ในด้านต่าง ๆ	3.63

ตาราง 12 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	Σ
29	เป็นแสงเสริม และพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.63
30	เมื่อพิจารณาจากที่ คึกคักใหม่แล้วว่ามีประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็กล้าเสี่ยงทำไปโดยไม่รีรอ	3.57

จากตาราง 12 ผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปรากฏว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด ทุกข้ออยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมาก

2.1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน รายละเอียดดังตาราง 13

ตาราง 13 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	Σ
1	มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมีแรงปรารถนาจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จสูง	4.44
2	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี	4.38
3	รู้จักแบ่งงานหรือมอบงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคคลากรภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ	4.33
4	เป็นคนหนักเอาเบาสู้ มีความขยันขันแข็งและอดทน	4.32

ตาราง 13 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	ฯ
5	รู้จักทำเป็นอย่างดี มีความสามารถปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	4.28
6	เป็นแบบอย่างให้นักเรียนและเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย	4.28
7	มีความสามารถในการวางแผน	4.27
8	มีความกระตือรือร้นในการตัดสินใจ	4.25
9	ให้เกียรติและเคารพในสิทธิของเพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.23
10	ให้ความเป็นกันเองกับทุกคน และสามารถเข้ากับบุคลิกกับบุคคลใดก็ได้	4.19
11	แก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่น่าเชื่อถือ	4.17
12	มีความสามารถจูงใจคนให้ทำในสิ่งที่ต้องการ	4.17
13	ให้โอกาสบุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	4.16
14	บริหารงานอย่างประหยัด ใ้เงิน เวลา และพลังงานน้อย แต่ได้ผลมาก	4.15
15	เอาใจใส่ทุกคนให้ร่วมงานทำงานอย่างเต็มที่	4.13
16	ยึดมั่นในหลักการ ไม่ยึดมั่นในตัวบุคคลในการปฏิบัติงาน	4.12
17	มีความสามารถในการจัดระเบียบงาน	4.11
18	มีความสามารถในการติดตามควบคุมและประเมินผลงาน	4.11
19	มีความสามารถสร้างบรรยากาศให้ร่วมงานกล้าแสดงความคิดเห็น	4.11
20	ชอบคิดริเริ่มสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	4.02
21	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอยู่เสมอ	4.02
22	ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้พัฒนาอาชีพและสร้างงานใหม่	3.97
23	มีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม	3.97

ตาราง 13 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	χ
24	เป็นนักประเมินประจักษ์รู้จกัถยัคหณตามความเหมาะสม	3.90
25	สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง	3.85
26	จัดให้มีการฝึกอบรมความทักษะและวิธีการของผู้นำให้นักเรียน เพื่อไปนำหมบานที่ตนอาศัยอยู่ในคานทาง ๆ	3.84
27	ดูแลความเป็นอยู่ให้ยู่รวมงานรูสึกลัวว่าความปลดลัถยตามสมควร	3.82
28	เป็นผู้ส่งเสริมและพัฒนาด้านธรรมทอถัน	3.79
29	เมื่อพิจารณางานที่คึกคึกหมแล้ว ว่าป้ประโยชน์ทอส่วนรวม ถักด้า เสี่ยงทำไปโดยไม่รีรอ	3.70
30	จัดหาเงินพัฒนาโรงเรียนอยู่เสมอ	3.64

จากตาราง 13 ผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปรากฏว่า คุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ ด้านคุณสมบัติ
ในการปฏิบัติงาน ทุกข้ออยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

2.1.3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของ
ชุมชนโรงเรียนระดับตำบล ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน รายละเอียดดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะ
ของชุมชนโรงเรียนระดับตำบล ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	ค่า
1	มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำงานและมีแรงปรารถนาจะ ทำงานให้บรรลุผลสำเร็จสูง	4.43
2	เป็นผู้ฝึกให้นักเรียนและเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย	4.33
3	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี	4.30
4	รู้จักทำเป็นอย่างดี มีความสามารถปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	4.20
5	เป็นคนหนักเอาเบาสู้ มีความขยันขันแข็ง และอดทน	4.19
6	มีความสามารถในการวางแผนงาน	4.17
7	ให้เกียรติและเคารพในสิทธิของเพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.16
8	รู้จักแบ่งหรือมอบงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากร ภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ	4.14
9	มีความสามารถจูงใจคนให้ทำในสิ่งที่ต้องทำ	4.12
10	มีความสามารถในการจัดระเบียบงาน	4.11
11	มีความสามารถสร้างบรรยากาศให้ผู้ร่วมงานกล้าแสดงความคิดเห็น	4.10
12	มีความเด็ดขาดในการตัดสินใจ	4.08
13	บริหารงานอย่างประหยัด ใช้เงิน เวลา และพลังงานน้อยแต่ได้ผลมาก	4.08
14	ให้ความเป็นกันเองกับทุกคนและสามารถเข้ากับแม้งดกับวิชาได้ดี	4.08
15	เข้าใจสภาวะคนให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างเต็มที่	4.08
16	ให้โอกาสบุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	4.06
17	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพอยู่เสมอ	4.06

ตาราง 14 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	ค่า
18	ยึดมั่นในหลักการ ไม่ยึดมั่นในตัวบุคคลในการปฏิบัติงาน	4.04
19	มีความสามารถในการติดตามควบคุมและประเมินผลงาน	4.00
20	ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้พัฒนาอาชีพและสร้างงานใหม่	4.00
21	แก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่น่าเชื่อถือ	3.97
22	เป็นนักประเมินประชน รู้จักยึดหยุ่นตามความเหมาะสม	3.97
23	ชวยคิดริเริ่มสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	3.95
24	มีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม	3.94
25	จัดให้มีการฝึกอบรมคนทักษะและวิธีการของผู้นำให้นักเรียน เพื่อไปนำหมู่บ้านที่ตนอาศัยอยู่ในบ้านต่าง ๆ	3.91
26	ดูแลความเป็นอยู่ให้เพื่อนร่วมบ้านรู้สึกแน่ใจว่ามีความปลอดภัย ตามสมควร	3.90
27	สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง	3.85
28	เป็นผู้ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.76
29	เมื่อพิจารณางานที่คิดใหม่แล้วว่ามีประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็กล้า เสี่ยงทำไปไม่รีรอ	3.75
30	จัดหาเงินพัฒนาโรงเรียนอยู่เสมอ	3.58

จากตาราง 14 ผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปรากฏว่า คุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทักษะของชุมชนโรงเรียนระดับตำบล ด้านคุณสมบัติ
ในการปฏิบัติงาน ทุกข้ออยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

2.2 เพื่อให้สามารถเห็นรายละเอียดของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายต่าง ๆ ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน จึงทำให้นำเสนอแยกเป็นฝ่ายต่าง ๆ พร้อมทั้งพิจารณาคะแนนเฉลี่ย ดังต่อไปนี้

2.2.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน รายละเอียดดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	X̄
1	รู้จักแบ่งงานหรือมอบงาน และอ่าน วนำที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรภายในโรงเรียนอย่าง เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ	4.60
2	มีความสามารถในการวางแผน	4.52
3	มีความสามารถในการจัดระเบียบงาน	4.46
4	รู้จักทำเป็นอย่างดี มีความสามารถปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	4.46
5	มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมีแรงปรารถนาจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จสูง	4.42
6	ยึดมั่นในหลักการ ไม่ยึดมั่นในตัวเองคลในการปฏิบัติงาน	4.42
7	มีความสามารถในการติดตาม ควบคุมและประเมินผลงาน	4.40
8	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี	4.40
9	ให้เกียรติ และเคารพในสิทธิของเพื่อนร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.38
10	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอยู่เสมอ	4.38

ตาราง 15 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย
11	เป็นคนหนักเอาเบาสู้ มีความขยันขันแข็ง และอดทน	4.35
12	ให้โอกาสบุคลากรทุกฝ่าย ได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	4.35
13	เป็นแม่ใจให้นักเรียน และเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย	4.33
14	ให้ความเป็นกันเองกับทุกคน และสามารถเข้ากันได้กับบุคคลได้ทุกฝ่าย	4.29
15	เอาใจใส่ภาคภูมิใจในผลงานที่ตนทำอย่างเต็มที่	4.27
16	มีความสามารถสร้างบรรยากาศให้ร่วมงานกล้าแสดงความคิดเห็น	4.25
17	มีความสามารถจูงใจคนให้ทำในสิ่งที่ต้องทำ	4.25
18	บริหารงานอย่างประหยัด ใช้จ่ายเงิน เวลา และพลังงานน้อยแต่ได้ผลมาก	4.23
19	มีความละเอียดในการตัดสินใจ	4.21
20	เป็นนักประเมินประนีประนอม รู้จักยืดหยุ่นตามความเหมาะสม	4.21
21	มีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม	4.19
22	ชอบคิดริเริ่มสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	4.17
23	แก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่หาข้อดี	4.17
24	เป็นผู้ส่งเสริม และพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น	4.10
25	ดูแลความเป็นอยู่ ให้เพื่อนร่วมงานรู้สึกแน่ใจว่ามีความปลอดภัยตามสมควร	4.04
27	ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้พัฒนาอาชีพ และสร้างงานใหม่	4.00
28	สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง	3.88
29	เมื่อพิจารณางานที่คิดใหม่แล้วว่ามีประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็กล้าเสี่ยงทำไปโดยไม่รีรอ	3.79
30	จัดหาเงินพัฒนาโรงเรียนอยู่เสมอ	3.63

จากตาราง 15 ผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปรากฏว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายโรงเรียน ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน รู้จักแบ่งงานหรือมอบงาน และอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบให้บุคลากรภายในโรงเรียน อย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ มีความสามารถในการวางแผน อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

2.2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์ ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน รายละเอียดดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์ ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$
1	เป็นแบบอย่างให้นักเรียน และเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย	4.59
2	มีความเด็ดขาดในการตัดสินใจ	4.50
3	งานที่ทำเป็นอย่างดี มีความสามารถในการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	4.48
4	รู้จักแบ่งงานหรือมอบงาน และอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบให้บุคลากรในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ	4.43
5	มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมีแรงปรารถนาจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จสูง	4.42
6	ให้บุคลากรทุกฝ่ายมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	4.39
7	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี	4.39
8	ยึดหลักการ ไม่ยึดมั่นในตัวเองคล้อยในการปฏิบัติงาน	4.36
9	แก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่นาเชื่อถือ	4.34
10	มีความสามารถในการวางแผน	4.34

ตาราง 16 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	ฯ
11	ให้เกียรติและเคารพในสิทธิของเพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.25
12	ให้ความเป็นกันเองกับทุกคน และสามารถเข้ากับแม้งค์บ๊วยชาได้ดี	4.25
13	มีความสามารถสร้างบรรยากาศให้ร่วมงานกล้าแสดงความคิดเห็น	4.25
14	มีความสามารถจูงใจคนให้ทำในสิ่งที่ตั้ง	4.25
15	บริหารงานอย่างประหยัด ใช้เงิน เวลา และพลังงานน้อยแต่ได้ผลมาก	4.24
16	เป็นคนหนักเอาเบาสู้ มีความขยันขันแข็งและอดทน	4.22
17	มีความสามารถในการติดตามควบคุม และประเมินผล	4.17
18	มีความสามารถในการจัดระเบียบงาน	4.17
19	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอยู่เสมอ	4.11
20	มีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม	4.11
21	เอาใจใส่กวักขันให้ร่วมงานทำงานอย่างเต็มที่	4.10
22	เป็นนักประเมินประณม รู้จักยึดเหนี่ยวตามความเหมาะสม	4.10
23	ดูแลความเป็นอยู่ให้ร่วมงานรู้สึกว่ามี ความปลอดภัยตามสมควร	3.99
24	ขบคิดริเริ่มสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	3.96
25	ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้พัฒนาอาชีพ และสร้างงานใหม่	3.90
26	สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง	3.87
27	เป็นผู้ส่งเสริม และพัฒนากิจกรรมท้องถิ่น	3.82
28	จัดให้มีการฝึกอบรมค่านักทะ และวิธีการของผู้นำให้นักเรียน เพื่อไปนำหมู่บ้านที่ตนเองอาศัยอยู่ในค่านต่าง ๆ	3.76

ตาราง 16 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$
29	เมื่อพิจารณาที่คติใหม่ แล้วว่ามีประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็กล้าเสี่ยง ทำไปอย่างไม่มีรีรอ	3.70
30	จัดหาเงินพัฒนาโรงเรียนอยู่เสมอ	3.62

จากตาราง 16 ผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปรากฏว่า คุณลักษณะที่
พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์ ด้านคุณสมบัติในการ
ปฏิบัติงาน เป็นผู้ฝึกนักเรียนและเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย มีความเด็ดขาดในการตัดสินใจ อยู่ใน
เกณฑ์ทองถาวรมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ทองถาวรมาก

2.2.3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของชุมชนฝ่าย
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน รายละเอียดดังตาราง 17

ตาราง 17 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณสมบัติพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของ
ชุมชนฝ่ายนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$
1	มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มีแรงปรารถนาที่ จะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จสูง	4.36
2	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี	4.34
3	รู้จักงานที่ทำเป็นอย่างดี มีความสามารถปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	4.21

ตาราง 17 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$
4	เป็นผู้ฝึกให้นักเรียน และเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย	4.18
5	เป็นคนหนักเอาเบาสู้ มีความขยันขันแข็งและอดทน	4.17
6	มีความเป็นกันเองกับทุกคน และสามารถเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย	4.12
7	ให้เกียรติและเคารพในสิทธิของเพื่อนร่วมงานและผู้เกี่ยวข้อง	4.12
8	มีความสามารถจูงใจคน ให้ทำในสิ่งที่ต้องทำ	4.12
9	มีความสามารถในการวางแผน	4.10
10	มีความสามารถในการจัดระเบียบงาน	4.09
11	บริหารงานอย่างประหยัด ใช้เงิน เวลา และพลังงานน้อย	
	แต่ได้ผลมาก	4.08
12	รู้จักแบ่งงานหรือมอบงาน และอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ	4.07
13	แก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่หาข้อดี	4.06
14	มีความกล้าหาญในการตัดสินใจ	4.02
15	ให้โอกาสบุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	4.01
16	มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศให้ผู้ร่วมงานกล้าแสดงความคิดเห็น	4.01
17	เอาใจใส่กวาดขันให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างเต็มที่	3.99
18	มีความสามารถในการติดตาม ควบคุม และประเมินผลงาน	3.97
19	ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้พัฒนาอาชีพ และสร้างงานใหม่	3.90
20	ยึดมั่นในหลักการ ไม่ยึดมั่นในตัวบุคคล ในการปฏิบัติงาน	3.86
21	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของครู	3.85

ตาราง 17 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	Σ
22	มีความสามารถทำงานเป็นกลุ่ม	3.82
23	ชอบคิดริเริ่มสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	3.82
24	เป็นนักประเมินประนอม รู้จักยกย่องตามความเหมาะสม	3.77
25	สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง	3.76
26	จัดให้มีการฝึกอบรมด้านทักษะ และวิธีการของผู้นำให้นักเรียน เพื่อไปนำหมุ่บ้านที่ตนเองอาศัยอยู่ในด้านต่าง ๆ	3.75
27	ดูแลความเป็นอยู่ให้เพื่อนร่วมงานรู้สึกแน่ใจว่ามีความปลอดภัย ความสมควร	3.61
28	เป็นผู้ส่งเสริม และพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.58
29	จัดหาเงินพัฒนาโรงเรียนอยู่เสมอ	3.57
30	เมื่อพิจารณางานที่คิดใหม่แล้วว่ามีประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็ กล้าเสี่ยงทำไปโดยไม่รีรอ	3.41

จากตาราง 17 ผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปรากฏว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณาจากงานที่คิดใหม่แล้วว่ามีประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็กล้าเสี่ยงทำไปโดยไม่รีรอ อยู่ในเกณฑ์ของการปานกลาง นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ของการมาก

2.2.4 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายประชาชน ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน รายละเอียดดังตาราง 18

ตาราง 18 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะ
ของชุมชนฝ่ายประชาชน ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	Σ
1	มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมีความปรารถนาที่จะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จสูง	4.49
2	เป็นผู้ฝึกให้นักเรียน และเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย	4.29
3	รู้จักแบ่งงานหรือมอบงาน และอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ให้บุคคลภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความสามารถ	4.27
4	รู้จักงานที่ทำเป็นอย่างดี มีความสามารถปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	4.26
5	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี	4.24
6	มีความละเอียดลออในการตัดสินใจ	4.23
7	ยึดมั่นในหลักการ ไม่ยึดมั่นในตัวบุคคลในการปฏิบัติงาน	4.23
8	มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศ ให้ผู้ร่วมงานกล้าแสดงความคิดเห็น	4.20
9	บริหารงานอย่างประหยัด ใช้เงิน เวลา และพลังงานน้อยแต่ได้ผลมาก	4.19
10	มีความสามารถจูงใจคนให้ทำในสิ่งที่ตั้งใจ	4.19
11	เป็นคนหนักเอาเบาสู้ มีความขยันขันแข็งและอดทน	4.18
12	มีความเป็นกันเองกับคนทุกคน และสามารถเข้ากันได้กับบุรุษชาใดก็ได้	4.18
13	เอาใจใส่กวาดขันผู้ร่วมงานให้ทำงานอย่างเต็มที่	4.18
14	ให้บุคลากรทุกฝ่ายมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	4.17
15	มีความสามารถในการวางแผน	4.16

ตาราง 18 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	ร้อยละ
16	ให้เกียรติ และเคารพในสิทธิของเพื่อนร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.16
17	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอยู่เสมอ	4.13
18	แก้ปัญหาทาง ๆ ด้วยวิธีการที่น่าเชื่อถือ	4.11
19	มีความสามารถในการจัดระเบียบงาน	4.07
20	เป็นนักประเมินประชม รู้จักยกย่องตามความเหมาะสม	4.05
21	มีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม	4.03
22	ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้พัฒนาอาชีพ และสร้างงานใหม่	4.03
23	มีความสามารถในการติดตามควบคุม และประเมินผลงาน	4.01
24	ชอบคิดริเริ่มสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	4.00
25	ดูแลความเป็นอยู่ให้เพื่อนร่วมงาน รู้สึกว่ามีความปลอดภัยตามสมควร	3.97
26	จัดให้มีการฝึกอบรม cán ทักษะ และวิธีการของผู้นำให้นักเรียน เพื่อไปนำหมู่บ้านที่ตนเองอาศัยอยู่ในด้านต่าง ๆ	3.95
27	เมื่อพิจารณางานที่คิดใหม่แล้วว่ามีประโยชน์ต่อส่วนรวม ถ้าเสี่ยงทำไปโดยไม่รีรอ	3.91
28	เป็นแบบอย่างที่ดี และพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.90
29	สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง	3.88
30	จัดหาเงินพัฒนาโรงเรียนอยู่เสมอ	3.75

จากตาราง 18 ผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปรากฏว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายประธาน ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ทุกข้ออยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

เพื่อให้สามารถเห็นการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายกลาง ๆ โดยจำแนกเป็นโรงเรียนระดับจังหวัด โรงเรียนระดับอำเภอ และโรงเรียนระดับตำบล รายละเอียดดังตาราง 19

ตาราง 19 ค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนระดับต่าง ๆ ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	ชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา	ชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด	ชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ	ชุมชนโรงเรียนระดับตำบล
1	มีความยุติธรรม	4.67	4.69	4.75	4.60
2	มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.66	4.73	4.66	4.48
3	มีเหตุผล	4.62	4.66	4.65	4.55
4	มีความรับผิดชอบสูง	4.60	4.55	4.63	4.62
5	มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ	4.42	4.37	4.49	4.36
6	มีความจริงใจต่อทุกคน	4.39	4.41	4.39	4.37
7	ตรงต่อเวลา	4.34	4.39	4.34	4.31

ตาราง 19 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	คะแนนในจังหวัดนครราชสีมา	คะแนนโรงเรียนระดับจังหวัด	คะแนนโรงเรียนระดับอำเภอ	คะแนนโรงเรียนระดับตำบล
8	มีสปีพริสธรรม คือ เป็นผู้รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาลอันควรไม่ควร รู้จักชุมชนและรู้จักเลือกบุคคล	4.32	4.40	4.34	4.26
9	มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย	4.30	4.28	4.32	4.30
10	มีความเสียสละและกระทำคนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.30	4.31	4.36	4.20
11	เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของเพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.28	4.29	4.31	4.24
12	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน	4.22	4.26	4.22	4.14
13	ปฏิบัติตนเสมอตนเสมอปลาย	4.21	4.21	4.22	4.15
14	มีความฉลาดและไหวพริบดี	4.21	4.18	4.31	4.10
15	รู้จักปรับตัวและเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม ให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ	4.19	4.22	4.25	4.10
16	มีพรหมวิหาร คอยช่วยเหลือให้คนอื่นพ้นทุกข์ อยากให้ผู้อื่นได้ความสุข และพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี	4.18	4.23	4.21	4.11
17	เป็นที่รักนับถือของคนทั่วไป	4.17	4.17	4.20	4.13
18	คนหาหาความรู้อยู่เสมอ	4.05	4.06	4.05	4.04
19	รู้จักยกย่องผู้ที่ทำความดี	4.01	4.01	4.00	3.96

ตาราง 19 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	ชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา	ชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด	ชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ	ชุมชนโรงเรียนระดับตำบล
20	มีความจำคิ	3.98	3.91	4.00	4.00
21	มีลักษณะท่าทางดี สุขภาพดี ทั้งสุขภาพร่างกาย และสุขภาพจิต	3.97	3.96	3.96	4.00
22	เปิดเผยเข้าใจง่าย	3.96	3.57	4.03	3.86
23	มีความสามารถในทางการพูด และการฟัง	3.94	3.92	3.95	3.94
24	มีความร่าเริงแจ่มใส มีอารมณ์ขันเป็นครั้งคราว	3.86	3.95	3.96	3.76
25	มีน้ำใจเยือกเย็นและถ่อมตัว	3.82	3.74	3.83	3.86
26	มีความรู้ในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	3.82	3.83	3.88	3.74
27	มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย และประหยัด	3.77	3.83	3.75	3.86
28	ต้องมีความที่อาศัยอยู่ประจำในระยะ ที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก	3.59	3.59	3.67	3.58
29	มีอาชีพครองที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะ และทำให้ดีขึ้นเป็นตัวอย่างได้	3.37	3.25	3.25	3.60
30	เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างราบรื่น	3.28	3.39	3.19	3.34

จากตาราง 19 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา ชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด ชุมชนโรงเรียน

ระดับอำเภอ ชุมชนโรงเรียนระดับตำบล ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น ดังนี้

โรงเรียนระดับจังหวัด มีความต้องการมากที่สุด ในเรื่อง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม มีเหตุผล เปิดเผยเข้าใจง่ายและมีความรับผิดชอบสูง ส่วนเป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่น และมีอาชีพครองที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะและทำให้ภรรยาเป็นตัวอย่างได้ ต้องการปานกลาง นอกเหนือต้องการมาก

โรงเรียนระดับอำเภอ มีความต้องการมากที่สุดในเรื่อง มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผล มีความรับผิดชอบสูง ส่วนมีอาชีพครองที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะและทำให้ภรรยาเป็นตัวอย่างได้ และเป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่น ต้องการปานกลาง นอกเหนือต้องการมาก

โรงเรียนระดับตำบล มีความต้องการมากที่สุดในเรื่อง มีความรับผิดชอบสูง มีความยุติธรรม มีเหตุผล ส่วนเป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่น ต้องการปานกลาง นอกเหนือต้องการมาก

เพื่อสามารถให้เห็นการ เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น ตามทัศนะของชุมชน 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหารโรงเรียน ฝ่ายครู-อาจารย์ ฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และฝ่ายประชาชน รายละเอียดดังตาราง 20

ตาราง 20 ค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายต่าง ๆ ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	ชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา	ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน	ชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์	ชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ชุมชนฝ่ายประชาชน
1.	มีความยุติธรรม	4.67	4.81	4.72	4.62	4.66
2.	มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.66	4.75	4.71	4.59	4.55
3.	มีเหตุผล	4.62	4.83	4.69	4.57	4.56

ตาราง 20 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	ชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา	ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน	ชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์	ชุมชนฝ่ายนักเรียน	ชุมชนฝ่ายสมาคมศิษย์เก่า
4	มีความรับผิดชอบสูง	4.60	4.85	4.63	4.58	4.61
5	มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ	4.42	4.54	4.52	4.33	4.31
6	มีความจริงใจต่อทุกคน	4.39	4.50	4.46	4.30	4.38
7	ตรงต่อเวลา	4.34	4.35	4.10	4.27	4.41
8	มีสติปรีชาธรรม คือ เป็นผู้รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาลอันควรไม่ควร รู้จักชุมชน และรู้จักเลือกบุคคล	4.30	4.23	4.31	4.30	4.43
9	มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย	4.30	4.31	4.12	4.30	4.41
10	มีความเสียสละ และกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.30	4.33	4.29	4.33	4.29
11	เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของเพื่อนร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.28	4.38	4.46	4.14	4.26
12	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน	4.22	4.33	4.20	4.22	4.21
13	ปฏิบัติตนเสมอตนเสมอปลาย	4.21	4.46	4.34	4.11	4.19
14	มีความฉลาด และไหวพริบดี	4.21	4.29	4.31	4.18	4.14
15	รู้จักปรับตัว และเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม ให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ	4.19	4.35	4.18	4.16	4.23
16.	มีพรหมวิหาร คอยช่วยเหลือผู้อื่นจนพบทุกข์ อยากให้ผู้อื่นได้มีความสุข และพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี	4.18	4.48	4.18	4.11	4.26

ตาราง 20 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติเบื้องต้น	ชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา	ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน	ชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์	ชุมชนฝ่ายนักเรียน-นักศึกษาปีที่ 3	ชุมชนฝ่ายประชาชน
17	เป็นที่รักนับถือของคนทั่วไป	4.17	4.43	4.16	4.11	4.18
18	คนหาความรู้อยู่เสมอ	4.05	4.33	4.09	4.98	4.11
19	รู้จักยกย่องผู้ที่ทำความดี	4.01	4.19	4.03	4.92	4.09
20	มีความจำใจ	3.98	4.04	4.07	3.91	4.01
21	มีลักษณะท่าทางดี สุภาพดี ทั้งสุภาพร่างกายและสุภาพจิตใจ	3.97	4.35	4.11	3.85	3.01
22	เปิดเผย เข้าใจง่าย	3.96	4.15	4.12	3.85	3.90
23	มีความสามารถในการพูด และการฟัง	3.94	4.13	4.00	3.87	3.88
24	มีความร่าเริงแจ่มใส มีอารมณ์ขันเป็นครั้งคราว	3.86	4.27	4.04	3.79	3.77
25	มีน้ำใจเยือกเย็น และถ่อมตัว	3.82	4.10	3.99	3.72	3.88
26	มีความรอบรู้ในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	3.82	3.93	3.81	3.70	3.91
27	มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย และประหยัด	3.77	4.00	3.83	3.69	3.85
28	ต้องมีความอดทนอยู่ประจำ ในระยะ ที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก	3.95	3.83	3.67	3.34	3.63
29	มีอาชีพครองที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะ และทำให้ดีจนเป็นตัวอย่างได้	3.37	3.13	3.34	3.27	3.63
30	เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่น	3.28	3.65	3.58	3.25	3.47

จากตาราง 20 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน ชุมชนฝ่ายครู - อาจารย์ ชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชุมชนฝ่ายประชาชน ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น ดังนี้

ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน มีความต้องการมากที่สุดในเรื่อง มีความรับผิดชอบสูง มีเหตุผล มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ้วยความมั่นใจและมีความจริงใจต่อทุกคน ส่วนมีอาชีพครองที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะและทำให้ดีขึ้นเป็นตัวอย่างได้ต้องการปานกลาง นอกนั้นต้องการมาก

ชุมชนฝ่ายครู - อาจารย์ มีความต้องการมากที่สุดในเรื่อง มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผล มีความรับผิดชอบสูง มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ้วยความมั่นใจ ส่วนมีอาชีพครองที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะและทำให้ดีขึ้นเป็นตัวอย่างได้ ต้องการปานกลาง นอกนั้นต้องการมาก

ชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความต้องการมากที่สุดในเรื่อง มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบสูง และมีเหตุผล ส่วนต้องมีบ้านพักที่อาศัยอยู่ประจำในระยะที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก มีอาชีพครองที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะและทำให้ดีขึ้นเป็นตัวอย่างได้ เป็นผู้ที่มีการรอบคอบแล้วและดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่น ต้องการปานกลาง นอกนั้นต้องการมาก

ชุมชนฝ่ายประชาชน มีความต้องการมากในเรื่อง มีความยุติธรรม มีความรับผิดชอบสูง มีเหตุผลและมีความซื่อสัตย์สุจริต ส่วนเป็นผู้ที่มีการรอบคอบแล้วและดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่น ต้องการปานกลาง นอกนั้นต้องการมาก

เพื่อสามารถให้เห็นการ เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายต่าง ๆ โดยจำแนกเป็นโรงเรียนระดับจังหวัด โรงเรียนระดับอำเภอ โรงเรียนระดับตำบล รายละเอียดดัง

ตาราง 21 ค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของ
ชุมชนระดับต่าง ๆ ตามคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	ชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา	ชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด	ชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ	ชุมชนโรงเรียนระดับตำบล
1	มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำงานและมีแรงปรารถนาจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จสูง	4.42	4.39	4.44	4.43
2	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี	4.36	4.40	4.38	4.30
3	ทำงานที่ให้เป็นอย่างดี มีความสามารถปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	4.26	4.29	4.28	4.20
4	รู้จักแบ่งงานหรือมอบงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความสามารถ	4.25	4.23	4.33	4.14
5	เป็นผู้ฝึกให้นักเรียนและเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย	4.22	3.96	4.28	4.33
6	มีความสามารถในการวางแผน	4.22	4.18	4.27	4.17
7	ให้เกียรติและเคารพในสิทธิของเพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.21	4.21	4.23	4.16
8	เป็นคนหนักเอาเบาสู้ มีความขยันขันแข็งและอดทน	4.17	4.20	4.32	4.19
9	ให้ความเป็นกันเองกับทุกคนและเข้ากับผู้อื่นด้วยดี	4.16	4.24	4.19	4.13
10	มีความสามารถในการจัดระเบียบงาน	4.13	4.21	4.11	4.11
11	ให้โอกาสบุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	4.12	4.15	4.16	4.06

ตาราง 21 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการทำงาน	ชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา	ชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด	ชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ	ชุมชนโรงเรียนระดับตำบล
12	มีความกระตือรือร้นในการตัดสินใจ	4.12	3.92	4.25	4.08
13	มีความสามารถจูงใจคนให้ทำในสิ่งที่พึงาม	4.12	4.30	4.17	4.12
14	มีความสามารถสร้างบรรยากาศให้ทีมงานกล้าแสดงความคิดเห็น	4.12	4.13	4.11	4.10
15	แก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่น่าเชื่อถือ	4.12	4.21	4.17	3.97
16	บริหารงานอย่างประหยัด ใช้เงิน เวลา และพลังงานน้อยแต่ได้ผลมาก	1.11	4.08	4.15	4.08
17	ยึดมั่นในหลักการ ไม่ยึดมั่นในตัวตนในการปฏิบัติงาน	4.09	4.10	4.12	4.04
18	เอาใจใส่กวักขันให้ทีมงานทำงานอย่างเต็มที่	4.08	3.96	4.13	4.00
19	มีความสามารถในการติดตาม ควบคุม และประเมินผลงาน	4.04	3.99	4.11	4.06
20	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโรงเรียน	4.03	4.01	4.02	4.06
21	ขมคิดริเริ่มสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	3.90	3.92	4.02	3.95
22	มีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม	3.95	3.94	3.97	3.94
23	เป็นนักประนีประนอม ยึดหยุ่นตามความเหมาะสม	3.95	4.01	3.90	3.97
24	ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้พัฒนาอาชีพและสร้างงานใหม่	3.94	3.81	3.97	4.00

ตาราง 21 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	ชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา	ชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด	ชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ	ชุมชนโรงเรียนระดับตำบล
25	สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง	3.34	3.77	3.85	3.85
26	ดูแลความเป็นอยู่ให้เพื่อนร่วมงานรู้สึกแน่ใจว่ามีความปลอดภัยตามสมควร	3.83	3.72	3.82	3.90
27.	จัดให้มีการฝึกอบรมด้านทักษะและวิธีการของผู้นำให้นักเรียน เพื่อให้นำหมู่บ้านที่ตนเองอาศัยอยู่ในด้านต่างๆ	3.82	3.63	3.84	3.91
28.	เป็นผู้ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.75	3.63	3.79	3.76
29.	เมื่อพิจารณางานที่คิดใหม่แล้วว่ามีประโยชน์ต่อส่วนรวมก็กล้าเสี่ยงทำไปโดยไม่รีรอ	3.69	3.57	3.70	3.75
30	จัดหาเงินพัฒนาโรงเรียนอยู่เสมอ	3.62	3.67	3.64	3.58

จากตาราง 21 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทักษะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา ชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด ชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ ชุมชนโรงเรียนระดับตำบล ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ดังนี้

ชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด ชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ และชุมชนโรงเรียนระดับตำบล ให้ทัศนะด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากทุกประการ ซึ่งสอดคล้องตรงกันกับทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมาโดยรวม ซึ่งให้ทัศนะอยู่ในเกณฑ์ต้องการมากทุกประการเช่นเดียวกัน

เพื่อสามารถให้เห็นการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ตามทัศนะของชุมชน 4 ฝ่ายคือ ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน ชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์ ชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชุมชนฝ่ายประชาชน รายละเอียดดังตาราง 22

ตาราง 22 ค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนฝ่ายต่าง ๆ ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	ชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา	ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน	ชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์	ชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ชุมชนฝ่ายประชาชน
1	มีความตั้งใจ ทุ่มเทหรือหมั่นในการทำงาน และมีแรงปรารถนาที่จะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จสูง	4.42	4.42	4.22	4.36	4.19
2	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี	4.36	4.40	4.39	4.34	4.24
3	งานที่ทำเป็นอย่างดี มีความสามารถปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	4.26	4.46	4.18	4.91	4.26
4	รู้จักแบ่งงานหรือมอบงาน และอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความสามารถ	4.25	4.46	4.17	4.07	4.27
5	เป็นผู้นำให้นักเรียน และเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย	4.22	4.33	4.59	4.18	4.29

ตาราง 22 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	คะแนนในจังหวัดนครราชสีมา	คะแนนฝ่ายบริหารโรงเรียน	คะแนนฝ่ายครู-อาจารย์	คะแนนผู้แทนนักเรียนที่มีบทบาท ปี 3	คะแนนฝ่ายประชาชน
6	มีความสามารถในการวางแผน	4.22	2.52	4.34	4.10	4.16
7	ให้เกียรติและเคารพในสิทธิของเพื่อนร่วมงานและผู้เกี่ยวข้อง	4.21	4.38	2.25	4.12	4.16
8	เป็นคนหนักเอาเบาสู้ มีความขยันขันแข็งและอดทน	4.17	4.35	4.22	4.17	4.18
9	ให้ความเป็นกันเองกับทุกคน และเข้ากับผู้อื่นง่ายมีมนุษยชาติ	4.16	4.29	4.25	4.12	4.18
10	มีความสามารถในการจัดระเบียบงาน	4.13	4.60	4.43	4.09	4.07
11	ให้โอกาสบุคลากรทุกฝ่าย ได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	4.12	4.35	4.39	4.01	4.17
12	มีความเด็ดขาดในการตัดสินใจ	4.12	4.21	4.50	4.02	4.23
13	มีความสามารถสูงใจคน ให้ทำในสิ่งที่ต้องทำ	4.12	4.25	4.25	4.12	4.19
14	มีความสามารถสร้างบรรยากาศ ให้ร่วมงานกล้าแสดงความคิดเห็น	4.12	4.25	4.25	4.01	4.20
15	แก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่นำร่อง	4.12	4.17	4.34	4.06	4.11
16	บริหารงานอย่างประหยัด ใช้เงิน เวลา และพลังงานน้อย แต่ได้ผลมาก	4.11	4.23	4.24	4.07	4.19
17.	ยึดมั่นในหลักการ ไม่ยึดมั่นในตัวบุคคลในการปฏิบัติงาน	4.09	4.42	4.36	4.86	4.23

ตาราง 22 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	ชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา	ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน	ชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์	ชุมชนฝ่ายนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3	ชุมชนฝ่ายประชาชน
18	เอาใจใส่กวักชวนให้มาร่วมงานทำงานอย่างเต็มที่	4.08	4.27	4.10	3.99	4.18
19	มีความสามารถในการติดตาม ควบคุม และประเมินผลงาน	4.04	4.40	4.21	3.97	4.01
20	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอยู่เสมอ	4.03	4.38	4.11	3.85	4.13
21	ขอคิดริเริ่มสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	3.98	4.17	3.98	3.82	4.00
22	มีความสามารถในกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม	3.95	4.19	4.11	3.82	4.03
23	เป็นนักประเมิน ประเมิน ยึดหยุ่น ตามความเหมาะสม	3.95	4.21	4.10	3.77	4.05
24	ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้พัฒนาอาชีพ และสร้างงานใหม่	3.94	4.00	3.90	3.90	4.03
25	สามารถคาดการณ์เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง	3.84	3.88	3.87	3.76	3.88
26	ดูแลความเป็นอยู่ให้เพื่อนร่วมงานรู้สึกแน่ใจว่ามีความปลอดภัยตามสมควร	3.83	4.10	3.99	3.61	3.97
27	จัดให้มีการฝึกอบรมด้านทักษะ และวิธีการของผู้นำ ให้แก่โรงเรียนเพื่อนำไปพัฒนาที่ตนเองอาศัยอยู่ในด้านต่าง ๆ	3.82	4.04	3.76	3.75	3.95

ตาราง 22 (ต่อ)

ลำดับที่	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน	ชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา	ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน	ชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์	ชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ชุมชนฝ่ายประชาชน
28	เป็นผู้ส่งเสริม และพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.75	4.10	3.82	3.58	3.90
29	เมื่อพิจารณาที่คิดใหม่แล้วว่ามีประโยชน์คือ					
	ส่วนรวม ก็กล้าเสี่ยงทำไปโดยไม่รีรอ	3.69	3.79	3.70	3.41	3.91
30	จัดหาเงินพัฒนาโรงเรียนอยู่เสมอ	3.62	3.63	3.62	3.57	3.75

จากตาราง 22 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน ชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์ ชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชุมชนฝ่ายประชาชน ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ดังนี้

ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน มีความต้องการมากที่สุด ในเรื่อง รู้จักแบ่งงานหรือมอบงาน และอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ มีความสามารถในการวางแผน นอกนั้นต้องการมาก

ชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์ มีความต้องการมากที่สุด ในเรื่อง เป็นผู้ฝึกให้นักเรียนและเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย และมีความกระตือรือร้นในการตัดสินใจ นอกนั้นต้องการมาก

ชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความต้องการปานกลาง ในเรื่อง เมื่อพิจารณาที่คิดใหม่แล้วว่ามีประโยชน์คือส่วนรวม ก็กล้าเสี่ยงทำไปโดยไม่รีรอ แยกนั้นต้องการมาก

ชุมชนฝ่ายประชาชน ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้าน

คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากทุกประการ สอดคล้องตรงกันกับทัศนะของชุมชน ในจังหวัดนครราชสีมาโดยรวม ชุมชนโรงเรียนระบับจังหวัด ชุมชนโรงเรียนระบับ อำเภอ และชุมชนโรงเรียนระบับตำบล

จากตาราง 21 และ 22 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ตามทัศนะของชุมชนระดับต่าง ๆ และชุมชนฝ่ายต่าง ๆ ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน ให้ทัศนะแตกต่างออกไปคือ มีความต้องการมากที่สุด ในเรื่อง รู้จักแบ่งงานหรือมอบงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรภายใน โรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ และมีความสามารถในการวางแผน สำหรับชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์ ให้ทัศนะแตกต่างออกไปคือ มีความต้องการมากที่สุดในเรื่อง เป็นผู้ฝึกให้นักเรียนและเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย และมีความกระตือรือร้นในการตัดสินใจ ส่วนชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความต้องการปานกลาง ในเรื่อง เมื่อพิจารณางานที่คิดใหม่แล้วว่ามีประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็กล้าเสี่ยงทำไปโดยไม่รีรอ นอกนั้น ชุมชนทุกระดับและทุกฝ่าย ให้ทัศนะอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

3. การจัดอันดับความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยเรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ย จากข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูง ไปหาข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำ ทั้งด้านคุณสมบัติเบื้องต้นและด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ผลปรากฏ ดังนี้

3.1 ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น เรียงตามลำดับคือ

1. มีความยุติธรรม
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต
3. มีเหตุผล
4. มีความรับผิดชอบสูง
5. มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ
6. มีความจริงใจต่อทุกคน
7. ตรงต่อเวลา
8. มีสัจปรชัธรรม คือ เป็นผู้รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาลอันควร ไม่ควร รู้จักชุมชน และเลือกบุคคล

9. มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย
10. มีความเสียสละและกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
11. เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของเพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง
12. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน
13. ปฏิบัติตนเสมอตนเสมอปลาย
14. มีความฉลาด และไหวพริบดี
15. รู้จักปรับตัว และเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ
16. มีพรหมวิหาร คอยช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ อยากให้ผู้อื่นได้ความสุข และพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี
17. เป็นที่รักนับถือของคนทั่วไป
18. ค้นหาความรู้อยู่เสมอ
19. รู้จักยกย่องผู้ที่ทำความดี
20. มีความจำดี
21. มีลักษณะท่าทางดี สุขภาพดี ทั้งสุขภาพร่างกาย และสุขภาพจิต
22. เปิดเผยเข้าใจง่าย
23. มีความสามารถในการพูด และการฟัง
24. มีความร่าเริงแจ่มใส มีอารมณ์ขันเป็นครั้งคราว
25. มีน้ำใจเยือกเย็น และถ่อมตัว
26. มีความรอบรู้ในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
27. มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ๆ ง่าย ๆ และประหยัด
28. ต้องมีบ้านที่อาศัยอยู่ประจำในระยะ ที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก
29. มีอาชีพครองชีพที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะ และทำให้ดีจนเป็นตัวอย่างได้
30. เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่น

3.2 คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน เรียงตามลำดับคือ

1. มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมีแรงปรารถนาจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จสูง
2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี
3. ฐานะที่จำเป็นอย่างใด มีความสามารถปรับปรุงงานให้ดีขึ้น
4. รู้จักแบ่งงาน หรือมอบงาน และอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ
5. เป็นผู้นำให้นักเรียนและเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย
6. มีความสามารถในการวางแผน
7. ให้เกียรติ และเคารพในสิทธิของเพื่อนร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
8. เป็นคนหนักเอาเบาสู้ มีความขยันขันแข็งและอดทน
9. ให้ความเป็นกันเองกับทุกคน และเข้ากับผู้อื่นอย่างมีความสุขได้ดี
10. มีความสามารถในการจัดระเบียบงาน
11. ให้โอกาสบุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน
12. มีความเด็ดขาดในการตัดสินใจ
13. มีความสามารถจูงใจคนให้ทำในสิ่งที่ต้องทำ
14. มีความสามารถสร้างบรรยากาศให้ร่วมงานกันแสดงความคิดเห็น
15. แก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่หาข้อดี
16. บริหารงานอย่างประหยัด ไร้อำนาจ เวลา และพลังงานน้อยแต่ได้ผลมาก
17. ยึดมั่นในหลักการ ไม่ยึดมั่นในตัวบุคคลในการปฏิบัติงาน
18. เอาใจใส่กวาดต้อนให้รวมงานทำงานอย่างเต็มที่
19. มีความสามารถในการติดตาม ควบคุม และประเมินผลงาน
20. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอยู่เสมอ

21. ชอบคิดริเริ่มสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ
22. มีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม
23. เป็นนักประนีประนอม ยึดหยุ่นตามความเหมาะสม
24. ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้พัฒนาอาชีพ และสร้างงานใหม่
25. สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง
26. ดูแลความเป็นอยู่ให้เพื่อนร่วมงานรู้สึกแน่ใจว่ามีความปลอดภัยตามสมควร
27. จัดให้มีการฝึกซ้อมความทักษะ และวิธีการของผู้นำให้นักเรียน เพื่อไปนำ
หมู่บ้านที่คนอาศัยอยู่ในด้านต่าง ๆ
28. เป็นผู้ส่งเสริม และพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น
29. เมื่อพิจารณาจากหน้าที่ใหม่ แล้วว่ามีประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็กล้าเสี่ยงทำไป
โดยไม่รีรอ
30. จัดหาเงินเพื่อมาโรงเรียนอยู่เสมอ

สรุป ขอบข่ายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น และด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน และเพื่อจัดอันดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ประกอบด้วย ฝ่ายบริหารโรงเรียน จำนวน 48 คน ครูอาจารย์จำนวน 164 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 316 คน ประชาชน (กรรมการศึกษากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาจังหวัด) ในเขตที่โรงเรียนตั้งอยู่จำนวน 161 คน ของโรงเรียนระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล ที่สุ่มมาได้โดยวิธีสุ่มแบบง่าย รวมกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา 689 คน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าได้สร้างแบบสอบถาม ซึ่งมีอยู่สามตอน ตอนที่หนึ่ง เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้อตอบแบบสอบถาม ตอนที่สอง เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีอยู่สองด้าน คือ ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น และด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงานมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) อย่างละ 30 ข้อ จำนวน 60 ข้อ ตอนที่สามเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้อตอบแบบสอบถามเขียนเพิ่มเติมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และจัดส่งเครื่องมือดังกล่าวร่างต้นไปสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 689 ชุด ได้รับคืนจำนวน 667 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.80 แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติกำหนดหาสิ่งต่อไปนี้

1. หากค่าคะแนนเฉลี่ย
2. ประเมินค่าความถี่เห็นโดยใช้เกณฑ์ของ เบสต์ (Best. 1970 : 204 - 208) ประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น และคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ว่าอยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด ต้องการมาก ต้องการปานกลาง ต้องการน้อย ต้องการน้อยที่สุด
3. จัดอันดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัศึกษาด้านคุณสมบัติเบื้องต้น และด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ความค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อ จากข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงไปหาข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าปรากฏผล ดังต่อไปนี้

1. ชุมชนในจังหวัดนครราชสีมาโดยส่วนรวม ทั้งชุมชนในโรงเรียน ระดับจังหวัด ในโรงเรียนระดับอำเภอ ในโรงเรียนระดับตำบล ให้ทัศนะคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาดังนี้
 - 1.1 ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น
 - 1.1.1 ชุมชนในจังหวัดนครราชสีมาโดยส่วนรวม ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผล มีความรับผิดชอบสูง อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด เป็นผู้ที่พร้อมรับแล้วและดำเนินชีวิตได้อย่างราบรื่น มีอาชีพครองที่เหมาะสม เพื่อสร้างฐานะและทำได้ดีจนเป็นตัวอย่างได้ อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก
 - 1.1.2 ชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เปิดเผยเข้าใจง่าย อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุดเพิ่มขึ้นจากความต้องการมากที่สุดของชุมชน ในจังหวัดนครราชสีมาโดยส่วนรวมอีกหนึ่งประการ ส่วนเป็นผู้ที่มีพร้อมรับแล้วและดำเนินชีวิตคู่ได้

อย่างราบรื่น มีอาชีพครองที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะและทำให้ดีจนเป็นตัวอย่างได้ อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

1.1.3 ชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผล มีความรับผิดชอบสูง อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตได้อย่างราบรื่น มีอาชีพครอง ที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะและทำให้ดีจนเป็นตัวอย่างได้ อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก ชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ ต้องการผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เช่นเดียวกับชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยส่วนรวมทุกประการ

1.1.4 ชุมชนโรงเรียนระดับตำบล ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความยุติธรรม มีเหตุผล มีความรับผิดชอบสูง อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด ซึ่งน้อยกว่าความต้องการมากที่สุดของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยส่วนรวมหนึ่งประการ โดยให้ทัศนะมีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้วและดำเนินชีวิตได้อย่างราบรื่น อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง ส่วนมีอาชีพครองที่เหมาะสมและทำให้ดีจนเป็นตัวอย่างได้ อยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก แตกต่างไปจากชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัดและชุมชนโรงเรียนระดับตำบล ซึ่งมีความต้องการอยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

1.2 ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน

ชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชโดยส่วนรวม ชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด ชุมชนระดับโรงเรียนอำเภอ และชุมชนโรงเรียนระดับตำบล ให้ทัศนะคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากทุกประการ เช่นเดียวกัน

2. ชุมชนในนครศรีธรรมราชฝ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน ชุมชนฝ่ายครู - อาจารย์ ชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชุมชนฝ่ายประชาชน ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาดังนี้

2.1 ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น

2.1.1 ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผล มีความรับผิดชอบสูง มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับ

ปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ มีความจริงใจต่อทุกคน อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด ซึ่งมีความต้องการมากที่สุดมากกว่าความต้องการมากที่สุดของชุมชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราชสองประการ คือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ และมีความจริงใจต่อทุกคน ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียนให้ทัศนะเป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้วและดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่น อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากแตกต่างไปจากชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยส่วนรวมที่ ให้ทัศนะอยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง ส่วนมีอาชีพครองที่เหมาะสมและทำให้ดีจนเป็นตัวอย่างได้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

2.1.2 ชุมชนฝ่ายครู - อาจารย์ ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุดด้วย ซึ่งมีความต้องการมากที่สุดมากกว่าความต้องการมากที่สุดของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชเพียงหนึ่งประการ และให้ทัศนะเป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้วและดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมากแตกต่างไปจากทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง ส่วนมีอาชีพครองที่เหมาะสมและทำให้ดีจนเป็นตัวอย่างได้อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

2.1.3 ชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด เช่นเดียวกับชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยส่วนรวม แต่ให้ทัศนะต้อง มีบ้านพักอาศัยอยู่ประจำในระยะทางที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลางแตกต่างไปจากทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยส่วนรวมที่อยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก ส่วนเป็นผู้ที่มีครอบครัวและดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่น มีอาชีพครองที่เหมาะสมและทำให้ดีจนเป็นตัวอย่างได้ อยู่ในเกณฑ์ต้องการ ปานกลาง นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

2.1.4 ชุมชนฝ่ายประชาชน ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด ตรงกับความต้องการมากที่สุดของชุมชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยส่วนรวม แต่ให้ทัศนะมีอาชีพครองที่เหมาะสมและทำให้ดีจนเป็นตัวอย่างได้อยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก ซึ่งแตกต่างไปจากทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยส่วนรวมที่อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง ส่วนเป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้วและดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่น อยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

2.2 ค่านิยมปฏิบัติในการปฏิบัติงาน

2.2.1 ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา รู้จักแบ่งงานหรือมอบงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความสามารถ มีความสามารถในการวางแผน อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

2.2.2 ชุมชนฝ่ายครู - อาจารย์ ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นผู้ฝึกให้นักเรียนและเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย มีความกระตือรือร้นในการตัดสินใจ อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

2.2.3 ชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณางานใหม่แล้วว่ามีประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็กล้าเสี่ยงทำไปโดยไม่รีรอ อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก

2.2.4 ชุมชนฝ่ายประชาชน ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากทุกประการ

การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยส่วนรวมปรากฏดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ค่านิยมปฏิบัติเบื้องต้น มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ มีเหตุผล มีความรับผิดชอบสูง อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด ซึ่งเป็นคุณสมบัติเบื้องต้นที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จะต้องมีจะขาดไม่ได้

มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ มีความจริงใจต่อทุกคน ตรงต่อเวลา มีสัจจริยธรรม คือ เป็นผู้รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาลอันควรไม่ควร รู้จักชุมชนและเลือกบุคคล มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย มีความเสียสละและกระทำ คนให้ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจของเพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย มีความฉลาดและไหวพริบดี รู้จักปรับตัวและเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ มีพรหมวิหารคอยช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ อยากให้ผู้อื่นได้ดีมีสุขและพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี เป็นที่รักนับถือของคนทั่วไป ค้นหาหาความรู้อยู่เสมอ

รู้จักยกย่องผู้ที่ทำความดี มีความจำดี มีลักษณะทางดี สุขภาพดี ทั้งสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิต เปิดเผยเข้าใจง่าย มีความสามารถในทางการพูดและการฟัง มีความร่าเริงแจ่มใส มีอารมณ์ขัน เป็นคนคร่ำครว มีน้ำใจเยือกเย็นและกอมตัว มีความรอบรู้ในเรื่องเกร็ดเล็ก เรื่องใหญ่ สังคม และการเมือง มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ๆ ง่าย ๆ และประหยัด ต้องมีบ้านที่อาศัยอยู่ประจำ ในระยะที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก อยู่ในเกณฑ์ทองการมาก ซึ่งเป็นคุณสมบัติเบื้องต้น ที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องมี

มีอาชีพครองที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะ และทำให้เงินเป็นตัวอย่างได้ เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ และดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างราบรื่น อยู่ในเกณฑ์ทองการปานกลาง ซึ่งชุมชนต้องการให้เป็นคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ระดับปานกลาง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชน ในจังหวัด นครศรีธรรมราช คำนึงคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน

มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมีแรงปรารถนาจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จสูง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี ฐานะที่ทำเป็นอย่างดี มีความสามารถในการปรับปรุงงานได้ยิ่งขึ้น รู้จักแบ่งงานหรือมอบงาน และอำนาจหน้าที่รับผิดชอบให้บุคคลภายในโรงเรียน อย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ เป็นผู้ฝึกให้นักเรียนและเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย มีความสามารถในการวางแผน ได้เกียรติและเคารพในสิทธิของเพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ความเป็นกันเองกับทุกคนและเข้ากับบุคลิกกับผู้อื่นได้ดี มีความสามารถในการจัดระเบียบงาน ให้โอกาสบุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน มีความเด็ดขาดในการตัดสินใจ มีความสามารถจูงใจคนให้ทำในสิ่งที่ดีงาม มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศให้ทีมงานแสดงความคิดเห็น เป็นคนหนักเอาเบา มีความขยันขันแข็งและอดทน แก่ปัญหาต่าง ๆ โดยวิธีการที่น่าเชื่อถือ บริหารงานอย่างประหยัด ใช้จ่ายเงิน เวลา และพลังงานน้อยแต่ได้ผลมาก ยึดมั่นในหลักกฎ ไม่ยึดมั่นในตัวบุคคลในการปฏิบัติงาน เอาใจใส่ กวขวางให้ทีมงานทำงานอย่างเต็มที่ มีความสามารถในการติดตาม ควบคุม และประเมินผลงาน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อเพิ่มเติมประสิทธิภาพอยู่เสมอ ซบคิคริเริ่มสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นนักประนีประนอม ยึดหยุ่นตามความเหมาะสม ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้พัฒนาอาชีพ และสร้างงานใหม่ สามารถหักคะแนน

เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง คุณเองความเป็นอยู่ให้เพื่อนร่วมงานรู้สึกแน่ใจว่ามีความปลอดภัยตามสมควร จัดให้มีการฝึกอบรมด้านทักษะและวิธีการของผู้นำให้นักเรียนเพื่อไปนำหมานที่ตนเองอาศัยอยู่ในสถานต่าง ๆ เป็นผู้ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น เมื่อพิจารณาจากงานที่คิดใหม่แล้วว่ามีประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็กล้าเสี่ยงทำไปโดยไม่รีรอ จัดหาเงินพัฒนาโรงเรียนอยู่เสมอ อยู่ในเกณฑ์ของการมากซึ่ง เป็นคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องมี

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ความทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมาโดยส่วนรวม ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น ที่อยู่ในเกณฑ์ของการมากที่สุด ที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จะต้องจะมีจะขาดไม่ได้ 4 ประการ คือ มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผล มีความรับผิดชอบสูง ตรงกับลักษณะส่วนตัว แมกนุสัน (Magnuson) ได้วิจัยโดยจำแนกคุณลักษณะของผู้จัดการโรงเรียนออกเป็น 2 ลักษณะ คือ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ (Professional characteristics) และคุณสมบัติส่วนตัว (Personal characteristics) ซึ่งเริ่มด้วยมีความยุติธรรมเป็นประการแรกเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ต้องคำนึงความยุติธรรมและเป็นธรรมในทุก ๆ ด้าน ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง เช่น เล่นพรรค เล่นพวก พยายามสร้างหลักเกณฑ์ในการทำงาน การสอบคัดเลือกนักเรียนเพื่อเข้าเรียน การสอบคัดเลือกคนงาน นักการภารโรง ฯลฯ โดยเฉพาะการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของบุคลากรภายในโรงเรียน การเลื่อนขั้นเลื่อนเงินเดือน การพิจารณาความดีความชอบกรณีพิเศษประจำปีนั้น หากได้เป็นเรื่องเกี่ยวกับเงินเดือนสูงอย่างเดียวไม่ หากรวมไปถึงการได้เข้าไปสู่ตำแหน่งใหม่ เป็นเรื่องการจงใจ ขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน เรื่องนี้ บีช (Beach, 1970 : 379) ให้ทัศนะไว้ว่า การที่ผู้ปฏิบัติงานจะเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจในการทำงาน เพราะการจูงใจในการทำงานนั้นเป็นการ ส่วนประกอบในการทำงาน เพื่อโน้มน้าวจิตใจให้ผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้สึกผูกพันกับงาน มีความสามารถเพียงพอและหน่วยงาน มีความเต็มใจที่จะให้พลังในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย การขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้ ครู - อาจารย์ เกิดความเบื่อหน่าย เฉื่อยชา และทอดทิ้งในการปฏิบัติการสอน

ชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
 ด้านคุณสมบัตินี้เองที่ตนอยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด ที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องมี จะขาดไม่ได้
 5 ประการ คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม มีเหตุผล เปิดเผยเข้าใจง่าย มีความรับผิดชอบสูง

ชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
 ด้านคุณสมบัตินี้เองที่ตนอยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด มากกว่าทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา
 โดยส่วนรวบอีกหนึ่งประการคือ เปิดเผยเข้าใจง่าย และเน้นมีความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นประการแรก
 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาอาจจะมีภาระกิจมาก หรือไม่ใช้หลักการบริหารเวลา
 ไม่ได้แบ่งเวลาไว้สำหรับสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง หรืออาจไม่เห็น
 ความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์ โรงเรียนยังมีขนาดใหญ่หรือมีความสลับซับซ้อนมากเท่าใด ผู้บริหารโรงเรียน
 นั้นย่อจะต้องมีความสามารถในการเข้ากับบุคลากรในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องหรือที่เรียกว่าการ
 สร้างมนุษยสัมพันธ์สูง เป็นเงาตามตัว เพราะมนุษยสัมพันธ์จะเป็นปัจจัยอันสำคัญที่ก่อให้เกิดความสามัคคี
 เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบุคลากรในโรงเรียน สมาคมการจัดการแห่งสหรัฐอเมริกา (American
 Management Association) ได้สำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารธุรกิจมากกว่าสองร้อยคน ซึ่ง
 ลงความเห็นพ้องกันว่า ความสามารถในการเข้ากับคนเป็นทักษะที่สำคัญมากที่สุดของผู้บริหาร
 (ชัยมุสิก เชนนท์ 2522 : 4) หากผู้บริหารโรงเรียนมัศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกฝ่ายแล้ว
 บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องก็จะเริ่มรู้จักและเข้าใจตัวผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษามากขึ้นตามลำดับ ถ้า
 หากผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาได้แจ้งนโยบายแผนงานโครงการให้แจ่มชัดทุกอย่างก็จะไม่มีอะไร
 เคลือบแคลงสงสัยโดยเฉพาะเรื่องการเงินของโรงเรียน ควรสรุปยอดสภาพการเงินของโรงเรียนใน
 รอบเดือน ทดปราคาให้ทุกคนทราบ หรือนำเข้าวารประชุมชี้แจงให้ประชุมทราบเมื่อประชุมประจำ
 เดือนหรือประชุมผู้ปกครอง การจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ ครุภัณฑ์ ต้องพยายามแจ้งทั้งกรรมการจากบุคคลที่
 ครู - อาจารย์ เชื่อมลัดรวมกับเจ้าหน้าที่วัสดุ โรงเรียนและผู้อำนวยการเป็นคณะกรรมการในการจัดซื้อ
 จัดจ้าง ถึงแม้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจะดำเนินการต่าง ๆ ด้วยความบริสุทธิ์ใจทุกเรื่องแต่ถ้าวิธี
 การคลุมเครือ ไม่แจ่มแจ้งชัดเจน ก็จะไม่ได้อธิบายว่าเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตอยู่แน่นอน

ชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
 ด้านคุณสมบัตินี้เองที่ตนอยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด ที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องมีจะขาดไม่ได้

ไว้ 4 ประการ เช่นเดียวกันกับชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยส่วนรวม คือ มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ

แสดงให้เห็นว่าชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความยุติธรรม เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประการแรกเช่นเดียวกันกับชุมชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ชุมชนโรงเรียนระดับตำบล ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น ที่อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด ที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องมีจะขาดไม่ได้ไว้ 3 ประการคือ มีความรับผิดชอบ มีความยุติธรรม มีเหตุผล

ชุมชนโรงเรียนระดับตำบล ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีคุณลักษณะที่ดี 3 ประการ จะขาดไม่ได้ แยกต่างไปจากชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชโดยส่วนรวม ซึ่งต้องการคุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 ประการ โดยประการที่ 1 มีความซื่อสัตย์สุจริต และให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ด้านคุณสมบัติเบื้องต้นให้มีความรับผิดชอบสูง เป็นอันดับแรก กรอส (Gross 1966 : 18) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า เป็นพันธะที่ต้องการทำในวิถีทางที่แน่นอน อย่างไรก็ตามความรับผิดชอบนั้น หมายถึงพันธะผูกพันในการที่จะปฏิบัติ หน้าที่ — การงาน ให้สำเร็จลุล่วงความสำเร็จของงาน หมายถึงการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ซึ่งความสำเร็จนี้ ย่อมเกี่ยวพันกับปัจจัย 3 ประการ คือ พันธะผูกพัน (Obligation) หน้าที่การงาน (Function) วัตถุประสงค์

นอกจากนี้ความรับผิดชอบ ยังพิจารณาได้ในลักษณะที่เป็นพันธะผูกพันถึงความสำคัญอีก 2 ประการ คือ

1. พันธะผูกพันที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ หรือการที่จะสละสละการทรากรหาใหญ่โตบังคับบัญชาปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่และเต็มกำลังความสามารถ

2. ความรับผิดชอบที่จะทรากรงานและพร้อมที่จะให้ตรวจสอบเสมอ

ความรับผิดชอบเป็นเทคนิคที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประการหนึ่ง หากผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่กล้ารับผิดชอบในงาน งานทั้งหมดก็จะล่าช้าขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น ที่อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากที่สุด ที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาต้องจะมีจะขาดไม่ได้

ไว้ 6 ประการคือ มีความรับผิดชอบสูง มีเหตุผล มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ มีความจริงใจต่อทุกคน

ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน กองการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีคุณลักษณะพึงประสงค์ ที่อยู่ในเกณฑ์ของการมากที่สุด มากกว่าชุมชนในจังหวัดนครราชสีมาโดยรวม 2 ประการ คือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ มีความจริงใจต่อทุกคน ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น ให้มีความรับผิดชอบสูง เป็นอันดับแรก ตรงกับชุมชนโรงเรียนระดับตำบล

ชุมชนฝ่ายครู - อาจารย์ ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติเบื้องต้นที่อยู่ในเกณฑ์ของการมากที่สุด ที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีจะขาดไม่ได้ ไว้ 5 ประการ คือ มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผล มีความรับผิดชอบสูง มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ

ชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น ที่อยู่ในเกณฑ์ของการมากที่สุด ที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องมีจะขาดไม่ได้ ไว้ 4 ประการ มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบสูง มีเหตุผล

ชุมชนฝ่ายประชาชน ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น ที่อยู่ในเกณฑ์ของการมากที่สุด ที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องมีจะขาดไม่ได้ ไว้ 4 ประการ คือ มีความยุติธรรม มีความรับผิดชอบสูง มีเหตุผล มีความซื่อสัตย์สุจริต

ทั้งชุมชนฝ่าย ครู - อาจารย์ ชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชุมชนฝ่ายประชาชน ให้ทัศนะคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น เช่นเดียวกันและตรงกันกับทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมาโดยรวม และทัศนะของชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ

ชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา ชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด และชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น อยู่ในเกณฑ์ของการปานกลาง สอดคล้องทั้งกัน 2 ประการคือ มีอาชีพครองชีพเหมาะสมเพื่อสร้างฐานะและทำให้ตนเป็นตัวอย่างได้ เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้วและดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างราบรื่น ส่วนชุมชนโรงเรียนระดับตำบล ให้ทัศนะคุณลักษณะ

ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ท่านคุณสมภิตเบื้องต้น อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง ประการเดียวคือ เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้วและดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่น ประการที่ว่ามีอาชีพรองที่เหมาะสม เพื่อสร้างฐานะและทำให้เงินเป็นตัวอย่างได้ อยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก แสดงให้เห็นว่าชุมชนโรงเรียนระดับตำบล ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งส่วนมากเป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ปริมาณงานน้อยและอยู่ห่างไกลจากตัวเมืองใหญ่ ๆ ได้ใช้เวลาว่างจากการบริหารโรงเรียนไปประกอบอาชีพรอง เช่น ทำสวนยางพารา สวนกาแฟ สวนมะพร้าว การเลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ เป็นต้น เพื่อเป็นการสร้างฐานะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และชุมชนโรงเรียนระดับตำบล คาดหวังว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาต้องทำได้อีกทั้งตามวิถีการและหลักการจนบังเกิดผลดี ซึ่งจะได้เอาเป็นเยี่ยงอย่าง และปฏิบัติให้เกิดผลดีแก่ตนเองด้วย

ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน และชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์ ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ท่านคุณสมภิตเบื้องต้น อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง เช่นเดียวกันคือ มีอาชีพรองที่เหมาะสม เพื่อสร้างฐานะและทำให้เงินเป็นตัวอย่างได้ น้อยกว่าทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมาหนึ่งประการคือ เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่น ซึ่งชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียนและชุมชนฝ่ายครู-อาจารย์ ให้ทัศนะอยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก แสดงว่าชุมชนทั้งสองฝ่ายมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีครอบครัวแล้ว เป็นผู้ที่มีชีวิตสมบูรณ์เต็มที่ มีความสุขุมรอบคอบ และการที่สามารถดำเนินคู่ได้อย่างราบรื่น แสดงถึงการรู้จักแบ่งเวลาให้งานบริหารโรงเรียนและให้ครอบครัว รู้จักการจักการดำเนินกิจการทางครอบครัวให้ได้รับความสุข ทำให้เกิดความศรัทธา น่าเชื่อถือ

ชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ท่านคุณสมภิตเบื้องต้นที่อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง 3 ประการ คือ ต้องมีบ้านพักที่อาศัยอยู่ประจำในระยะที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก มีอาชีพรองที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานะและทำให้เงินเป็นตัวอย่างได้ เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตคู่ได้อย่างราบรื่น ซึ่งมากกว่าในทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา ที่อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลาง หนึ่งประการคือ ต้องมีบ้านพักที่อาศัยอยู่ประจำในระยะที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก แสดงว่าชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่แน่ใจถึงความจำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ต้องมีบ้านพักอาศัยอยู่ประจำในระยะ

ที่ไม่ห่างไกลจากโรงเรียนมากนัก เพราะงานบริหารโรงเรียนเป็นงานที่ต้องทำติดต่อกันตลอดเวลา ปัญหาอาจเกิดขึ้นเวลาหนึ่งเวลาใดก็ได้ และต้องการความเร่งด่วนในการแก้ไข การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งยังสร้างความอบอุ่นใจ ความสนิทสนม รู้สึกเป็นสมาชิกของชุมชนเดียวกัน ทำให้เกิดความเชื่อถือไว้วางใจ

ชุมชนฝ่ายประชาชน ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ด้านคุณสมบัติเบื้องต้น อยู่ในเกณฑ์ต้องการปานกลางหนึ่งประการคือ เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว และดำเนินชีวิตได้อย่างราบรื่น น้อยกว่าทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา หนึ่งประการคือ มีอาชีพรองที่เหมาะสม เพื่อสร้างฐานะและทำให้กินเป็นตัวอย่างได้ เช่น เกี่ยวพันกับทัศนะของชุมชนโรงเรียนระบือเข้านวล

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมาโดยส่วนรวม ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน อยู่ในเกณฑ์ต้องการมาก อันเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องมี ซึ่งสอดคล้องกับผลการสรุปการวิจัยของ สโตก คิล (Stogdill, 1974 : 62 - 63) เกี่ยวกับลักษณะผู้นำที่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สมพงษ์ เกษมสิน (สมพงษ์ เกษมสิน 2519 : 213 - 214) ที่กล่าวถึงศิลปการเป็นผู้นำโดยเน้นในความสามารถในการปฏิบัติงาน เช่น ต้องเป็นคนมีความคิดริเริ่มและสนับสนุนให้ผู้อื่นทำทั้งกับบัญชาที่มีความคิดริเริ่มด้วย ต้องกระตุ้นให้ผู้อื่นบังคับบัญชาแสดงความคิดเห็น และหาทางปรับปรุงงานของหน่วยงานของตนอยู่เสมอ ต้องรู้จักใช้คนให้เหมาะสมงาน ต้องเป็นผู้สั่งและผู้อำนวยความสะดวก เป็นคน ชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงานเริ่มด้วย มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมีแรงปรารถนาจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จสูงเป็นประการแรก แสดงว่าชุมชนในจังหวัดนครราชสีมาต้องการผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เป็นคนกระฉับกระเฉง คล่องแคล่วว่องไว มีความตื่นตัวแจ่มใสร่าเริง กระทำคนให้ทุกคนเห็นว่ามีคามกระตือรือร้น ไม่เป็นคนเก็บตัว ตรงกับที่ หินพันธุ์ นาคะตะ (หินพันธุ์ นาคะตะ 2509 : 84 - 87) และ อรุณ รักธรรม (อรุณ รักธรรม 2517 : 207 - 211) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของผู้นำไว้หลายประการ มีประการหนึ่งกล่าวว่า ต้องมีความกระตือรือร้น หมายถึงการเป็นผู้มีจิตใจจจจจสนใจที่

จะปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างจริงจัง มีความรักงานต้องการทำงานให้สำเร็จและกระทำงานด้วยสนุกสนาน
เฟลิกเฟลิน

ชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัด ชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ และชุมชนโรงเรียนระดับตำบล
ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน อยู่
ในเกณฑ์ต้องการมาก เช่นเดียวกับชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยส่วนรวมชุมชนโรงเรียนระดับ
จังหวัดให้ทัศนะ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ดูแลรู้จักเลือกความเห็นที่ดี มีความสำคัญเป็นอันดับแรก
ซึ่งแตกต่างไปจาก ชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอ และชุมชนโรงเรียนระดับตำบลที่ต้องการให้ผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมีแรงปรารถนาจะทำงานให้บรรลุ
ผลสำเร็จสูง เป็นประการแรกเช่นเดียวกับชุมชนในจังหวัดนครราชสีมาโดยส่วนรวม แสดงว่า
ชุมชนโรงเรียนระดับจังหวัดต้องการผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีบุคลิกภาพทางประชาธิปไตย
บริหารงานในโรงเรียนแบบประชาธิปไตยตรงกับที่วีรบุรุษ วิเชียรโชติ (วีรบุรุษ วิเชียรโชติ
2516 : 90) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพประชาธิปไตย หมายถึง การมีวินัยในตนเอง มีความยุติธรรม
มีความรับผิดชอบ มีความมั่นใจในตนเองสูง หรือมีเอกัตถ์แก่ตนเอง มีประสิทธิภาพในการทำงาน มีใจ
กว้าง ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน มีความคิดอิสระ มีความคิดสร้างสรรค์ มีการวางแผน
อนาคต เชื่อในหลักเหตุผล และแก้ปัญหาด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของบุคลิกภาพ
ประชาธิปไตยของ มิเชลิส (Michaelis. 1953 : 36 - 42) ที่ได้กำหนดเอาไว้ว่าบุคลิกภาพ
ประชาธิปไตย หมายถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลซึ่งต่อไปนี้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคำนึงถึง
ผู้อื่น ความรับผิดชอบ ความใจกว้าง การร่วมมือ การมีส่วนร่วม การนำตนเอง การเคารพต่อการศึกษา
ของสังคม

ชุมชนโรงเรียนระดับอำเภอและชุมชนโรงเรียนระดับตำบลให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน อยู่ในเกณฑ์ต้องการมากและให้ทัศนะ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ประการแรก มีความตั้งใจ กระตือรือร้น
ในการทำงานและมีแรงปรารถนาจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จสูง เช่นเดียวกับทัศนะของชุมชนใน
จังหวัดนครราชสีมา

ชุมชนฝ่ายบริหารโรงเรียน ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน อยู่ในเกณฑ์ของการมากที่สุด ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องมีจะขาดไม่ได้ 2 ประการคือ รู้จักแบ่งงานหรือมอบงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคลากรภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ มีความสามารถในการวางแผน

ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีส่วนสร้างบรรยากาศให้บรรยากาศในการทำงานราบรื่น แจ่มใสได้มาก ปัจจัยที่สำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จะทำให้บรรยากาศในการทำงานดีขึ้นได้คือการกำหนดแผนในการทำงานให้เหมาะสมรัดกุม เหมาะสมกับบุคลากรในโรงเรียน เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

การมอบงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นกระบวนการบริหารงานขั้นสำคัญที่สุดขั้นหนึ่ง ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจำเป็นต้องปฏิบัติ ในโรงเรียนก็ทำตามย่อมต้องมีการแบ่งงานกันทำ เพื่อให้งานของโรงเรียนนั้นบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ เมื่อแบ่งงานกันออกไปทำแล้ว ก็ย่อมมีบุคคลรับผิดชอบดูแลปฏิบัติงานเป็นขั้นไป บุคคลใดที่จักทำงานเสียคนเดียว ก็จะได้ชื่อว่าหัวหน้าที่แท้จริง ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สามารถจะถ่วง เรือนรู้ เทคนิคของการมอบงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรภายในโรงเรียนไปปฏิบัติ กล่าวกันว่าผู้บังคับบัญชาไม่จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในงานที่ตนบังคับบัญชาหากก็อาจจะประสบความสำเร็จได้ถ้ามีความสามารถในการรู้จักใช้คนให้ตรงกับความสามารถ นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาต้องมีทักษะในการวางแผน การวางแผนเป็นเรื่องของการกำหนดความมุ่งหมาย การกระทำ วิธีปฏิบัติ และผลของการกระทำในอนาคต โดยใช้หลักวิชาการ เหตุผล รวมทั้งตัวเลขและปัญหาประกอบด้วย ทำให้ผู้บริหารหรือผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา รู้แนวทางในการทำงานที่ถูกต้องและได้ผล ดังนั้นจึงเป็นที่ยอมรับกันว่าวางแผนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ

ชุมชนฝ่าย ครู - อาจารย์ ให้ทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ของการมากที่สุด ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องมีจะขาดไม่ได้ 2 ประการ คือ เป็นผู้ฝึกให้นักเรียนและเพื่อนร่วมงานมีระเบียบวินัย มีความกระตือรือร้นในการตัดสินใจ แสดงว่าชุมชนฝ่าย ครู - อาจารย์ ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นนักประชาธิปไตย ที่เป็นแบบอย่างได้ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาต้องเคารพระเบียบ รัชากติกา

สังคม มีวินัยในตนเอง และพึงยังต้องเอาใจใส่ ส่งเสริม กวดขัน ให้นักเรียนและเพื่อนร่วมงานเป็นผู้ระเบียบวินัย ตรงกับ ชัทซ์ (Schutz, 1958 : 28 - 29) ที่กล่าวว่าบุคลิกภาพประชาธิปไตย หมายถึงการที่บุคคลสามารถที่จะควบคุมผู้อื่น และรับการควบคุมจากผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม เป็นผู้นำก็ได้เป็นผู้ตามก็ได้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของชุมชนฝ่าย ครู - อาจารย์ ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ที่อยู่ในเกณฑ์ของการมากที่สุด อีกประการหนึ่งคือ มีความเอื้ออำนวยในการตัดสินใจ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ทำการตัดสินใจในงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนและจากการตัดสินใจโดยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตัวเอง จะส่งผลกระทบถึงการดำเนินงานของตนเอง และของเพื่อนร่วมงานทั้งหลายในโรงเรียน ดังนั้นการตัดสินใจใด ๆ มิใช่จะเป็นการตัดสินใจที่จะกระทำง่าย ๆ หากแต่เป็นการตัดสินใจที่จะต้องกระทำอย่างพิถีพิถันและให้ได้ผลดีที่สุด ต้องใช้เวลา ใจซื่อสัตย์ และต้องการตรวจสอบโดยละเอียด จึงจะตัดสินใจ เมื่อตัดสินใจไปแล้วต้องไม่ลังเล เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาอีกด้วย

ชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชุมชนฝ่ายประชาชนให้ทัศนะคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน เริ่มด้วยมีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำงาน และมีแรงปรารถนาจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จสูงอยู่ในเกณฑ์ของการมาก เป็นประการแรก เช่นเดียวกันกับ ทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา ชุมชนโรงเรียนระบับอำเภ และชุมชนโรงเรียนระบับคำบล มีข้อควรพิจารณาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ความทัศนะของชุมชนฝ่ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ให้ทัศนะข้อที่ว่าเมื่อพิจารณางานที่คิดใหม่แล้วว่ามีประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็กล้าเสียสละไปโดยไม่รีรอ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แตกต่างไปจากทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา ชุมชนระบับคำบล และชุมชนฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ของการมาก แสดงให้เห็นว่า ชุมชนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นผู้ที่มีประสมการณ์น้อย เมื่อมีการเสี่ยงก็เกิดความลังเลไม่กล้าตัดสินใจ ที่จะให้ทัศนะอยู่ในเกณฑ์ของการมาก หรือต้องการน้อย จึงให้ทัศนะอยู่ในเกณฑ์ของการปานกลาง

ขอ เสนอแนะ

1. กรมสามัญศึกษาน่าจะได้พิจารณานำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เข้าสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในการสรรหาหรือคัดเลือกบุคคล เพื่อเข้าอบรมเตรียมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และสอดคล้องผลการศึกษาค้นคว้า เข้าไปในหลักสูตรการฝึกอบรม
2. ควรจัดโครงการฝึกอบรมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา โดยเฉพาะด้านคุณสมบัติเบื้องต้นที่เป็นที่ต้องการมากที่สุด ซึ่งได้จากการศึกษาค้นคว้า
3. ควรปลูกฝังลักษณะของผู้นำที่พึงปรารถนา โดยให้มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผล มีความรับผิดชอบสูง ตั้งมั่นกับประณม มัธยม และอุดมศึกษา ต่อเนื่องกันไป เพื่อเตรียมบุคลากรที่จะเป็นผู้นำไว้ในระยะยาว ซึ่งน่าจะได้ผลมากกว่าการอบรมระยะสั้น
4. ควรมีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม โดยจัดทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชุมชนในจังหวัดอื่น ในเขตการศึกษาอื่นอย่างกว้างขวาง เพื่อจะได้นำผลการศึกษาค้นคว้าไปเป็นเกณฑ์ในการย้าย สับเปลี่ยนผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จากโรงเรียนหนึ่งไปยังอีกโรงเรียนหนึ่งโดยยึดถือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของชุมชนที่ใกล้เคียงกันเป็นหลัก

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กธ สวัสดิ์พาณิชย์ "ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับการฝึกหัดครู" เอกสารสัมพันธ์ว่านวยการ
อาจารย์ใหญ่ และครูช่วยฝ่ายวิชาการ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ 2513,
หน้า 40 - 46
- เกษม สุดหอม บำรุง กัดัดเจริญ มัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก
พิมพ์ครั้งที่ 3 2516, 321 หน้า
- กรมการวางแผนฐานเพื่อปฏิรูปทางศึกษา การปฏิรูปการศึกษา สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่ง
ประเทศไทย 2518, 294 หน้า
- กฤษณะ ไกลแก้ว โครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงาน
ปลัดกระทรวง สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา 2523, 30 หน้า
แนวคิด และหลักการการบริหารงานฝึกอบรม สำนักงานปลัดกระทรวง สถาบัน
พัฒนาผู้บริหารการศึกษา 2523, 46 หน้า
- จุฑา สวัสดิ์ยากร หลักการบริหารและมนุษยสัมพันธ์ โรงพิมพ์สุวรรณภูมิ 2520, 375 หน้า
- จุใจ แสงพันธุ์ การเป็นผู้นำที่ดี ม.ป.ป., 6 หน้า อักษรสำเนา
- เฉลิม วัชรทะนกุล คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในทัศนะของ
ผู้บริหารและอาจารย์ในระเทศการศึกษา 11 วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2524, 142 หน้า อักษรสำเนา
- รงค์ วงษ์นันท์ หลักการมัธยมศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2522, 326 หน้า
- ธัญมูสิก เชนมณต์ (นามแฝง), "ตำนานน้ำตก : ลักษณะผู้นำที่ดี" หนังสือพิมพ์รายวันบ้านเมือง
เสาร์ที่ 30 มิถุนายน 2522, 16 หน้า
- หินพันธุ์ นาคะทะ คุณค่าของพุทธศาสนาในการบริหารราชการ วิทยานิพนธ์ รปม. มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ 2509, 112 หน้า
- เทพม เมืองแมน บทความเกี่ยวกับภาวะผู้นำและสื่อความหมาย หน่วยศึกษานิเทศ กรมสามัญศึกษา
2522, 116 หน้า

- ธีระ ฤกษ์เจริญ การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2521, 317 หน้า อักษรสามเอนา
- นครธีรธรรมราช, สำนักงานจังหวัด มรณายสรุป 2523, 62 หน้า
- แพพพณ บวรจิตรวาทกุล ภาวะผู้นำหรือประมุขที่ใหม่ บริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2522, 202 หน้า
- ประคม แสงสว่าง "คุณลักษณะของครูใหญ่ที่ดี" เอกสารการอบรมครูใหญ่ ประธานกลุ่มโรงเรียน
กลุ่ม 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2519, 122 หน้า
- ประโยชน์ จันทร์โชติ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ปรินิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2520, 115 หน้า อักษรสามเอนา
- พาสี วัฒนาคินทร์ การศึกษาของไทย บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด 2521, 229 หน้า
- การมัธยมศึกษา โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก 2521,
231 หน้า
- หลักการบริหารโรงเรียน วัฒนาพานิช 2513, 272 หน้า
- พงศ์ งามละเมียด การศึกษาความหนักแน่นของครูใหญ่ ครู และนักเรียนโรงเรียน
มัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2518, 109 หน้า อักษรสามเอนา
- ปิโย งามร หลักการบริหารการศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2516, 695 หน้า
- เรือง เจริญชัย คู่มือครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดใหม่ โรงพิมพ์การศาสนา 2522,
307 หน้า
- ลวน และ อังกลา สายยศ สถิติวิทยาทางการศึกษา สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด 2521, 229 หน้า
- วิจิตร วรทบางกูร และ สุพิชญา ธีระกุล การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา เมืองคน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2523, 187 หน้า
- วิรุทธ วิเชียรโชติ "บุคลิกประชาธิปไตยกับสังคมไทย" พัฒนาวิถ์ กรุงเทพมหานคร
1516, 141 หน้า
- ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมสามัญศึกษา โครงการมัธยมศึกษา การพัฒนาการบริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา โรงพิมพ์การศาสนา 2522, 326 หน้า

- แนวปฏิบัติในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อชุมชน 2520, 50 หน้า
- สมพงศ์ เกษมสิน การบริหารบุคคลแผนใหม่ ไทยวัฒนาพานิช 2519, 376 หน้า
- การบริหารงานบุคคลแผนใหม่ ไทยวัฒนาพานิช 2521, 330 หน้า
- สุโท เจริญสุข จิตวิทยาสำหรับอุดมศึกษาป้อนุชน โรงพิมพ์สมัย การพิมพ์ 2520, 228 หน้า
- สุนทร ณ รั้งนิ ปรัชญาอันเคี้ยว ประวัติและลัทธิ พิษณุวิทยา 2522, 328 หน้า
- สามัญศึกษา, กรม กองการมัธยมศึกษา เกณฑ์การคัดเลือกบุคคลเข้ารับการอบรมเตรียมผู้
บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จะเปิดใหม่ กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา, 2523,
5 หน้า
- อนันต์ มาสวัสดิ์ คุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษา
จังหวัดพิษณุโลก ปรินญาพิมพ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518,
45 หน้า อักษรานา
- อนันต์ ศรีโสภ หลักการวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 2 บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด 2521,
430 หน้า
- อรุณ วัชรธรรม หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร ไทยวัฒนาพานิช 2517, 448 หน้า
- อรรถสิทธิ์ สติสุนทร "ท่านจะเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีได้อย่างไร" วารสารกรมมัธยมศึกษา ปีที่ 22
เล่มที่ 5 กันยายน ตุลาคม 2524, 62 หน้า
- (Beach, Dale S. The Management of People at Work. 2 nd.ed., London,
The Macmillan Co., 1970. 970 p.
- Cronbach, Lee Joseph, Essentials of Psychological Testing. 3rd.ed.
New York, 1970. 752 p.
- Edmonson J.B., Joseph Roemer and Francis L Bacon The Administration
of the Modern Secondary School. 4 th.ed. New York, Macmillan,
1953. 614 p.
- Easton Willian D. "Survey of the Characteristics of the Successful
Black Deans in Perdominantlly in the Southeastern United States,"
Dissertation Abstract International. 1974 : 6864 - A.
- Fayol, Henri, General and Industrial Management. Tr. From the French
edition by Constance Stores (Toronto) Pitman Publishing, 1971. 110 p.

- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 3 rd.ed., New York, Mc Graw-Hill Book Co., 1976. 529 p.
- Gross, Bertram M., The State of the Nation : Social Systems Accounting London, Tavistock Publication, 1966, IX, 166 p.
- Jacobson, Paul B., James D. Logsdon and Robert R. Wiegman The Principalships : New Perspectives. New Jersey,, Englewood Cliffs, Prentice-Hall, Inc., 1973. 499 p.
- Magnuson, Watter C., "The Characteristics of Successful School Business Managers" (Unpublished) Doctoral Dissertation, University of Southern California, Los Angeles, 1971. 413 p.
- Mercado, Cesar M. How to Conduct Social Science Research. Manila, Sinag-Tala Publishers, Inc., 1977. 99 p.
- Michaelis, John U., Social Studies for Children in Democracy, New York, Prentice Hall Inc., 1953. 523 p.
- Nolte, Chester M. An Introduction to School Administration : Selected Readings. New York, The McMillan Company, 1966. 413 p.
- Robinson, Beechamray, "An Analysis of A Human Relation Training Programmed Designed to Help Administrations Modify Their Behavior" Dissertation Abstracts International. 1971, Vol. 31, No. 7, 3239-A
- Schutz, William C. FIRO : A Three Dimension Theory of Interpersonal Behavior. New York, Rinehart, 1958. 267 p.
- Shane, Harold G. and Wilber A Yarch. Creative School Administration New York, Henry Holt Company, 1957. 670 p.
- Steig I.R. and E.K. Frederick. School Personnel and In - Service Training Practices. New York, Parker Publishing Company, Inc., 1969. 199 p.
- Stogdill, Ralph M., Handbook of Leadership. New York, The Free Press, A Division of Macmillan Publishing, Inc., 1974. 613 p.

ภาคผนวก

โรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคุณ อำเภอทุ่งใหญ่
จังหวัดนครศรีธรรมราช

8 ธันวาคม 2525

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์กรอกแบบสอบถาม

เรียน

ข้าพเจ้านายโยธิน จารุมณี นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิชาเอก
การบริหารการศึกษา กำลังศึกษาจนกว่าจะทำปริญญาโท เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ระดับปริญญาโท ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อนึ่ง ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาก่อนด้วยโดยส่วนรวม หากได้มีผลกระทบ
กระเทือนต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่ จึงขอความกรุณาให้ท่านได้กรอกแบบสอบถามให้ตรงตามความ
ต้องการของท่านในมากที่สุด อันจะทำให้ผลของการศึกษาก่อนด้วย ถูกต้องสมบูรณ์

จึงขอวอนพระคุณของท่านได้ให้ความร่วมมือกรอกแบบสอบถามมา ๓ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ (อย่างสูง)

.....

(นายโยธิน จารุมณี)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

แบบสอบถามประกอบการวิจัยเรื่อง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของชุมชนในจังหวัด
นครศรีธรรมราช

คำชี้แจง

แบบสอบถามแบ่งเป็น ๒ ตอน ตอนที่ ๑ เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับผู้กรอกแบบสอบถาม ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของชุมชน
ตอนที่ ๑ แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้กรอกแบบสอบถามเพิ่มเติม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารนอกเหนือจากตอนที่ ๒

ในการตอบแบบสอบถามทั้ง ๒ ตอน ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ต้องตอบทุกข้อ หากเห็นว่า
ยังมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารอยู่อีก ให้เขียนเพิ่มเติมในตอนที่ ๑

ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบ

๑. โปรดเติมข้อความว่างลง

ชื่อโรงเรียน.....ตั้งอยู่ในตำบล.....อำเภอ.....

๒. โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลง ☐ ในตรงกับสภาพของท่าน

ตำแหน่ง ☐ ผู้บริหาร	☐ ผู้ช่วยผู้บริหาร	☐ ครู - อาจารย์
☐ นักเรียน	☐ ผู้ปกครอง	
☐ ผู้ใหญ่บ้าน	☐ กำนัน	
☐ สมาชิกสภาจังหวัด / สมาชิกสภาเทศบาล	☐ กรรมการศึกษา	

ตอนที่ ๒ คุณลักษณะของผู้บริหารตามที่ท่านพึงประสงค์มีสองตอนคือ กรุณามarking ป้ายต้นของผู้บริหาร

มี 30 ข้อ (ข้อ 1 - 30) และคุณสมบัตินในการปฏิบัติงานของผู้บริหารมี 30 ข้อ (ข้อ 31 - 60)

ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ ๒

โปรดตรวจดูคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา แล้วพิจารณาว่าท่านพึงประสงค์
คุณลักษณะนั้น ๆ ระบุไว้แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่เลือกแต่ละข้อตามความหมายดังนี้

- ต้องการมากที่สุด หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่ต้องการให้มากที่สุดขาดไม่ได้
- ต้องการมาก หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่ต้องการให้มาก
- ต้องการปานกลาง หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่หาได้ไม่แน่ใจว่าเป็นคุณสมบัติที่ความต้องการให้มากหรือน้อย
- ต้องการน้อย หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่ต้องการให้เพียงเล็กน้อย
- ต้องการน้อยที่สุด หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่ต้องการให้เพียงเล็กน้อยและไม่ควรจะมี

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหาร	ต้องการมากที่สุด	ต้องการมาก	ต้องการปานกลาง	ต้องการน้อย	ต้องการน้อยที่สุด
0	คุณสมบัตินี้เองคน มีน้ำใจเยือกเย็นและถ่อมตัว		✓			
00	เป็นคนขุ่นเคืองใจอารมณ์					✓

โปรดตรวจสอบคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนชัยมณีนา และพิจารณาความเหมาะสมของคุณลักษณะนั้น ๆ ระบุไว้แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่เลือกแต่ละข้อ

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหาร	ต้องการมากที่สุด	ต้องการมาก	ต้องการปานกลาง	ต้องการน้อย	ต้องการน้อยที่สุด
1	คุณสมบัตินี้เองคน มีความรับผิดชอบสูง					
2	มีความยุติธรรม					
3	มีเหตุผล					

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหาร	ต้องการมากที่สุด	ต้องการมาก	ต้องการปานกลาง	ต้องการน้อย	ต้องการน้อยที่สุด
4	มีความสามารถในการพูดและการฟัง					
5	ตรงต่อเวลา					
6	มีความซื่อสัตย์สุจริต					
7	มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ					
8	มีความฉลาดและไหวพริบดี					
9	มีความจำดี					
10	มีลักษณะทางกาย สุขภาพดี พังสุขภาพร่างกาย และสุขภาพจิต					
11	มีความร่าเริงแจ่มใส มีการหมั่นเน้นกิจกรรม					
12	เปิดเผย เกรใจง่าย					
13	มีน้ำใจเอื้อเฟื้อและถ่อมตัว					
14	มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย					
15	มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ๆ และประหยัด					
16	มีความจริงใจต่อทุกคน					
17	เป็นที่รักนับถือของคนทั่วไป					
18	ทนความหกลความรุ่มร้อน					
19	รู้จักปรับตัวและเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ					

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหาร	ต้องการมากที่สุด	ต้องการมาก	ต้องการปานกลาง	ต้องการน้อย	ต้องการน้อยที่สุด
20	มีความรอบรู้ในเรื่องของ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง					
21	มีความเสียสละและกระทำหน้าที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม					
22	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน					
23	เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของเพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง					
24	รู้จักยกย่องชมเชยผู้ที่ทำความดี					
25	ปฏิบัติตนเสมอตนเสมอไป					
26	มีสติปรีชาธรรม คือ เป็นผู้รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาลอันควรไม่ควร รู้จักชุมชน และเลือกบุคคล					
27	มีพรหมวิหาร ทอวยช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ อย่างใหญ่โตจนเกินไป และพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี					
28	ต้องมีความหนักแน่นอดทนอยู่ประจำในระยะที่ไม่ห่างจากโรงเรียนมากนัก					
29	เป็นผู้ที่มึนกรอบกร้าวแล้ว และดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างราบรื่น					
30	มีอาชีพครองชีพที่เหมาะสม เพื่อสร้างฐานะ และทำให้ครอบครัวมีความสุข					

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหาร	ต้องการมากที่สุด	ต้องการมาก	ต้องการปานกลาง	ต้องการน้อย	ต้องการน้อยที่สุด
31	คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน รอบคอบริเริ่มสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ					
32	มีความกระตือรือร้นในการตัดสินใจ					
33	แก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์					
34	สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น อย่างถูกต้อง					
35	เป็นคนหนักเอาเบาสู้มีความขยันขันแข็ง และอดทน					
36	มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการ ทำงานและมีแรงปรารถนาจะทำงาน ให้บรรลุผลสำเร็จสูง					
37	มีความสามารถในการวางแผน					
38	รู้จักแบ่งงานหรือมอบงานและอำนาจ หน้าที่ความรับผิดชอบใหม่บุคลากรภายใน โรงเรียนอย่างเหมาะสมกับความ รู้ ความสามารถ					
39	มีความสามารถในการจัดระเบียบงาน					
40	มีความสามารถในการติดตาม ควบคุม และประเมินผลงาน					
41	รู้งานที่ทำเป็นอย่างไรดี มีความ สามารถปรับปรุงงานให้ดีขึ้น					
42	มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม					

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหาร	ต้องการมากที่สุด	ต้องการมาก	ต้องการปานกลาง	ต้องการน้อย	ต้องการน้อยที่สุด
43	ยึดมั่นในหลักการไม่ยึดมั่นในตัวบุคคล ในการปฏิบัติงาน					
44	บริหารงานอย่างประหยัด ใจเย็น ใช้เวลาและพลังงานน้อยแต่ได้ผลมาก					
45	ให้เกียรติและเคารพในสิทธิของ เพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง					
46	ให้ความเป็นกันเองกับทุกคนและสามารถ เข้ากันได้กับคนได้ทุกชาติ					
47	เป็นนักประชาธิปไตย รู้จักยืดหยุ่น ตามความเหมาะสม					
48	ให้โอกาสบุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วม ในการบริหารโรงเรียน					
49	ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคน และรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี					
50	มีความสามารถสร้างบรรยากาศ ในผู้ร่วมงานกล่าแสดงความคิดเห็น					
51	เอาใจใส่ทวักขวัญผู้ร่วมงาน ทำงานอย่างเต็มที่					
52	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง กับโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอยู่เสมอ					
53	มีความสามารถจูงใจคนให้ทำในสิ่งที่ งาม					
54	เป็นผู้นำให้นักเรียนและเพื่อนร่วมงาน มีระเบียบวินัย					

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหาร	ต้องการมากที่สุด	ต้องการมาก	ต้องการปานกลาง	ต้องการน้อย	ต้องการน้อยที่สุด
55	จัดหาเงินพัฒนาโรงเรียนอยู่เสมอ					
56	จัดให้มีการฝึกอบรมคณาจารย์และวิธีการของผู้นำโรงเรียน เพื่อไปนำผลงานที่ได้นำมาทำในสถานภาพ					
57	เป็นผู้ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมทางดี					
58	เมื่อพิจารณาจากงานที่คิดใหม่แล้วว่ามีประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็กล้าเสี่ยงทำไปโดยไม่รีรอ					
59	ดูแลความเป็นอยู่ให้เพื่อนร่วมงาน รู้สึกพอใจ มีความปลอดภัยในการสมควร					
60	ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้พัฒนาอาชีพและสร้างงานใหม่					

ตอนที่ 3 หากท่านเห็นว่ายังมีคุณลักษณะของผู้บริหารที่ขาดจากการนอกเหนือจากตอนที่ 2 อยู่อีก กรุณาใจเขียนเพิ่มเติม

1. คุณสมบัติเบื้องต้นของผู้บริหารเพิ่มเติม

- 1.1
- 1.2
- 1.3
- 1.4
- 1.5

2. คุณสมบัติในการปฏิบัติงานของผู้บริหารเพิ่มเติม

- 2.1
- 2.2
- 2.3

คณะกษัตริย์ที่พึ่งประสงค์ของ ผู้บริหาร โรงเรียนโสตศึกษา
ตามทัศนะของรูปแบบใบแจ้ง ความเห็นกรณีรวบรวม

บันทึก

ชื่อ

นาย ก. ก.

คณะกรรมการบริหารโรงเรียนโสตศึกษา

เพื่อเป็น ส่วนหนึ่งของ การดำเนินการ

ประชุม การให้ ความเห็น

พฤษภาคม 2526

การที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ มีความโดดเด่นที่จะทำคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามที่คณะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา
กำหนดสมมติเบื้องต้น ะกำหนดคุณลักษณะที่ดีในโรงเรียนได้งาน และ เพื่อที่จะจัดกันกับคุณลักษณะที่พึง ประสงค์
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามที่คณะของชุมชนในจังหวัด
นครราชสีมา กำหนดไว้

คุณลักษณะที่นำมาพิจารณาประกอบค่า ผู้บริหารและบุคลากรโรงเรียน จำนวน
48 คน ครู - อาจารย์ จำนวน 164 คน นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 316 คน
ประชาชน (กรรมการศึกษา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาจังหวัด) จำนวน 161 คน รวม
ทั้งหมด 689 คน โดยได้มอบหมายให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างด้วยเอง

ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามที่คณะของชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา กำหนดไว้ดังนี้

คุณสมบัตินี้เป็นสิ่งที่ต้องการใหม่ในตัวผู้บริหารคือ ให้ความสำคัญต่อชุมชน มีความซื่อสัตย์สุจริต
ไม่ทุจริต มีความรับผิดชอบสูง สำหรับโรงเรียนระดับจังหวัดต้องการใหม่เพิ่มเติม คือ เปิดเผย
เข้าใจงาน มีความหวังใจต่อทุกคน ส่วนโรงเรียนระดับอำเภอต้องการใหม่เพิ่มเติมในเรื่อง
ที่ความเข้าใจในตนเองกล้าเผชิญกับปัญหาสิ่ง ๆ อย่างความเข้าใจ มีความเสียสละและกระตือรือร้น
ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และโรงเรียนระดับจังหวัดต้องการเพิ่มเติมอีกได้แก่ การตรงต่อเวลา
มีความประพฤติเรียบร้อย ไม่เป็นขี้เกียจ

สำหรับคุณสมบัตินี้ในการปฏิบัติหน้าที่ต้องการใหม่ในตัวผู้บริหารคือ มีความตั้งใจในงาน
ทำงาน กระตือรือร้น มีความสามารถจะทำงานในภาระอย่างเร็วสูง อดทนฟังความคิดเห็น
ของผู้อื่นและรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี รุ้งานที่ดีเป็นแนวทางที่มีความสามารถในการปฏิบัติงาน
ได้เพิ่มขึ้น รู้จักแบ่งงานหรือมอบหมายงานและสามารถที่จะมีความรับผิดชอบใหญ่ต่อสาธารณชนในโรงเรียน
สามารถแนะนำสมาชิกสามารถแนะนำโรงเรียนระดับจังหวัดต้องการใหม่เพิ่มเติมคือ มีความ
สามารถจูงใจคนให้ทำในสิ่งที่สมควร แก่บุคคลต่าง ๆ ตามวิสัยทัศน์ที่นำเสนอนี้ ส่วนโรงเรียนระดับ
อำเภอต้องการใหม่เพิ่มเติมในเรื่อง เป็นคนหนักเอาเบาสู้มีความซื่อสัตย์สุจริตและอดทน มีความ

เจ็ดหลักในการตัดสินใจ และโรงเรียนระดับกลางต้องการเพิ่มทีมโค้ช เป็นผู้ฝึกให้นักเรียน และเพื่อนร่วมงานในระดับมัธยม มีเป้าหมายการดำเนินการวางแผน

เป็นจิตวิสัยแล้ว ประการที่สำคัญๆ เป็นขั้นตอนมาจากทุกกลุ่มดังต่อไปนี้

๑. มีความรู้ที่รวบรวม

๒. มีความรับผิดชอบสูง

๓. มีความรับผิดชอบสูง

๔. มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

๑. มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการทำงานและที่โรงเรียนจะทำงานใหม่บรรลุ

ผลสำเร็จสูง

๒. ยอมรับฟังความคิดเห็นและรู้จักเลือกความดีที่เห็นดี

๓. รู้จักแบ่งงานหรือมอบงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรภายใน

โรงเรียนนอกจากจะมีความรู้ความสามารถ

๔. เป็นผู้ฝึกให้นักเรียนและเพื่อนร่วมงานในระดับมัธยม

DESCRIPTIVE CHARACTERISTICS OF THE SECONDARY SCHOOL
AS INSTRUCTORS AS VIEWED BY THE COMMUNITIES IN
CHANGWAT NAKHON SI THAMMARAT

AN ABSTRACT

BY

YOTHIN CHARUPOOM

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

February 1983

The purpose of this study was to investigate the desirable characteristics of the secondary school administrators under the Department of General Education as viewed by the communities in Changwat Nakhon Si Thammarat in two aspects : basic qualifications and action characteristics. And so as to rank both aspects of the desirable characteristics of the secondary school administrators.

The samples were composed of 48 administrators, 164 teachers, 316 students in Mathayom Suksa III and 161 members of school committee, Kamnan, Pooyaiban, Changwat councilors, making in total 689 samples who were randomly drawn from Changwat Nakhon Si Thammarat communities.

The results of this study reported the desirable characteristics of the secondary school administrators as viewed by the communities in Changwat Nakhon Si Thammarat as followed :-

Basic qualifications that the secondary school administrators must have were justice, integrity, reasoning and responsibility, but the Changwat school level needed two more, namely open minded and sincerity while the Amphur school level needed self - confidence and sacrifice as well as the Tambol school level who needed punctuality and disciplinary behaviors.

Action characteristics that the secondary school administrators must have were attention, enthusiastic in doing work and strongly desire to fulfill goals, free market - ideas, good professional knowledge and innovator, knowing how to assign and delegate authorities, responsibilities and how to put right man on the right job. The Changwat school level needed two more, namely persuasiveness and solving problems

Scientifically, while the Amphur school level needed covering a challenge, diligence and decisiveness as well as the Tambol school level who needed being able to train ones' students and subordinates to have disciplines and being good at planning.

In ranking, the desirable characteristics of the secondary school administrators were as followed :-

Basic qualifications were -

1. Justice.
2. Integrity.
3. Responsibility.

Action characteristics were -

1. Attention, enthusiastic in doing work and strongly desire to fulfill goals.
2. Free market - ideas.
3. Knowing how to assign and delegate authorities, responsibilities and how to put the right man on the right job.
4. Being able to train ones' students and subordinates to have disciplines.